

Motto:

Nestačí vědět, musíme také vědění užívat.

Vyhlubme studny a opatrujme čistotu vody.

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia

zpracováno podle RVP ZV

ŽIVOT VE ŠKOLE, ŠKOLA PRO ŽIVOT

79-41-K/81 – Gymnázium

**Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami
Nové Město na Moravě**

Obsah

1.	Identifikační údaje	4
2.	Charakteristika školy	5
2.1	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.2	Charakteristika žáků	6
2.3	Dlouhodobé projekty školy	6
2.4	Spolupráce s partnerskými subjekty	6
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Zaměření školy (priority ve výchově a vzdělávání)	8
3.2	Profil absolventa	8
3.3	Organizace přijímacího řízení	8
3.4	Organizace maturitní zkoušky	9
3.5	Specifikace základních priorit školního vzdělávacího programu	9
3.6	Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.7	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	12
3.7.1	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.7.2	Vzdělávání nadaných žáků	13
3.7.3	Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané ve škole ...	13
3.8	Zařazení průřezových témat	15
4.	Učební plán	17
4.1	Tabulace učebního plánu	17
5.	Učební osnovy	19
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	19
5.1.1	Český jazyk	19
5.1.2	Anglický jazyk	27
5.1.3	Francouzský jazyk	31
5.1.4	Německý jazyk	35
5.1.5	Ruský jazyk	41
5.2	Matematika a její aplikace	45
5.2.1	Matematika	45
5.3	Informační a komunikační technologie	51
5.3.1	Informatika	51
5.4	Člověk a společnost	57
5.4.1	Dějepis	57
5.4.2	Občanská výchova	62
5.5	Člověk a příroda	68
5.5.1	Biologie	68
5.5.2	Fyzika	73
5.5.3	Chemie	79
5.5.4	Zeměpis	83
5.6	Umění a kultura	94
5.6.1	Hudební výchova	94
5.6.2	Výtvarná výchova	99

5.7	Člověk a zdraví	103
5.7.1	Tělesná výchova.....	103
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	108
6.1	Pravidla hodnocení	108
6.2	Způsoby hodnocení – klasifikace	108
6.3	Kritéria pro hodnocení.....	109
6.4	Autoevaluace školy	110
6.4.1	Hodnocení podmínek ke vzdělávání.....	110
6.4.2	Hodnocení výchovných a vzdělávacích strategií.....	111
6.4.3	Hodnocení průběhu vzdělávání	111
6.4.4	Hodnocení výsledků žáků.....	112
6.4.5	Hodnocení řízení školy	112
6.4.6	Hodnocení úrovně výsledků práce školy	113
7.	Přílohy	114
7.1	Příloha č. 1: Školní a klasifikační řád	114

1. Identifikační údaje

Název programu: **Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia**

Motivační název programu: **Život ve škole, škola pro život**

Výchozí norma: Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV)

Studijní forma vzdělávání: denní

Vzdělávací program: osmiletý

Předkladatel:

Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě

Leandra Čecha 152

592 31 Nové Město na Moravě

Ředitel školy:

Mgr. Jiří Maděra, e-mail: madera@gynome.cz, tel.: 566 618 182

Kontakty sekretariát: e-mail: gynome@gynome.cz, tel.: 566 617 243

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Jana Dvořáková

právní forma: příspěvková organizace

IČO: 48 895 512

IZO: 102 943 494

REDIZO: 600 015 904

URL: <https://www.gynome.cz>

Zřizovatel:

Kraj Vysočina

Žižkova 57

587 33 Jihlava

Kontakty:

Odbor školství mládeže a sportu krajského úřadu Kraje Vysočina

e-mail: posta@kr-vysocina.cz, tel.: 564 602 111, fax: 564 602 420, <https://www.kr-vysocina.cz>

Platnost dokumentu: od 1. září 2020

Razítko organizace:

Podpis ředitele:

2. Charakteristika školy

Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami je jednou z nejstarších moravských středních škol.

V současné době škola nabízí tyto studijní obory:

- studijní obor 79-41-K/81 – Gymnázium (všeobecné, osmileté), denní studium (stanovená kapacita oboru 240)
- studijní obor 79-41-K/41 – Gymnázium (všeobecné, čtyřleté), denní studium (stanovená kapacita oboru 170)
- studijní obor 79-42-K/41 – Gymnázium se sportovní přípravou, denní studium (stanovená kapacita oboru 100)

Studium na nižším stupni gymnázia probíhá v souladu s učebním plánem stanoveným rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Studijní plány gymnázia jsme se snažili přiblížit požadavkům rodičovské veřejnosti, ekonomickým možnostem a potřebám praxe. Kromě všeobecného rozhledu se důraz klade na jazykovou vybavenost (žáci si upevní znalosti hlavního a osvojí základy dalšího volitelného jazyka) a počítačovou gramotnost.

Výuka je doplňována dalšími aktivitami vzdělávacího i osvětového charakteru (besedy, přednášky, exkurze, poznávací zájezdy, kurzy, divadelní a filmová představení, koncerty, ...) či sportovními aktivitami (kurzy, závody, ...). Mimo výuku mohou žáci navštěvovat nepovinné předměty.

Velikost školy

Typ školy: střední škola – gymnázium

Kapacita: 444 žáků

Studijní obor: 79-41-K/81 – Gymnázium, stanovená kapacita 240 žáků

Studijní obor: 79-41-K/41 – Gymnázium (všeobecné, čtyřleté), stanovená kapacita 170 žáků

Studijní obor: 79-42-K/41 – Gymnázium se sportovní přípravou, stanovená kapacita 100 žáků

Klima

Atmosféra ve škole je založena na vzájemném respektu a důvěře. Usilujeme o vztahy budované na tradičních mravních hodnotách. V žácích rozvíjíme individuality a podporujeme vytváření a prezentaci vlastního názoru a pohledu na svět.

Ve škole funguje studentský parlament, který zastupuje veškeré studenty naší školy a jehož prostřednictvím mají možnost dění ve škole ovlivnit. Na pravidelných setkáních společně s vedením školy se řeší otázky, které tíží studenty a je v silách společných najít řešení ku prospěchu obou stran.

Dostupnost a vybavení školy

Škola má dobré dopravní spojení v rámci své spádové oblasti. Režim výuky je těmto možnostem přizpůsoben.

Gymnázium se nachází na vyvýšeném místě nedaleko centra. Je obklopeno školní zahradou. Historická budova má nezaměnitelnou atmosféru. Genius loci se doplňuje s moderním způsobem života školy.

Všechny učebny gymnázia jsou vybaveny výpočetní technikou, pevným i bezdrátovým připojením k internetu a promítací technikou. V odborných učebnách jsou k dispozici také interaktivní tabule, případně interaktivní projektory. Škola disponuje dvěma učebnami určenými pro výuky informatiky, dále specializovanou laboratoří informatiky a mobilní tabletovou učebnou.

Dále má škola k dispozici dvě vlastní tělocvičny, posilovnu, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, studovnu, školní knihovnu a velkou aulu. Aula školy je ojedinělou místností pro konání koncertů a jiných akcí.

Všichni vyučující mají kabinety vybavené dnes již nezbytnou technikou, jako je například počítač, který je zasítován ve školní síti. Pro účely výuky slouží průběžně doplňované didaktické pomůcky včetně

multimediálních programů. Učitelé mají volný přístup na internet, kopírku, tiskárny a možnost společně se scházet ve sborovně školy, která disponuje možností občerstvení.

Dochází rovněž k budování školní knihovny, archivu školy a dalším prostorovým úpravám.

V době volna a přestávek studenti využívají chodby školy a studovnu, která je vybavena počítači s přístupem na internet. Žáci mohou využít školní tělocvičny a realizovat sportovní aktivity v areálu školy, kde jsou umístěny dva pingpongové stoly. Žáci mají možnost stravování ve školních jídelnách místních základních škol.

2.1 Charakteristika pedagogického sboru

Velkým přínosem je zajištění výuky angličtiny také americkým lektorem.

V řadách sboru funguje poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů a pedagog pro environmentální výchovu ve vzdělání. Dále škola zaměstnává trenéry, kteří zajišťují tréninkovou část vzdělávání studentů ve sportovních třídách.

2.2 Charakteristika žáků

Spádovou oblast gymnázia tvoří dvě ZŠ v Novém Městě na Moravě a ZŠ z okolních vesnic. Značná část žáků je tedy dojíždějících.

V rámci základního vzdělávání se každoročně otevírá jedna třída osmiletého gymnázia s průměrnou naplněností třicet žáků. Od žáka osmiletého gymnázia se očekává zejména kladný přístup ke vzdělání a získávání vědomostí a schopnost samostatného a tvořivého přístupu při zpracovávání zadaných úkolů.

Tento obor je tedy určen studijně nadaným žákům, kteří mají možnost rozvíjet své schopnosti a rozšiřovat své vědomosti ve studijně disponovaném a motivovaném kolektivu pod vedením kvalifikovaných a zkušených učitelů. Tím si vytvoří kvalitní základ a pracovní návyky pro další studium na vyšším stupni gymnázia. Samozřejmým předpokladem je příprava na studium na vysoké škole.

2.3 Dlouhodobé projekty školy

Jako „Informační centrum“ organizujeme vzdělávací kurzy pro pedagogickou veřejnost.

Každoročně pořádáme celorepublikovou konferenci „Počítač ve škole“, určenou pro učitele základních a středních škol v ČR. Účastníci se zde mohou seznámit se současnou technickou špičkou, používanou ve školství a ve výuce. Hodnotí se zde zkušenosti s pilotními projekty, prezentuje se technika v rámci firem a hodnotí se výstupy z jednotlivých krajů v oblasti vzdělávání ICT.

Pro zájemce z řad veřejnosti i studentů je každoročně organizován Den GIS.

V rámci jednotlivých předmětů se škola každoročně zapojuje do literárních, výtvarných a hudebních projektů a soutěží.

Každoročně organizujeme adaptační harmonizační dny pro žáky prvních ročníků. Cílem harmonizačních dnů je vzájemné poznávání skupiny, vytváření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli navzájem, stanovení pravidel soužití třídní komunity, formování nové skupiny jako bezpečného místa pro jednotlivce. Skupina pomáhá vyhnout se rizikovému společensky nežádoucímu chování – šikanování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých druhů závislostí apod. Během harmonizačních dnů je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova a práce v realizačním týmu.

2.4 Spolupráce s partnerskými subjekty

Rada školy

Při škole pracuje Rada školy, která má šest členů. Schází se alespoň dvakrát ročně a je aktivním pomocníkem při realizaci potřebných edukačních a organizačních kroků včetně koncepce školy.

Sdružení rodičů a přátel gymnázia

Sdružení rodičovské veřejnosti je informováno o dění ve škole, zejména o problematice výuky a chování žáků. Toto sdružení se podílí na připomínkách k řešení aktuálních problémů v této oblasti. Výbor SRPG se schází s vedením školy dvakrát ročně.

Spolek přátel gymnázia

Toto sdružení bývalých absolventů gymnázia spolupracuje se školou zejména v oblasti osvětové činnosti (přednášky, besedy) a finančně podporuje nadané žáky.

Studentský parlament

Je tvořen zástupci žáků gymnázia. Výbor SP zastupuje žáky při pravidelných jednáních s vedením školy.

Základní školy

Spolupráce probíhá zejména v oblasti informací o přijímacím řízení a o možnostech dalšího studia na gymnáziu. S 2. ZŠ spolupracujeme na naplňování koncepce sportovních tříd v Novém Městě na Moravě.

Český červený kříž

Zajišťuje pro naše žáky osvětovou činnost v oblasti první pomoci a chování v krizových situacích.

Charitativní činnost

Žáci naší školy se každoročně aktivně a úspěšně zapojují do realizace charitativních sbírek na podporu handicapovaných či jinak potřebných spoluobčanů (Bílá pastelka, Světluška, Sluníčkový den aj.).

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy (priority ve výchově a vzdělávání)

ŠVP vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která je motivována snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec při respektování vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy.

Co chceme?

Pokračovat v tradici prosperující a moderně se rozvíjející školy.

Vytvářet motivující prostředí pro společný zájem poznávat, prožívat a tvořit.

Vzdělávat v bezpečném a rodinném prostředí vně i uvnitř školy.

Předávat vědomosti a rozvíjet schopnosti a dovednosti žáků tak, aby se uplatnili v dnešní společnosti.

K čemu vedeme naše žáky?

Učit se znát.

Učit se jak na to.

Učit se žít.

Učit se být.

Být schopen se celoživotně vzdělávat.

Být schopen asertivně komunikovat a socializovat se.

Dokázat prosadit se svým vzděláním a svými schopnostmi a dovednostmi.

3.2 Profil absolventa

Žáci osmiletého studijního oboru získají v kvartě ukončené základní vzdělání. V rámci autoevaluace se účastní srovnávacího testu (Kalibro, Cermat).

Žáci jsou dobře vybaveni po stránce jazykové. Rovněž vykazují dobré praktické znalosti informačních technologií. Předpokladem ke studiu na vyšším stupni gymnázia je všeobecný přehled v humanitních i přírodovědných oborech.

Absolvent nižšího stupně gymnázia je schopen:

- všestranně se dále vzdělávat na středoškolské úrovni
- cíleně se připravovat na další studium v rámci daného učebního plánu
- řešit problémy, pracovat s informacemi, umět je vyhledat
- využívat získaných znalostí a dovedností všeobecných, jazykových a informačně technologických
- tvůrčím způsobem řešit zadané úkoly
- orientovat se v mezilidských vztazích
- projevů tolerance a demokracie
- sociálního cítění

3.3 Organizace přijímacího řízení

Ředitel školy stanoví kritéria přijímacího řízení v souladu s § 59 odst.1 a 2 § 60 zákona 561/2004 Sb., o přijímání žáků a dalších uchazečů ke studiu na středních školách. Všichni uchazeči musejí podat řádnou přihlášku ke studiu na střední škole a musí mít v přijímacím řízení stejné podmínky. Kritéria zohledňují prospěch na základní škole a specializaci základní školy, včetně zohlednění výsledků v olympiádách.

Uchazeči o studium oborů 79-41-K/41 a 79-41-K/81 prokáží zdravotní způsobilost lékařským potvrzením pouze v případě, že budou požadovat v souladu se zákonem č.561/2004 Sb., speciální podmínky pro přijímací řízení a následné studium.

Uchazeči o studium oborů 79-42-K/41 a 79-41-K/41 (se sportovním zaměřením) prokáží zdravotní způsobilost potvrzením dorostového nebo sportovního lékaře a vyjádřením sportovního klubu o aktivní činnosti.

Uchazeči o studium studijního oboru 79-42-K/41 vykonají talentovou zkoušku.

Všichni uchazeči vykonají písemnou přijímací zkoušku.

Uchazečům s poruchami učení a případnou jinou zdravotní komplikací bude dle závažnosti postižení změněna forma přijímacího řízení, nikoli však obsah.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky je řešena v souladu se zněním školského zákona a vyhlášky o maturitní zkoušce.

3.5 Specifikace základních priorit školního vzdělávacího programu

Název a motto vzdělávacího programu vyjadřují základní principy výchovně vzdělávacího procesu v naší škole.

Patří k nim mj.:

- možnost kvalitního vzdělávání se zřetelem k uplatnění vědomostí při přípravě na další profesní orientaci
- poskytovat vzdělání zaměřené na aktivní dovednosti žáků
- prohlubování jazykových a komunikačních dovedností
- výchova kulturního diváka, čtenáře a uživatele informačních a komunikačních technologií
- přirozená integrace učiva formou exkurzí, besed, přednášek, kulturně výchovných akcí apod.
- rozvíjení schopnosti svobodné a tvůrčí práce, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování
- důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince
- respektování žáka jako osobnosti
- diferencovaný přístup pedagogů k žákům
- zajištění odpovídajících podmínek žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- podpora nadaných žáků
- vytváření pozitivních vztahů ve škole
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků v sociálních vztazích
- umožnění společných prožitků učitelů a žáků
- zapojování školy do veřejného života
- otevřenost školy dětem i rodičovské veřejnosti
- výchova k souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji
- vést k vědomí tradičního postavení školy v regionu

Priority školy

Významnou prioritou školy je jazyková vybavenost žáků. Po dobrém zvládnutí a upevnění hlavního jazyka (angličtiny) si volí žáci v tercií z nabídky jazyka německého, francouzského, ruského.

Za důležité považujeme prohloubení jazykových dovedností se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi (možnost konverzovat v cizím jazyce), ale též na poznávání reálií, života a tradic jednotlivých

zemí. Kvalitní jazykovou výuku umožňuje též její organizace – dělení na skupiny v každém ročníku. Na vyšším stupni gymnázia doplňujeme výuku jazyka hodinami s rodilým mluvčím. Kromě podpory této priority kvalitním technickým zázemím (jazykové a IVT učebny, vybavení učeben interaktivními tabulemi) mohou žáci využít nabídku účasti na poznávacích a vzdělávacích zájezdech a zapojení do mezinárodních projektů.

Značný důraz v prioritách vzdělávání je kladen na informační a komunikační technologie, jejichž využívání by se mělo stát pro absolventy našeho programu běžné. Zajišťujeme dostupnost ICT i ve volném čase žáků.

Nabídka nepovinných aktivit vychází ze zájmu žáků a podporuje rozvoj jejich talentu a nadání. Na škole působí pěvecký sbor, žáci se také mohou zapojit do sportovních her. V náboženské výchově spolupracuje škola s církví a vychází ze zájmu rodičů.

Ve vzdělávání se chceme zaměřit i na orientaci v dalších základních hodnotách pro život každého jedince. Program sleduje rozvíjení a propojení navzájem více vzdělávacích oborů tvořících základ celkové vzdělanosti žáků. Považujeme za nutné naznačit cestu ke zdravému životnímu stylu, vést ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, či vlastní tvořivosti i k zájmu o věci veřejné jak lokálního, tak globálního charakteru.

3.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Škola společnými postupy uplatňovanými ve výuce i mimo výuku cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Svým působením učitelé rozvíjejí u žáků:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k vyhledávání efektivních způsobů učení, organizaci a plánování učení, klademe důraz na pozitivní motivaci žáka.
- Podporujeme žáky v samostatném a rychlém vyhledávání informací z různých zdrojů (učebnice, atlasy, knihovna, internet, slovníky, tabulky).
- Ve výuce zdůrazňujeme podstatné učivo, tím žáky i motivujeme.
- Návštěvami hodnotných kulturních představení vytváříme u žáků pozitivní vztah ke vzdělávání, ke knihám.
- V matematice i v jiných vzdělávacích oblastech ovlivňujeme rozvoj exaktního, abstraktního a logického myšlení.
- Dbáme na to, aby žáci používali správné termíny, uváděli objekty a jevy do souvislostí.
- Vytváříme u žáků dovednost autokorekce chyb.
- Vedeme žáky k účasti v olympiádách a jiných soutěžích, v samostatné orientaci při tvorbě projektů.
- Organizujeme tematicky zaměřené exkurze.
- Požadujeme od žáků předložení domácích prací a úkolů.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v hledání různých variant řešení problémů, vedeme je k zobecnění informací, formulaci závěrů a interpretaci výsledků.
- Vedeme žáky k pochopení nutnosti pravidel, zákonů pro fungování společnosti a řešení problémů společnosti.
- V matematice i jiných vzdělávacích oblastech žáci aplikují osvědčené postupy při řešení nových úkolů, řeší úlohy a příklady vycházející z reálného života, úlohy vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů, žáci provádějí rozbor úloh, odhadují výsledky.
- Společně řeší daný problém při práci na týmových projektech a využívají k tomu různé postupy.

- Schopnost žáků řešit problémové úlohy podporujeme hledáním logických vztahů a analogií, přičemž zdůrazňujeme znalost základních pojmů jako předpokladu.
- Žáci se zamýšlejí nad příčinami, řešeními a dlouhodobými následky krizových jevů minulosti a vyvozují důsledky pro současnost.
- V přírodních vědách klademe důraz na praktické ověřování správnosti řešených problémů.
- V cizích jazycích vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problémů, jak v systému jazyka, tak i v odlišnostech ve způsobu života lidí jiné země a jejich kulturních tradic.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u žáků kultivovaný ústní a písemný projev, logické formulování myšlenek a názorů, motivujeme žáky k účinnému zapojení do diskuse, vhodné argumentaci.
- Rozvíjíme u žáků schopnost obhájit výsledky své práce.
- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli, s dospělými.
- Učíme žáky jasnému a stručnému vyjadřování a přesné formulaci při popisu problému.
- Žáci využívají moderní komunikační technologie.
- Podporujeme kázeň ve vyjadřování, učíme matematické i jiné symbolice, práci s grafy, tabulkami.
- Ponecháváme dostatečný prostor pro otázky, diskuse, skupinovou práci.
- Žáci dokáží účelně komunikovat při realizaci pohybové činnosti.
- Motivujeme a vedeme žáky k osobitému a sebevědomému projevu.
- Podporujeme vydávání školního časopisu, vnímáme jej jako prostředek komunikace mezi žáky a studenty celé školy i ve vztahu k veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, v cizím jazyce i v jiných oblastech klademe důraz na spolupráci ve skupině, společně se podílíme na vytváření pravidel práce v týmu.
- V praktických cvičeních se do činností zapojuje každý žák.
- Vyžadujeme na žácích ocenění a respektování názoru druhých.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi.
- Žáky dostatečně chválíme a posilujeme tak jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Na řadě historických příkladů ukazujeme trvalé hodnoty jako je humanita, lidská svoboda, důstojnost, rozdílnost a zároveň rovnost lidí.
- Spravedlivým rozdělováním úkolů a spravedlivým hodnocením přispíváme k příjemné atmosféře ve třídě, rozdělováním a kontrolou povinností přispíváme k sebeovládání žáka.
- Využíváním skupinové práce, společným řešením úkolů ukazujeme na nutnost dosažení konsensu, přispíváme k pochopení principu vůle většiny a tolerance názoru menšiny.
- Organizujeme harmonizační dny pro žáky prvního ročníku NG, lyžařský kurz.
- Umožňujeme vystupování žáků na koncertech, v pěveckém sboru školy.
- Respektujeme a podporujeme individuální zájmy žáků.

Kompetence občanské

- Respektujeme věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáků.
- Motivujeme žáky, aby se uměli postavit proti jakémukoli bezpráví, nabízíme řadu historických příkladů boje za lidská práva.
- Utváříme vztah k uměleckým dílům, k ochraně našeho kulturního dědictví, seznamujeme žáky s krásou historických památek.
- Využíváme různých prostředků (divadlo, film, četba, výstavy) k pěstování schopnosti empatie.

- Učíme žáky zamýšlet se nad správností a dosahem svých závěrů v oblasti ochrany přírody, zamýšlet se nad ekologickou problematikou v nejrůznějších technických oborech.
- Seznamujeme žáky s kulturní i mentální odlišností různých lidských ras, národů a kultur.
- Učíme žáky orientaci a pohybu v přírodním terénu, v urbanizované krajině, bezpečnému chování za mimořádných situací.
- Žáky vedeme k respektování pravidel chování ve škole i mimo ni.
- Seznamujeme žáky se širokou škálou tělovýchovných činností jako podkladem pro zdravý životní styl.
- Podporujeme činnost studentského parlamentu.
- Pořádáme besedy s významnými osobnostmi.
- Umožňujeme a podporujeme účast žáků na dobročinných akcích.

Kompetence pracovní

- Učitel rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, kontroluje samostatné práce.
- Žák provádí samostatně pod dohledem vyučujících praktická cvičení z chemie, fyziky, přírodopisu, zeměpisu, učíme žáky používat bezpečně chemické látky, využívat vybavení laboratoře, dodržovat pracovní řád, využívat fyzikální přístroje, se kterými se pak setkávají v životě.
- Žáky vedeme k systematické, přesné a pečlivé práci.
- Vedeme žáky k efektivnímu využívání času během výuky i v domácí přípravě.
- Žáci při práci šetří přístroje, nástroje a veškeré vybavení školy.
- Směřujeme žáky k využívání znalostí a získaných dovedností pro přípravu na budoucnost a profesní zaměření.

Pozn.:

Některé postupy je možné zařadit do více kompetencí, uváděny jsou však jen jednou.

Řazení jednotlivých bodů není podle důležitosti v komplexu výchovných a vzdělávacích postupů.

3.7 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

3.7.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků podle ŠVP probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v aktuálním znění a podle vyhlášky MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků, a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (dále jen ŠZ).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP).

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ. Uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na základě posudku vydaného registrujícím lékařem, na pololetí školního roku nebo na celý školní rok. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

3.7.2 Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním § 17 ŠZ je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se podle § 27 odst. 2 považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání, vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikám jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru.

Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky).

3.7.3 Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané ve škole

Školní vzdělávací program řeší péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadané a mimořádně nadané v podmínkách naší školy. ŠVP zahrnuje:

- I. **Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP**
- II. **Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP, popř. i pro žáky mimořádně nadané**
- III. **Systém vyhledávání a podpory žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných**

Ad I:

Plán pedagogické podpory (PLPP) vychází z § 10 vyhlášky č. 27/21016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, rozpracované do potřeb naší školy. Plán pedagogické podpory tvoří níže uvedená opatření.

1. Ředitelem školy určení pedagogové, vyučující žáka, se seznámí s podpůrnými opatřeními prvního stupně.
2. Výchovný poradce zpracuje ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími žáka PLPP žáka (zde uvede popis obtíží, speciální vzdělávací potřeby, podpůrná opatření prvního stupně atd.).

3. Výchovný poradce seznámí s PLPP žáka, jeho zákonného zástupce a všechny pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.
4. Vyučující průběžně aktualizují PLPP v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
5. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně vyučující průběžně vyhodnocují.
6. Nejpozději do třech měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP vyučující vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
7. Vyučující doporučí – nedoporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (PPP a SPC).

Ad II:

Individuální vzdělávací plán (IVP) vychází z § 18 ŠZ, § 3 a 4 vyhlášky č. 27/2016 Sb. V podmínkách naší školy se IVP tvoří a vyhodnocuje dle následujících zásad:

1. Výchovná poradkyně po konzultaci s učiteli příslušných jednotlivých předmětů doporučí zákonnému zástupci žáka, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení.
2. Školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle IVP.
3. Zákonný zástupce žáka požádá o vzdělávání dle IVP.
4. Ředitel školy zajistí prostřednictvím pověřených pedagogů zpracování IVP ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka.
5. IVP je nutné zpracovat nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
6. Prostřednictvím výchovného poradce se s IVP seznámí všichni vyučující žáka, žák a zákonný zástupce žáka.
7. IVP doplňují odpovědní vyučující jednotlivých předmětů dle potřeb žáka.
8. Školské poradenské zařízení jedenkrát ročně vyhodnocuje naplňování IVP.

Ad III.

Systém vyhledávání a podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků na naší škole se děje dle následujících zásad:

1. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečnit dle IVP, který vychází ze ŠVP, podloženého závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.
2. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
3. IVP obsahuje závěry doporučení školského poradenského zařízení, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, údaje o způsobu poskytování IVP, vzdělávací model, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic, materiálů, jmenovité určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání.
4. IVP musí být zpracován do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení.
5. Zpracování a realizace IVP zajišťuje ředitel školy prostřednictvím pověřených pedagogů. IVP se zpracovává ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a žákem nebo jeho zákonným zástupcem.

Výchovný poradce školy je odpovědným pracovníkem, který se komplexně věnuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se školským poradenským zařízením, s žáky a rodiči nezletilých žáků, s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, popř. s dalšími institucemi. Výchovný poradce se zároveň stará o péči o nadané a mimořádně nadané žáky.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků se škola zaměřuje zejména na:

- povzbuzování žáků při případných neúspěších a posilování jejich motivace k učení;
- uplatňování formativního hodnocení žáků;

- poskytování pomoci při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím žáků;
- začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupráci s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblastí sociálně právní ochrany žáka apod.);
- spolupráci s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s rodiči ostatních žáků) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku;
- další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

3.8 Zařazení průřezových témat

Průřezová témata zařazujeme do výuky integrací s vyučovacím předmětem (int), projekty (pro), nebo kombinací integrace s projekty. Nezavádíme předmět, jehož obsah by byl naplněn pouze některým průřezovým tématem. Celkový přehled začlenění jednotlivých tematických okruhů ve vyučovacích předmětech je uveden v následujících tabulkách.

Osobnostní a sociální výchova

<i>Tematický okruh</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>
Rozvoj schopnosti poznávání	HD _{pro}			
Sebepoznání a sebepojetí	HD _{pro}			
Seberegulace a sebeorganizace	HD _{pro}			
Psychohygiena	HD _{pro}			
Kreativita	HD _{pro}			
Poznávání lidí	HD _{pro}			
Mezilidské vztahy	HD _{pro}			
Komunikace	HD _{pro}			
Kooperace a kompetice	HD _{pro}			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	HD _{pro}			
Hodnoty, postoje, praktická etika	HD _{pro}			

Výchova demokratického občana

<i>Tematický okruh</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>
Občanská společnost a škola	OV _{int}			
Občan, občanská společnost a stát			D _{int}	
Formy participace občanů v politickém životě				D _{int}
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			D _{int}	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Tematický okruh</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>
Evropa a svět nás zajímá			D _{int t}	
Objevujeme Evropu a svět		D _{int}		
Jsme Evropané				D _{int}

Multikulturní výchova

<i>Tematický okruh</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>
Kulturní diference		OV _{int}		
Lidské vztahy			OV _{int}	
Etnický původ	D _{int}			
Multikulturalita				D _{int}
Princip sociálního smíru a solidarity				D _{int}

Environmentální výchova

<i>Tematický okruh</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>
Ekosystémy	Bi _{int}			
Základní podmínky života			OV _{int}	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Bi _{pro}
Vztah člověka k prostředí				Bi _{int}

Mediální výchova

<i>Tematický okruh</i>	<i>Prima</i>	<i>Sekunda</i>	<i>Tercie</i>	<i>Kvarta</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Č _{jint}
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		OV _{int}		
Stavba mediálních sdělení				Č _{jint}
Vnímání autora mediálních sdělení				Č _{jint}
Fungování a vliv médií ve společnosti				D _{int}
Tvorba mediálního sdělení				Č _{jint}
Práce v realizačním týmu	HD _{pro}			

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta	Celkem/D
Český jazyk	5	4	4	4	17/2
Anglický jazyk	4	4	3	3	14/2
Další cizí jazyk	0	0	3	3	6/0
Matematika	5	4	4	4	17/2
Občanská výchova	1	1	1	1	4/1
Dějepis	2	2	2	2	8/0
Zeměpis	2	2	2	1	7/2
Fyzika	2	2	2	3	9/3
Chemie	0	2	3	2	7/2
Biologie	2	3	2	2	9/2
Tělesná výchova	3	3	2	2	10/0
Hudební výchova	1	1	1	1	4/0
Výtvarná výchova	2	1	1	2	6/0
Informatika	1	1	1	1	4/2
Celkem	30	30	31	31	122/18

Poznámky k učebnímu plánu

Poznámky k učebnímu plánu vysvětlují hodinové dotace předmětů, v nichž jsou integrovány části jiných vzdělávacích oborů daných rámcovým učebním plánem.

D = disponibilní časová dotace

Cizí jazyky

Třída je dělena na poloviny v anglickém jazyce a na 2 skupiny v dalším cizím jazyce. Další cizí jazyk je zařazen tercií a kvartě 3 hodinami týdně. Žákům nabízíme německý, francouzský a ruský jazyk.

Člověk a svět práce

Učivo vzdělávacího oboru Člověk a svět práce tematického okruhu Práce s laboratorní technikou je zařazeno 1 hodinu v chemii a 1 hodinu v biologii. V informatice je v primě zařazeno učivo vzdělávacího oboru Člověk a svět práce tematického okruhu Využití digitálních technologií v rozsahu 1 hodiny týdně.

Člověk a zdraví

V biologii je zařazen v tercií integrovaný předmět obsahující 1 hodinu týdně z dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Chemie

Z celkové tříhodinové dotace chemie v tercií je 1 hodina věnována cvičení a práci v laboratoři a v této je třída dělena na poloviny.

Biologie

Z celkové tříhodinové dotace biologie v sekundě je 1 hodina věnována cvičení a práci v laboratoři a v této je třída dělena na poloviny.

Fyzika

Z celkové tříhodinové dotace fyziky v kvartě je 1 hodina věnována cvičení a práci v laboratoři a v této je třída dělena na poloviny.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

5.1.1.1 Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk je rozdělen do tří složek:

- Literární výchova
- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Jazyk a jazyková komunikace zauímají stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, proto je našim hlavním cílem, abychom se především zaměřili na dobrou úroveň jazykové kultury.

V Literární výchově se žák naučí:

- formulovat vlastní názor na základě přečteného díla
- vnímat umělecký záměr autora
- postupně získávat lásku k četbě a ke kultuře vůbec (návštěva divadel, kin, představení ap.)
- rozvíjet tvořivost při recepci, interpretaci i produkci literárního textu
- rozvíjet své životní hodnoty a postoje

V Jazykové výchově:

- osvojit si spisovanou podobu českého jazyka (mluvenou i písemnou)
- naučit se logicky uvažovat
- vyjadřovat se srozumitelně
- získávat nové poznatky a informace

V Komunikační a slohové výchově

- naučit se vnímat různá jazyková sdělení
- kultivovaně mluvit a psát
- analyzovat text a kriticky jej posoudit
- ve vyšším ročníku posoudit i formální stránku jazyka
- hlavním cílem je rozvíjet tvořivost a fantazii

5.1.1.2 Časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk má vyčleněnou následující dotaci:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	5	4	4	4

Výuka probíhá většinou ve třídách, občas v učebně informatiky, protože se snažíme, aby byly do českého jazyka a literatury postupně začleňovány i prvky e-learningu. Domníváme se, že je to nejen atraktivní forma pro žáky, ale zároveň i účinná metoda, jak získat nové poznatky, případně opakovat.

5.1.1.3 Společné strategie k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- předkládá dostatek informačních zdrojů (učebnice, slovníky, encyklopedie, internet, knihovna ap.) a zařazuje je do výuky
- dostatečně motivuje žáka, aby měl pozitivní vztah k učení, získal si vztah ke knihám a ke kultuře vůbec (návštěva divadel, filmy, atraktivní ukázky z četby ap.)
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému
- podporuje jej v kultivovaném vyjadřování vlastních názorů, myšlenek ap. (písemně i ústně, např. názor na přečtenou knihu, na film ap.)
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, zjištění shod a odlišností ap.
- pěstuje u žáků vzájemnou toleranci a schopnost naslouchat druhým

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve větších i menších skupinách
- spoluutváří přátelskou atmosféru do procesu výuky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- dostatečně chválí a posiluje tak sebedůvěru a samostatný rozvoj žáka

Kompetence občanská

Učitel

- podporuje u žáků projevovalí pozitivních postojů k uměleckým dílům a k ochraně našeho kulturního dědictví
- pomáhá žákům pochopit, co znamená bojovat za občanská práva na základě ukázek z četby
- využívá různých prostředků (např. filmy, četba), aby si žák vážil svobody, míru, vzdělání ap.
- pěstuje v žácích schopnost empatie díky četbě
- motivuje žáky, aby e uměli postavit se proti jakémukoli bezpráví
- respektuje věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

Učitel

- žák umí pracovat s různými pomůckami (počítač, interaktivní tabule, slovníky ap.)
- důsledně kontroluje žáky, aby si pečlivě plnili zadané úkoly
- pěstuje v žácích zodpovědnost při práci s různými pomůckami (interaktivní tabule, slovníky ap.), aby si byli vědomi jejich hodnoty

ČESKÝ JAZYK

1. ročník

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní jazykovědné disciplíny a zná jejich obsah • umí prakticky zacházet s jazykovými příručkami • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje všechny RVČ a ZSD • ovládá interpunkci ve větě jednoduché a vyzná se v jednoduchém souvětí • správně třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci • umí používat tvary přídavných jmen bez pravopisných obtíží • rozlišuje druhy zájmen v různých tvarech a umí vytvořit spisovné tvary zájmen • rozlišuje druhy číslovek v různých tvarech a umí vytvořit spisovné tvary číslovek • umí vhodně používat slovesné tvary 	<p>Jazyk – nauka o jazyce Jazykověda a její složky Jazykové příručky Zvuková stránka jazyka Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • VČ, ZSD • určování VV a VH • interpunkce v jednoduchém souvětí <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy • druhy podstatných jmen – konkrétní, abstraktní, pomnožná a hromadná, látková, obecná, vlastní <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy, skloňování • jmenné tvary <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy skloňování <p>Číslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy, skloňování <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovesné kategorie • podmiňovací způsob • slovesný vid a rod 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní • na základě svých dispozic a osobních zájmů uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • dokáže zpracovat popis, jednoduchý pracovní postup 	<p>Vypravování Popis Jednoduché formuláře Nejpoužívanější komunikační žánry Práce s informacemi Reklamní a propagační texty</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vhodných jazykových prostředků při stylistických pracích • umí sestavit zprávy či oznámení, vyplnit objednávku a podat inzerát • využívá základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu vytvoří otázky a stručné poznámky, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • umí sestylizovat dopis soukromého i úředního charakteru 		
<ul style="list-style-type: none"> • umí rozlišit základní literární druhy a žánry (poezie, próza, drama) • je schopen vyhledat v textu přirovnání, obrazná pojmenování, zvukové prostředky apod. • je schopen uceleně reprodukovat přečtený text a vlastními slovy interpretovat smysl díla (např. prostřednictvím referátu) • učí se vyhledávat informace (např. internet, slovníky, knihovna apod.) 	<p>O literatuře Lidová slovesnost Literární druhy a žánry Epika</p> <ul style="list-style-type: none"> • bajky • báje, mýty a eposy • pověsti • pohádky • dobrodružná literatura • humoristická literatura <p>Lyrika</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy lyriky • verš, rým, sloka • metafora, personifikace, přirovnání • pohádky • epitaf, epigram, óda, hymnus, elegie, píseň • lyricko-epické žánry – balada, romance <p>Drama Komiks</p>	

2. ročník

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • zvládá morfologický pravopis • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • zvládá syntaktický pravopis • rozlišuje všechny větné členy 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohebné, neohebné slovní druhy (shrnutí) <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • věty podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné, jednočlenné • rozvíjející větné členy • základní skladební dvojice 	

<ul style="list-style-type: none"> • zná pravopis shody podmětu s přísudkem • orientuje se v různých typech VV • pracuje se SSČ • určuje věcné významy slov • vyhledává rčení, slova jednoznačná, mnohoznačná • využívá termíny z ostatních vyučovacích předmětů • rozlišuje a důkazy v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozpoznává přenesené pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> • věty vedlejší <p>Význam slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovo, sousloví • jednoznačná, mnohoznačná slova • synonyma, homonyma • slova citově zabarvená • odborné názvy <p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba • způsoby obohacování SZ, odvozování, skládání, zkracování, zkratky a zkratková slova 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem • popisuje um. díla • vystihuje povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, zvláštnosti • vyjadřuje se pomocí rčení • rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější • zpracovává výtah z odborného textu • formuluje ústní i písemnou žádost • umí sestavit životopis • dokáže vypravovat scény ze hry, filmu, ukázkou z knihy 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> • uměleckých děl, pracovních postupů <p>Charakteristika, charakteristika literárních postav</p> <p>Výtah</p> <p>Žádost, životopis, motivační dopis</p> <p>Vypravování</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen přiřadit text k příslušnému literárnímu žánru • je schopen rozeznat poetizaci ve slovníku (archaismy, neologismy, obraznost), esteticko-funkční slovní pořádek, druhy a formy vyprávění • je schopen formulovat ústně i písemně vlastní dojem z četby, názor na filmové zpracování či divadelní představení apod. • učí se vyhledávat informace (např. internet, slovníky, knihovna apod.) • je schopen se orientovat v přečteném textu • je schopen uceleně reprodukovat přečtený text a vlastními slovy interpretovat smysl díla • umí porovnávat různá ztvárnění téhož námětu v literárním i filmovém zpracování 	<p>Základní pojmy z literární teorie</p> <p>Próza</p> <ul style="list-style-type: none"> • povídka • novela • román <p>Poezie</p> <ul style="list-style-type: none"> • žánry • básnické prostředky <p>Literární historie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starověká, středověká, renesanční, barokní literatura, klasicismus 	

3. ročník

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci • rozlišuje různé druhy souvětí, větu hlavní a vedlejší • rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími • ovládá slova přejatá v různých pádech • rozpozná v textu přechodník přítomný a minulý • má přehled o slovanských jazycích • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva o větě jednoduché, o souvětí, významový poměr mezi souřadně spojenými VH, významový poměr mezi jednotlivými členy ve větných členech několikanásobných a mezi souřadně spojenými VV • zápor, stavba souvětí, samostatný větný člen, vsuvka, věta neúplná, opakování o řeči přímé a nepřímé, zásady pořádku slov v české větě, rozdělovací znaménka, psaní čárky e větě jednoduché a v souvětí, opakování učiva ze skladby <p>Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis</p> <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen, přechodník přítomný a minulý <p>Jazyky slovanské</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné výklady o českém jazyce • jazyky slovanské, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné jazykové prostředky pro výklad a úvahu • vyjádří postoj a svůj názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>Charakteristika literárních postav</p> <p>Subjektivně zbarvený popis (líčení)</p> <p>Výklad</p> <p>Výtah</p> <p>Úvaha</p> <p>Proslov</p> <p>Publicistické útvary</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • umí interpretovat a rozumí významu a smyslu literárního textu • umí charakterizovat jednotlivé literární žánry • umí interpretovat text formou recitace, dramatizace apod. • učí se vyhledávat informace (např. slovníky, internet, knihovna) • umí porovnávat různá téhož námětu v literárním dramatickém a filmovém ztvárnění 	<p>Základní pojmy z literární teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Próza (povídka, román, balada) <p>Preromantismus</p> <p>Romantismus (znaky, světová i česká literatura)</p> <p>Realismus (znaky, světová i česká literatura)</p> <p>Naturalismus</p> <p>Moderní umělecké směry</p>	

	Prokletí básníci Česká moderna Meziválečná literatura	
--	--	--

4. ročník

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o slovanských jazycích • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • zvládá slovtvorný pravopis • rozpoznává přenesená pojmenování • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • zvládá syntaktický pravopis a ž. se orientuje v souvětí souřadném a podřadném 	<p>Jazyky slovanské. Obecné výklady o českém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> • jazyky slovanské, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty <p>Tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba slova a tvoření slov, pravopis souvisící se stavbou a s tvořením slov, psaní i/y po písmenech označujících obojetné souhlásky, skupiny souhlásek, skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně <p>Význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> • slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy, jména – jejich druhy a tvary, skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen, slovesa a jejich tvary, přechodníky, pravopis koncovek jmen a sloves, psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba větná, věta jednoduchá, větné členy (holé, rozvité, souřadné spojené), vztah přístavkový, věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent, funkce vět a větných ekvivalentů, samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa, věta a souvětí, souvětí podřadné, čárka v souvětí podřadném, tvoření vět, hlavní zásady českého slovosledu, stavba textová, souvětí souřadné, vsuvka, prostředky návaznosti v jazykových projevech 	
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	Jazyková kultura	

<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích <p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> vypravování v běžné komunikaci, vypravování v umělecké oblasti <p>Popis a charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> popis předmětu, popis děje <p>Tiskopisy, životopis</p> <p>Výklad a výtah</p> <p>Úvaha</p> <p>Proslov, diskuse</p> <p>Publicistické útvary, zpravodajské útvary</p> <p>Přechodové útvary</p>	
<ul style="list-style-type: none"> umí interpretovat a rozumí významu a smyslu literárního textu se orientuje v historii literatury od renesance po 2. polovinu 20. století seznámí se s hlavními představiteli jednotlivých etap ve světové literatuře umí zařadit nejdůležitější díla k jejich autorům umí charakterizovat jednotlivé literární žánry umí porovnávat různá téma v literárním dramatickém a filmovém ztvárnění 	<p>Světová literatura 2. poloviny 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> Francie Německo Anglie Sovětský svaz Itálie Finsko USA Jižní Amerika <p>Česká literatura 1945–1948</p> <p>Česká literatura 1948 - polovina 50. let</p> <p>Česká literatura 2. polovina 50. a 60. let</p> <p>Česká literatura 70. a 80. let</p> <p>Česká literatura po 1989</p>	

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.2.1 Obsahové vymezení předmětu

Obsahem předmětu Cizí jazyk je vytvořit u žáků předpoklady pro komunikaci v rámci Evropy a světa a užívání cizího jazyka jako zprostředkovatele kulturního bohatství jiných národů a jako prostředek sloužící k rozvoji myšlení a formování osobnosti.

Předmět umožňuje žákům porozumět čtenému textu a dorozumět se s cizincem v běžných situacích. Důraz je tedy kladen na produktivní a receptivní dovednosti. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně na úrovni A2 (Cizí jazyk) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.2.2 Časové a organizační vymezení předmětu

Cizí jazyk – anglický je vyučován od primy po kvartu s touto hodinovou dotací:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	4	4	3	3

Výuka probíhá v menších skupinách (v ideálním případě do 15 žáků) převážně ve dvou odborných jazykových učebnách vybavených interaktivními tabulemi. Využívá se obrazového materiálu a různých pomůcek, především učebnic, cizojazyčných knih a časopisů, dále pak internetu, počítačových výukových programů a audiovizuální techniky.

5.1.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie, které v těchto předmětech směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- volí vhodné způsoby, metody a strategie k získávání řečových dovedností v cizím jazyce, jak v mluveném, tak i v písemném projevu
- pozitivně motivuje žáka k tomu, aby samostatně pozoroval dané odlišnosti v mateřském a cizím jazyce, měl kladný vztah k učení a byl schopen posoudit vlastní pokrok a kriticky zhodnotit svoje výsledky
- používá vhodné učební pomůcky, např. slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů, audiovizuální techniku apod.
- věnuje pozornost dovednosti autokorekce chyb (gramatických, stylistických i výslovnostních)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k rozpoznání a pochopení problémů, jak v systému jazyka, tak i v odlišnostech ve způsobu života lidí jiné země a jejich kulturních tradic.
- dohlíží, jak žák využívá svých individuálních schopností a získaných vědomostí k řešení problémů, nenechává se odradit případným nezdarem, hledá konečné řešení a sleduje vlastní pokrok
- klade důraz na porovnání gramatických jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle různých hledisek a zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí souvislý a kultivovaný ústní a písemný projev žáka, logické formulování myšlenek a názorů přiměřených jeho jazykovým znalostem
- motivuje žáka k účinnému zapojování do diskuse, k obhájení jeho názorů a vhodné argumentaci
- využívá různých textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků k tomu, aby žák o nich přemýšlel, reagoval na ně a tvořivě je uplatňoval k získávání sebedůvěry a kultivovaného projevu v cizím jazyce při vystupování na veřejnosti
- zařazuje krátká řečnická cvičení a písemné práce na dané téma s vymezeným počtem slov

Kompetence sociální a personální

Učitel

- klade důraz na spolupráci ve skupině (aktivita mimořádně důležitá pro komunikaci v cizím jazyce), na respektování pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, tolerance apod.) a jejich spoluutváření
- upřednostňuje efektivní spolupráci při řešení různých úkolů ve skupině a ve třídě a vytváření pozitivních představ žáka o sobě samém
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje žáka při zodpovědném a tvořivém přístupu v plnění jeho povinností a úkolů ve škole i mimo školu
- seznamuje žáka s kulturním a historickým dědictvím anglicky mluvících zemí
- zapojuje žáka do akcí v cizím jazyce (vědomostní soutěže, výměnné pobyty)
- podílí se na formování vědomí žáka jako občana Evropské unie v souvislosti s ekologickými a environmentálními problémy
- respektuje věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel

- pěstuje v žácích zodpovědnost při práci s různými pomůckami (počítač, interaktivní tabule, slovníky apod.)
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost zadáváním úkolů a jejich kontrolou
- směřuje žáka k využívání znalostí cizích jazyků pro přípravu na budoucnost a profesní zaměření

ANGLICKÝ JAZYK

1. ročník (prima)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • umí pojmenovat rodinné vazby a stručně popsat osoby • umí popsat všední den a pojmenovat svoje zájmy • umí pojmenovat a charakterizovat běžné roční svátky • umí pojmenovat a popsat běžné oblečení • umí pojmenovat jednotlivé měsíce v kalendáři a popsat roční období • umí pojmenovat běžné potraviny 	<p>Slovní zásoba k tematickému okruhu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov a rodina • Můj den a zájmy • Svátky a tradice • Oblečení • Kalendářní rok, roční období • Stravování <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostý čas přítomný a průběhový • Minulý čas prostý • Členy • Podstatná jména – počítatelná, nepočítatelná • Přídavná jména • Zájmena <p>Fonetika a pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravopis osvojované slovní zásoby • Základní výslovnostní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • občanská výchova • biologie • zeměpis

2. ročník (sekunda)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • umí pojmenovat, popsat, samostatně hovořit o svém volném čase a zájmech • umí pojmenovat a popsat školní předměty a činnosti ve škole • umí stručně popsat své bydliště a nejbližší okolí • umí se zeptat na cestu a popsat ji • umí popsat stav počasí a jeho předpověď • umí formulovat základní zeměpisná fakta o cizí zemi 	<p>Slovní zásoba k tematickému okruhu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Každodenní činnosti a volný čas • Škola • Bydlení • Počasí • Zeměpis anglofonních zemí <p>Gramatika a lexikologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas prostý a průběhový • Budoucí čas 	<ul style="list-style-type: none"> • Biologie • Zeměpis

	<ul style="list-style-type: none"> • Základní frázová slovesa 	
--	--	--

3. ročník (tercie)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • Umí pojmenovat vybraná povolání a popsat jejich pracovní náplň • Umí pojmenovat úrazy, běžné nemoci a jejich příznaky • Umí popsat vlastní styl oblékání • Umí samostatně hovořit o vybraných otázkách ekologie a ochrany přírody 	<p>Slovní zásoba k tematickému okruhu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povolání • Lidské tělo a zdraví • Móda a oblékání • Životní prostředí <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Předpřítomný čas • Podmiňovací způsob <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přízvuk slov • Přízvuk ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> • Občanská výchova • Biologie

4. ročník (kvarta)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • Umí popsat vzhled a povahu jiné osoby a vyjádřit postoj k ní • Umí pojmenovat běžné druhy sportu včetně vybavení • Umí popsat prostředí venkova a města, porovnat výhody a nevýhody • Umí písemně a ústně vyjádřit vlastní názor na film nebo knihu • Umí pojmenovat druhy obchodů a vyjádřit postoj k nakupování • Umí hovořit o vybraných svátcích a jejich oslavách 	<p>Slovní zásoba k tematickému okruhu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis a charakteristika osoby • Sport • Bydlení ve městě a na venkově • Kultura – filmy a knihy • Nakupování • Zvyky a tradice <p>Gramatika a lexikologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trpný rod • Neurčitá zájmena, vyjádření množství • Spojky v souvětí souřadných a podřadných • Formální a neformální jazykový styl 	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk • Biologie • Estetická výchova • Občanská výchova • Zeměpis

5.1.3 Francouzský jazyk

5.1.3.1 Obsahové vymezení předmětu

Předmět *Francouzský jazyk* realizuje obsah vzdělávacího oboru *Cizí jazyk 2*. Vyučuje se 3 hodiny týdně od 1. do 4. ročníku, resp. od tercie do oktávy.

Předmět *Francouzský jazyk* je zaměřen na rozvíjení základních jazykových kompetencí – konverzace, psaní, poslech a četba ve francouzském jazyce. Důraz je kladen na rozšiřování slovní zásoby i gramatickou správnost.

Student se při výuce francouzského jazyka seznamuje s reáliemi frankofonních zemí, s jejich kulturou a zvyklostmi, historickým vývojem i současnou situací, osvojuje si běžné komunikační situace a učí se reagovat v praktickém životě. Nedílnou součástí výuky je i osvojení a použití základních odborných termínů z různých oblastí života.

Student poznává shody a odlišnosti francouzského a mateřského jazyka. Při studiu je brán zřetel nejen na paměťové učení, ale i na kreativitu a rozvoj logického myšlení studenta, na jeho schopnost uplatnit znalosti a dovednosti i z jiných oborů.

Student během studia pracuje s originálními a aktuálními francouzskými prameny.

Studentovi je zprostředkována zpětná vazba o jeho znalostech prostřednictvím pravidelných ústních i písemných zkoušení.

5.1.3.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	0	0	3	3

5.1.3.3 Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence	Dovednost (cíle)	Strategie (způsob)
1. kompetence k učení 2. kompetence k řešení problémů 3. kompetence komunikativní 4. kompetence sociální a personální 5. kompetence občanská 6. kompetence pracovní	Analýza a rozpoznání problému, hledání možných variant řešení, propojení znalostí a dovedností z jiných oblastí. (1,2,6) Respektování různorodosti názorů, postojů a schopností ostatních lidí, uvědomění si svých vlastních možností a sebereflexe. Spolupráce při vytváření nových kulturních i duchovních hodnot. (3,4,5) Formování vyjadřovacích schopností (písemně a ústně). Praktické použití jazyka v konkrétních komunikačních situacích. (3,4) Plnění si povinností, uvědomění si svých nedostatků, zodpovědnost za vlastní učení, autoevaluace. (1,5, 6) Vytvoření si pozitivní představy o sobě a o svých schopnostech (4,6)	Práce se sdělovacími prostředky Mezipředmětové vztahy (Ze, OV, Dě, Čj) Sestavení tematických celků Práce ve dvojicích Týmová práce Projekt Dialogy Prezentace, referát Kolokvium Popis, vypravování Simulované situace Dialogy Kontrola úkolů Zpětná vazba Kladné hodnocení Pochvala, Motivace

FRANCOUZSKÝ JAZYK

tercie

Školní výstupy – žák umí (A1 SERR):	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí podstatných jmen pojmenovat předměty každodenní potřeby a pojmenovat předměty okolo sebe 	<ul style="list-style-type: none"> • Les substantifs 	
<ul style="list-style-type: none"> • operativně pracovat s určitými, neurčitými a staženými členy 	<ul style="list-style-type: none"> • Les articles 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit množné číslo podstatných a přídavných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • Le nombre des substantifs et des adjectifs 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit a vytvořit ženský a mužský rod přídavných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • Le genre des substantifs et des adjectifs 	
<ul style="list-style-type: none"> • použít nesamostatná zájmena ukazovací 	<ul style="list-style-type: none"> • Les adjectifs démonstratifs 	
<ul style="list-style-type: none"> • použít nesamostatná zájmena přivlastňovací 	<ul style="list-style-type: none"> • Les adjectifs possessifs 	
<ul style="list-style-type: none"> • použít nesamostatná zájmena tázací 	<ul style="list-style-type: none"> • Les adjectifs interrogatifs 	
<ul style="list-style-type: none"> • použít vybraná samostatná zájmena osobní 	<ul style="list-style-type: none"> • Les pronoms toniques (moi, toi,...) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyčarovat sloveso „parler“, jakožto vzorové sloveso 1.slovesné třídy, odvodit časování ostatních sloves 1.třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • Les verbes du 1er groupe 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozepsat a vyslovit číslovky od nuly do sta 	<ul style="list-style-type: none"> • Les adjectifs numéraux 0–100 	<ul style="list-style-type: none"> • Matematika
<ul style="list-style-type: none"> • vyčarovat vybraná nepravidelná slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> • Les verbes irréguliers (avoir, être, aller, faire, pouvoir, connaître, savoir, prendre, vouloir) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyčarovat specifická slovesa 1.třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • Espérer, préférer, exagérer 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišit použití „oui“ a „si“, popř. „mais si“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Oui x si (mais si) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit a použít „le futur proche“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Le futur proche 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit rozkaz u sloves 1.třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • L'impératif (des verbes du 1er groupe) 	
<ul style="list-style-type: none"> • použít ve vybraných případech předložky „de“ a „à“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Les prépositions de, à 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit a použít absolutní zápor 	<ul style="list-style-type: none"> • La négation absolue 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit větu za použití výrazu „il y a“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Il y a 	
<ul style="list-style-type: none"> • Student reaguje na základní pokyny učitele během hodiny. Chápe slovosled francouzské věty, umí rovněž sám vytvořit jednoduchou větu a otázku, napsat nepřiliš obtížný diktát. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les questions • La dictée 	
<ul style="list-style-type: none"> • Student dokáže stručně představit sám sebe i členy svojí rodiny, říct ze které země pochází a kde bydlí. Umí vyplnit jednoduchý dotazník a též ho vytvořit. 	<ul style="list-style-type: none"> • On salue et on se présente • Comment allez-vous? • Comment est-il? Comment est-elle? • Où habitez-vous? • Pour remplir un formulaire. 	<ul style="list-style-type: none"> • Občanská výchova • Zeměpis

	<ul style="list-style-type: none"> • La famille 	
<ul style="list-style-type: none"> • Student zná základní barvy a dokáže pomoci limitované slovní zásoby popsat svoje oblečení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les couleurs. Les vêtements. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Student umí pojmenovat části lidského těla 	<ul style="list-style-type: none"> • Mon corps. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Student zná dny v týdnu a názvy měsíců. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les jours de la semaine. • Les mois. 	

kvarta

Školní výstupy – žák umí (A1 SERR):	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • vyčarovat sloveso „finir“, jakožto vzorové sloveso 2. slovesné třídy, odvodit časování ostatních sloves 2. třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • Les verbes du 2e groupe 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyčarovat sloveso „attendre“, jakožto vzorové sloveso 3. slovesné třídy, odvodit časování ostatních sloves 3. třídy 	<ul style="list-style-type: none"> • Les verbes du 3e groupe 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit a použít zvrtná slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> • Les verbes pronominaux 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit a použít „le passé composé“ u pravidelných, nepravidelných a zvrtných sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • Le passé composé des verbes réguliers, irréguliers et des verbes pronominaux 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit a použít „le futur simple“ pravidelných, nepravidelných a zvrtných sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • Le futur simple des verbes réguliers, irréguliers et des verbes pronominaux 	
<ul style="list-style-type: none"> • používat výrazy množství 	<ul style="list-style-type: none"> • Les expressions de quantité 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyčarovat vybraná nepravidelná slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> • La conjugaison des verbes (devoir, venir, croire, dire, ouvrir, voir, écrire) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit předmět přímý zájmenem 	<ul style="list-style-type: none"> • Le complément d'objet direct 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit předmět nepřímý zájmenem 	<ul style="list-style-type: none"> • Le complément d'objet indirect 	
<ul style="list-style-type: none"> • stručně převyprávět čtený text 	<ul style="list-style-type: none"> • Les idées principales 	
<ul style="list-style-type: none"> • popsat obrázek a porovnat ho s jiným (s ohledem na svoji slovní zásobu) 	<ul style="list-style-type: none"> • La description et la comparaison des dessins 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> • naučit se zpaměti jednoduchou básničku či písničku 	<ul style="list-style-type: none"> • Les chansons et les poèmes 	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura
<ul style="list-style-type: none"> • napsat vyprávění, vymyslet příběh na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> • La narration (simple) 	
<ul style="list-style-type: none"> • napsat krátké résumé na nepříliš obtížný text 	<ul style="list-style-type: none"> • Le résumé (simple) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit souhlas i nesouhlas, poděkování, žádost či prosbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pour remercier quelqu'un • Pour exprimer son accord 	
<ul style="list-style-type: none"> • Student umí popsat svoje každodenní aktivity, rovněž disponuje základní slovní zásobou z oblastí volnočasových aktivit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Les activités quotidiennes • Mes activités préférées 	

• Student ovládá časové údaje.	• Quelle heure est-il?	
• Student dokáže popsat město, ve kterém žije.	• Notre ville	
• Student umí popsat jednotlivé místnosti a vybavení domu.	• La maison	
• Student dokáže představit svého kamaráda.	• Comment présenter quelqu'un	
• Student se umí zeptat na cestu a popsat, jak se najde hledané místo.	• Pour aller à ...	
• Student si umí zarezervovat pokoj v hotelu, lístek či jízdenku.	• Au guichet, à l'hôtel	
• Student umí pojmenovat základní potraviny a objednat si jídlo v restauraci	• La nourriture, Au restaurant	
• Student ovládá základní číslice nad 100	• Les adjectifs numéraux cardinaux	• Matematika

5.1.4 Německý jazyk

5.1.4.1 Obsahové vymezení předmětu

Obsahem předmětu Další cizí jazyk je vytvořit u žáků předpoklady pro komunikaci v rámci Evropy a světa a užívání cizího jazyka jako zprostředkovatele kulturního bohatství jiných národů a jako prostředek, který slouží k rozvoji myšlení a formování osobnosti.

Předmět umožňuje žákům porozumět čtenému textu a dorozumět se s cizincem v běžných situacích. Důraz je tedy kladen na produktivní a receptivní dovednosti. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně podle úrovně Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

5.1.4.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	0	0	3	3

Výuka probíhá optimálně v menších skupinách ve dvou odborných jazykových učebnách. Využívá se obrazového materiálu a různých pomůcek, např. učebnice, cizojazyčné knihy a časopisy, internet, počítačové výukové programy a audiovizuální technika.

5.1.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- volí vhodné způsoby, metody a strategie k získávání řečových dovedností v cizím jazyce jak v mluveném, tak i v písemném projevu
- pozitivně motivuje žáka k tomu, aby samostatně pozoroval dané odlišnosti v mateřském a cizím jazyce, měl kladný vztah k učení a byl schopen posoudit vlastní pokrok a kriticky zhodnotit svoje výsledky
- používá vhodné učební pomůcky, např. slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů, audiovizuální techniku apod.
- věnuje pozornost dovednosti autokorekce chyb (gramatických, stylistických i výslovnostních)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k rozpoznání a pochopení problémů jak v systému jazyka, tak i v odlišnostech ve způsobu života lidí jiné země a jejich kulturních tradic
- dohlíží, jak žák využívá svých individuálních schopností a získaných vědomostí k řešení problémů, nenechává se odradit případným nezdarem, hledá konečné řešení a sleduje vlastní pokrok
- klade důraz na porovnání gramatických jevů, zjištění shod a odlišností a jejich třídění podle různých hledisek a zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí souvislý a kultivovaný ústní a písemný projev žáka, logické formulování myšlenek a názorů přiměřených jeho jazykovým znalostem
- motivuje žáka k účinnému zapojování do diskuse, k obhájení jeho názorů a vhodné argumentaci

- využívá různých textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků k tomu, aby žák o nich přemýšlel, reagoval na ně a tvořivě je uplatňoval k získávání sebedůvěry a kultivovaného projevu v cizím jazyce při vystupování na veřejnosti
- zařazuje krátká řečnická cvičení a písemné práce na dané téma s vymezeným počtem slov

Kompetence sociální a personální

Učitel

- klade důraz na spolupráci ve skupině (aktivita mimořádně důležitá pro komunikaci v cizím jazyce), na respektování pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, tolerance apod.) a jejich spoluutváření
- upřednostňuje efektivní spolupráci při řešení různých úkolů ve skupině i ve třídě a vytváření pozitivních představ žáka o sobě samém
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje žáka při zodpovědném a tvořivém přístupu v plnění jeho povinností a úkolů ve škole i mimo školu
- seznamuje žáka s kulturním a historickým dědictvím německy mluvících zemí
- zapojuje žáka do akcí v cizím jazyce (vědomostní soutěže, výměnné pobyty)
- podílí se na formování vědomí žáka jako občana Evropské unie v souvislosti s ekologickými a environmentálními problémy
- respektuje věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel

- pěstuje v žácích zodpovědnost při práci s různými pomůckami (počítač, interaktivní tabule, slovníky apod.)
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost zadáváním úkolů a jejich kontrolou
- směřuje žáka k využívání znalosti cizího jazyka pro přípravu na budoucnost a profesní zaměření

NĚMECKÝ JAZYK

Tercie

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<p>A1 ERR Ústní interakce</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle situace dokáže vhodně používat jednoduchých pozdravů při přivítání i rozloučení a porozumí jim • dokáže se vyjadřovat při formálním i neformálním představování • umí se ptát, jak se daří různým osobám, a říci, jak se má on, dokáže jednoduše odpovídat na otázky, které mu jsou kladeny • (jednoduše vyjádří, co se mu či jiné osobě líbí, anebo co má on či ostatní, a na tytéž věci se dokáže ptát • (dovede při běžném styku s lidmi o něco požádat, pochopí, když o obdobné věci někdo žádá jeho • umí poskytovat jednoduché číselné informace i se na ně ptát • spolupracuje na projektech k tematickým okruhům <p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí číselným údajům, vlastním jménům, mezinárodním slovům • v krátkých promluvách, mluví-li lidé pomalu a vyslovují-li správně • ve známých situacích rozumí základním informacím o čase a místu rozumí v promluvě nejběžnějším frázím vyjadřujícím pozdrav, rozloučení či omluvu • při všední konverzaci vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor či své preference • při konverzaci dokáže odpovědět na jednoduché otázky a reagovat na jednoduchá tvrzení • dovede poskytovat informace, které se zakládají převážně na číslech, a na obdobné informace se zeptá • dokáže v běžné situaci něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka • fonetické znaky (pasivně) • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • žáci si osvojí slovní zásobu • umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov, rodina, škola, volný čas, povolání, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí, 	<p>Přesahy a vazby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociální vztahy (ZSV) • Rodinná výchova (ZSV)

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým a jednoduchým textům týkajících se nejběžnějších každodenních situací, vlastním jménům, číselným údajům, jednotlivým slovům a základním spojením <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informativnímu obsahu velmi jednoduchých textů o tématech, která mu jsou známá, zejména pokud je text přehledový a/nebo doplněný obrázky • v krátkém textu rozumí informacím o osobách a místech • rozumí jednoduchým pokynům a informačním tabulím • Ústní projev • v jednotlivých jednoduchých větách o sobě poskytne informace • (jméno, věk, adresa, národnost, zaměstnání, cizí jazyky, koníčky, záliby) • jednoduchými výrazy popíše osoby a okolní prostředí • poskytne číselné údaje (věk, čas, telefonní číslo, cenu) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže napsat jména, jednotlivá slova či více slov • (umí opisovat text z tabule, zvládne doplňovací cvičení v pracovním sešitě, vytvoří věty z předem daných prvků) • umí doplňovat činnosti či schůzky do rozvrhu • písemně zaznamená jednoduché informace o sobě i jiných • (jméno, věk, zaměstnání, záliby, moje škola) • umí napsat, co mu někdo nadiktuje (jméno, adresy, telefonní číslo) • poskytne písemně informace o sobě i ostatních a obdobné informace • si písemně vyžádá • napíše stručnou zprávu • dokáže napsat pohlednici nebo jednoduchý e-mail • spolupracuje na projektech k tematickým okruhům (např. plakát, dotazník, souvislý text) 		
---	--	--

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<p>A1 – A2 ERR</p> <p>Ústní interakce</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen zjistit jednoduché informace o cestě a veřejných dopravních prostředcích zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech zvládne všední situace v obchodě a v každodenních situacích při všední konverzaci vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor či své preference při konverzaci dokáže odpovědět na jednoduché otázky a reagovat na jednoduchá tvrzení dovede poskytovat informace, které se zakládají převážně na číslech, a na obdobné informace se zeptá dokáže v běžné situaci něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu spolupracuje na projektech k tematickým okruhům Poslech s porozuměním ve známých situacích rozumí jednoduchým informacím a číselným údajům rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích dokáže pochopit téma konverzace, mluví-li se pomalu a standardním jazykem <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> z textu s obrázky dokáže pochopit hlavní informaci (rozumí běžným informačním tabulkám, které se vyskytují na veřejných místech (označení oddělení v supermarketu) dokáže získat relevantní informace z článků v novinách či časopisech, přičemž se soustřeďuje zejména na jména, čísla, titulky a obrázky v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého příběhu rozumí jednoduchým pokynům, pokud jsou formulovány v postupných krocích a případně i doplněny obrázky (pokynům v učebnici) 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> žáci si osvojí slovní zásobu umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných oblastí 	<p>Přesahy a vazby:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sociální vztahy (ZSV) Rodinná výchova (ZSV)

<p>Ústní projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat jednoduchým způsobem známé osoby a situace • je schopen stručně a jednoduchým způsobem hovořit o osobních zkušenostech • (vyprávět o tom, co dělá během dne, hovořit o svých zvycích, o aktivitách provozovaných ve volném čase, vysvětlit situaci zachycenou na fotografii) • zvládne vyjádřit jednoduchým způsobem svůj názor na všední témata • umí jasně vyjádřit číselné údaje (čas, své telefonní číslo, svůj věk, dobu vyučovacích předmětů, cenu) • dokáže podat stručně a jednoduchými výrazy základní informace ke známému tématu • umí popsat jednoduchými výrazy, jak něco udělat • (popíše, jak se dostat z jednoho místa na druhé) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat srozumitelným způsobem známé osoby či věci • (osoby, které dobře zná, svůj koníček, město, obrázek) • jednoduchými výrazy popíše každodenní aspekty svého života • (napíše o své škole, o svých stravovacích návycích o aktivitách svých i svých přátel) • dokáže vytvořit krátké sdělení či podat stručnou informaci • (písemně pozvání kamaráda na určitou akci, včetně místa a doby setkání, • popis trasy, popis svého průběhu dne) • poskytne písemně stručné informace o známých tématech a obdobné informace si písemně vyžádá • zvládne psát velmi jednoduché osobní dopisy, pohledy či e-maily o sobě • . spolupracuje na projektech k tematickým okruhům (např. plakát, dotazník, souvislý text) 		
---	--	--

5.1.5 Ruský jazyk

5.1.5.1 Obsahové vymezení předmětu

Hlavní složkou výuky cizího jazyka je rozvíjení řečových dovedností, na jejímž základě si žák prohlubuje kompetenci

- lingvistickou (mluvnické jevy)
- sociolingvistickou (schopnost komunikovat v různých společenských rolích)
- sociokulturní (využití reálií)
- studijní (daná úroveň osvojení jazyka)

5.1.5.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	0	0	3	3

- vedlejší „druhý“ jazyk je vyučován od tercie do oktávy a od 1. do 4. ročníku
- dotace v každém ročníku 3 hodiny týdně
- dle potřeb školy může být ve 3. či 4. ročníku otevřena ruská konverzace 2 hodiny týdně

5.1.5.3 Společné strategie, kterými chce škola naplňovat cílové zaměření oblasti a tím směřovat k utváření klíčových kompetencí žáků

Vyučující pedagogickým působením směřuje ke skutečnosti, aby se žáci dokázali na základě načerpaných vědomostí, znalostí a dovedností a na základě vlastní logické úvahy samostatně rozhodovat na základě následujících kompetencí:

kompetence k učení

vyučující působí tak, aby žák na konci základního vzdělávání:

- vyhledával efektivní způsoby a metody učení
- uměl hledat a třídit informace a využít je v praktickém životě
- jasně poznal smysl a cíl učení

kompetence k řešení problému

vyučující působí tak, aby žák na konci základního vzdělávání:

- využíval logické postupy k řešení problémů
- uměl prakticky ověřit správnost řešení problémů
- byl schopen obhájit své řešení

kompetence komunikativní

vyučující působí tak, aby žák na konci základního vzdělávání:

- uměl formulovat a vyjádřit své myšlenky souvisle v písemném i ústním projevu
- uměl naslouchat, porozumět a reagovat
- rozuměl různým textům a záznamům, grafickým obrazům
- uměl využívat informační a komunikační prostředky, informační technologii

kompetence sociální a personální

vyučující působí tak, aby žák na konci základního vzdělávání:

- dokázal pracovat ve skupině a ovlivňoval kvalitu společné práce
- dbal na dodržování pravidel při práci ve skupině
- dokázal ocenit a respektovat názor druhých

kompetence občanské

vyučující působí tak, aby žák na konci základního vzdělávání:

- si byl vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- choval se zodpovědně v krizových situacích
- chápal základní ekologické souvislosti

kompetence pracovní

vyučující působí tak, aby žák na konci základního vzdělávání:

- dodržoval pravidla bezpečnosti při práci
- dbal na ochranu svého zdraví, zdraví druhých, a ochranu životního prostředí
- ochraňoval veškeré vybavení školy

RUSKÝ JAZYK

tercie

Školní výstupy – žák: A0/A1 SERR	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ○ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu ○ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám ○ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ○ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci ○ rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky ○ používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ○ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů ○ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace ○ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	<p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy ruské výslovnosti • fonetické znaky (pasivně) • nácvik čtení a psaní <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číslovky do 20 • vyjádření českého mám, nemám • časování sloves typu читать, говорить • časování slovesa жить v jednotném čísle • minulý čas sloves ехать, быть, есть, съесть <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba jednotlivých tematických okruhů a její užití v základních komunikačních • práce se slovníkem <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina, škola, jídlo, povolání, zvířata, svátky <p>Reálie Ruska</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení se se základními reáliemi Ruska (historie, geografie, kultura, básničky, písničky) 	

kvarta

Školní výstupy – žák: A1 SERR	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • Receptivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ○ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu ○ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám 	<p>Fonetika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prohlubování znalosti ruské výslovnosti • fonetické znaky (pasivně) • procvičování čtení a psaní <p>Gramatika:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ○ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ○ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci ○ rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky ○ používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku ● Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> ○ sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů ○ umí se domluvit při nakupování v různých obchodech ○ umí se domluvit při orientaci v novém prostředí (návštěva v cizím městě) ○ reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace ○ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět 	<ul style="list-style-type: none"> ● Что тебе нравится? ● slovesné vazby odlišné od češtiny: поздравлять, желать, благодарить ● číslovky do 100 ● počítaný předmět po číslovkách 2, 3, 4 a číslovkách složených ● časování sloves v ruštině ● časování zvratných sloves v ruštině ● slovesná vazba играть во что ● minulý čas ● vykání v ruštině ● základní skloňování podstatných jmen a zájmen v ruštině Slovní zásoba: <ul style="list-style-type: none"> ● slovní zásoba jednotlivých tematických okruhů a její užití v základních komunikačních ● práce se slovníkem Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> ● město, nákupy, dopravní prostředky, počasí, příroda, zaměstnání, oblečení, čas (hodiny), kalendářní rok Reálie Ruska <ul style="list-style-type: none"> ● seznámení se se základními reáliemi Ruska (historie, geografie, kultura, básničky, písničky) 	
---	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

5.2.1.1 Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika na nižším stupni gymnázia navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni ZŠ.

Učitelé se zaměří na rozvoj dovedností žáků, zejména na rozvoj myšlenkových pochodů vedoucích k řešení reálných situací. Metody práce jsou zaměřeny na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, počítačské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

5.2.1.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	5	4	4	4

Předmět je tedy posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

5.2.1.3 Společné strategie, kterými chce škola naplňovat cílové zaměření oblasti a tím směřovat k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel výrazně ovlivňuje rozvoj abstraktního, logického a exaktního myšlení žáka, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- prostřednictvím postupného osvojování matematických pojmů, útvarů, operací a znaků si žáci vytváří předpoklady pro porozumění kvantitativním a prostorovým vztahům

Kompetence k řešení problému

- žáci řeší velké množství úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- žáci jsou podporováni v hledání různých variant řešení zadaných úloh
- žáci aplikují známé a osvědčené postupy řešení při řešení nových úkolů
- žáci provádějí rozbor úloh, odhadují výsledky, vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadání

Kompetence komunikativní

- při řešení úloh žáci komunikují s vyučujícím, případně se svými spolužáky
- učitel matematiky podporuje kázeň ve vyjadřování, učí matematické symbolice
- žáci se učí pracovat s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- spolužáci si vzájemně vysvětlují své myšlenkové postupy a pohledy při řešení daného problému

Kompetence občanské

- žáci řeší úlohy s ekologickou problematikou

Kompetence pracovní

- žáci se učí rýsovat (práce s pravítky, kružítkem, úhломěrem), užívat k výpočtům kalkulačku, vytváří papírové modely těles

MATEMATIKA

Prima

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem: množina, prvek • určuje průnik a sjednocení dvou množin • rozumí pojmu podmnožina • porovnává a znázorňuje přirozená čísla • sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla do 1 000 000 • zaokrouhluje na zvolený řád • umí zapsat a přečíst desetinná čísla (desetiny, setiny) • znázorňuje a porovnává desetinná čísla • sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla • rozlišuje bod, přímku, polopřímku, úsečku • definuje pojem úhel a dovede ho popsat • vyznačuje, pojmenuje, rýsuje a měří úhly • vypočítá neznámé úhly • určuje vzájemnou polohu, vzdálenost bodů a přímek • sestrojí rovnoběžku a kolmici procházející daným bodem, nebo v dané vzdálenosti 	<p>Úvodní opakování učiva ze základní školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Množiny • Přirozená čísla • Desetinná čísla • Rovinné útvary 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla, určuje opačná čísla • znázorňuje a porovnává desetinná čísla • sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla • zaokrouhluje desetinná čísla • určuje násobky a dělitele čísel • rozhoduje pomocí znaků dělitelnosti 10, 5, 2, 4, 8, 9, 3 o dělitelnosti daného čísla • rozlišuje prvočísla a čísla složená • rozlišuje soudělná a nesoudělná čísla • vypočítá nejmenší společný násobek, největší společný dělitel skupiny čísel 	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Celá čísla • Dělitelnost 	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje shodné útvary v rovině, zapisuje shodnost útvarů • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové, osové souměrnosti • rozezná osově, středově souměrné útvary 	<p>Osová a středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Shodnost v rovině 	

Sekunda		
Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní pojmy v trojúhelníku rozdělí a definuje trojúhelníky podle velikosti vnitřních úhlů a stran definuje a sestrojí střední příčku, těžnici a těžiště, výšku trojúhelníku rozezná shodné trojúhelníky, sestrojí trojúhelník podle vět o shodnosti rozezná jednotlivé typy čtyřúhelníků, zná jejich základní vlastnosti a dokáže je sestrojit sestrojí pravidelný mnohoúhelník vypočítá obvod i obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku 	Trojúhelníky a čtyřúhelníky	
<ul style="list-style-type: none"> definuje čitatele a jmenovatele zlomku převádí zlomky na smíšené a desetinné číslo a naopak porovnává zlomky provádí základní početní operace zjednodušuje a upravuje složený zlomek používá pojem číslo převrácené 	Racionální čísla	
<ul style="list-style-type: none"> užívá základní pojmy procentového počtu určuje procentovou část, základ, počet procent určuje procentovou část ve slovních úlohách provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení definuje pojmy úrok a úroková míra definuje a při výpočtech používá promile 	Procenta	<ul style="list-style-type: none"> chemie, fyzika
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hranoly znázorňuje krychli i další hranoly sestrojuje síť hranolu odhadne a vypočítá povrch a objem hranolů matematizuje a řeší reálné úlohy na povrch a objem hranolů 	Hranoly	
<ul style="list-style-type: none"> určuje druhou mocninu, odmocninu čísel, využívá odhadu, kalkulačky a tabulek charakterizuje jejich vlastnosti vypočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí Pythagorovy věty matematizuje a řeší reálné situace pomocí Pythagorovy věty 	Výrazy <ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina, odmocnina Pythagorova věta číselné výrazy, mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> fyzika

<ul style="list-style-type: none"> vypočítá a dosazuje výrazy s mocninami a odmocninami, určí jejich hodnotu počítá a dosazuje výrazy s proměnnými definuje mnohočlen provádí matematické operace s mnohočleny 		
--	--	--

Tercie

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady a rozliší mezi rovností a rovnici při řešení rovnic používá s porozuměním základní ekvivalentní úpravy řeší složitější typy lineárních rovnic se závorkami a zlomky při řešení slovních úloh zvolí vhodnou neznámou, vytvoří strukturovaný zápis a sestaví lineární rovnici zapisuje intervaly pomocí vhodné symboliky a znázorní různé typy intervalů na číselné ose uvede příklad a rozliší mezi nerovností a nerovnicí při řešení nerovnic používá s porozuměním základní ekvivalentní úpravy 	Rovnice a nerovnice <ul style="list-style-type: none"> rovnost a rovnice intervaly nerovnice a jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> fyzika
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy kružnice a kruh načrtne a narýsuje vzájemné polohy kružnic a přímk popíše Thaletovu kružnici a uvede její možné využití v konstrukčních úlohách vypočítá délku kružnice a obvod a obsah kruhu popíše vlastnosti a části válce, načrtne válec v rovině a narýsuje síť válce vypočítá povrch a objem válce, využívá vztahy při řešení slovních úloh 	Kruhy a válce <ul style="list-style-type: none"> kružnice a kruh válec 	
<ul style="list-style-type: none"> používá pojem poměr vypočítá hodnotu poměru, rozdělí celek v daném poměru definuje úměru a její vlastnosti vypočítá neznámý člen úměry rozeznává přímou a nepřímou úměrnost, vyjadřuje ji tabulkou, vzorcem a grafem řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy a využívá jej při řešení slovních úloh sestavuje sloupcové a kruhové diagramy 	Úměrnosti	

<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí množiny bodů daných vlastností (osa úsečky, osa úhlu) • sestrojí tečnu kružnice z bodu ležícího na kružnici i vně kružnice • využívá množiny bodů daných vlastností při řešení konstrukčních úloh • rozliší základní části konstrukční úlohy – rozbor, postup konstrukce, konstrukci, zkoušku správnosti a diskusi • řeší polohové a nepolohové úlohy na konstrukci trojúhelníku, čtyřúhelníku 	Geometrické konstrukce <ul style="list-style-type: none"> • konstrukční úlohy 	
---	---	--

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • upravuje efektivně mnohočleny • aplikuje s porozuměním vzorec pro druhou mocninu dvojčlenu • rozkládá mnohočleny na součin pomocí vytýkání a vzorců • objasní pojem lomený výraz, určí podmínky, za kterých je lomený výraz definován • krátí a rozšiřuje lomené výrazy, efektivně upravuje lomené výrazy (sčítá a odčítá lomené výrazy, násobí a dělí lomené výrazy) 	Výrazy <ul style="list-style-type: none"> • mnohočleny • lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • určí podmínky řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli • určí koeficienty kvadratické rovnice • řeší kvadratickou rovnici • používá lineární a kvadratické rovnice při řešení slovních úloh • vyjádří z rovnice jednu neznámou pomocí druhé neznámé • řeší soustavu rovnic se dvěma neznámými dosazovací, sčítací metodou • používá soustavu rovnic se dvěma neznámými při řešení slovních úloh 	Rovnice a jejich soustavy <ul style="list-style-type: none"> • rovnice a jejich úpravy • kvadratické rovnice • rovnice s více neznámými 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • umí určit definiční obor funkce • rozhodne, je-li závislost dvou proměnných, zadaná grafem nebo tabulkou, funkce • určí funkční hodnotu v daném bodě • vypočítá, pro která x nabývá funkce daných hodnot • určí koeficient lineární funkce • narýsuje graf lineární funkce • vypočítá průsečíky lineární funkce s osami souřadnic 	Funkce <ul style="list-style-type: none"> • funkce jako matematický pojem • lineární funkce • kvadratická funkce 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • nalezne vzorec lineární funkce • načrtne graf kvadratické funkce • najde vrchol kvadratické funkce dané rovnicí: $y = k \cdot x^2 + q$ 		
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pojem znak, četnost znaku • umí sestavit diagram, sloupcový graf • umí určit aritmetický průměr 	Statistika	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem podobnosti a zapíše koeficient podobnosti • používá koeficient podobnosti při výpočtu velikosti odpovídajících úseček • rozezná podobné trojúhelníky na základě vět o podobnosti • dopočítá velikosti úseček podobných trojúhelníků • vyjádří goniometrické funkce ostrého úhlu jako poměr délek stran pravouhlého trojúhelníku • vypočítá pomocí kalkulačky jejich hodnotu • určí pomocí kalkulačky velikost ostrého úhlu • dopočítá v pravouhlém trojúhelníku zadaném dvěma stranami, nebo jednou stranou a úhlem, zbývající strany a vnitřní úhly • řeší slovní úlohy s využitím definic goniometrických funkcí úhlů v pravouhlém trojúhelníku 	Podobnost a funkce úhlu <ul style="list-style-type: none"> • podobnost útvarů • funkce ostrého úhlu 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše jehlan • vypočítá povrch a objem pravidelného n-bokého jehlanu • popíše a vysvětlí vznik rotačního kuželu • vypočítá povrch a objem kuželu • popíše a vysvětlí vznik koule • vypočítá povrch a objem koule 	Jehlany a kužely <ul style="list-style-type: none"> • jehlany • kužely • koule 	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

5.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem předmětu Informatika je dosažení základní úrovně informační gramotnosti u všech žáků. Žáci získají elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, budou se orientovat ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Žáci si osvojí dovednosti, jež jsou v dnešní informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Získané dovednosti umožní žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního i gymnaziálního vzdělávání.

Vyučovací předmět informatika zahrnuje vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie a tematický okruh Využití digitálních technologií vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, z něhož čerpá část hodinové dotace. Rozdělení hodin je naznačeno v tabulce:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	1	1	1	1

Celá výuka probíhá v odborných učebnách vybavených moderní výpočetní technikou, každý žák má k dispozici svůj počítač.

5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel učí žáka:

- rychle vyhledávat potřebné informace pomocí internetu a jiných digitálních médií
- pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými...)
- informace správně citovat a kriticky hodnotit
- hodnotit svoji práci individuálně nebo ve skupinách a zaznamenávat svůj pokrok
- osvojit si různé formy samostudia, samostatně se orientovat v dané problematice při řešení projektů

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáka:

- hledat řešení daného problému při práci na individuálních projektech
- společně řešit daný problém při práci na týmových projektech a využívat k tomu různé postupy

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáka:

- využívat moderní komunikační technologie
- komunikovat s vyučujícím i se spolužáky
- komunikovat v rámci pracovních týmů při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáka:

- přijímat a respektovat názor druhého při týmové práci

- diskutovat a efektivně spolupracovat s týmem při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel učí žáka:

- zamýšlet se nad správností a dosahem svých závěrů při řešení problémů
- pracovat na projektech tematicky zaměřených na problematiku sociální a ekologickou

Kompetence pracovní

Učitel učí žáka:

- rozvíjet smysl pro povinnost
- zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům

INFORMATIKA

1. ročník (prima)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> využívá základní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví popíše základní periferie PC, orientuje se v rozložení znaků na klávesnici 	Úvod do informatiky <ul style="list-style-type: none"> řád učebny informatiky, bezpečnost přihlašování, popis systému a sítě, školní účty počítač a společnost, počítač a zdraví struktura PC, periferie klávesnice, psaní na klávesnici 	<ul style="list-style-type: none"> anglický jazyk český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní funkce operačního systému provádí základní úkony a manipulaci se složkami a soubory (vytváření, mazání, kopírování, přesun, přejmenování) vyhledává soubory a složky podle zadaných kritérií 	Základy ovládání operačního systému <ul style="list-style-type: none"> prostředí operačního systému Windows, spuštění a ovládání programů práce se složkami a soubory 	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá mobilní zařízení (telefon, tablet) nastaví vhodný typ internetového připojení synchronizuje data mezi různými zařízeními najde, nainstaluje a odinstaluje mobilní aplikace nastaví zabezpečení mobilních zařízení při práci s mobilními zařízeními používá vhodné bezpečnostní zásady 	Mobilní zařízení <ul style="list-style-type: none"> typy mobilních zařízení technologie internetového připojení mobilních zařízení synchronizace dat mobilní aplikace bezpečnost při používání mobilních zařízení 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá navigaci a vyhledávání na webových stránkách ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů je si vědom hlavních rizik na internetu využívá prostředky e-mailové komunikace provádí komprimaci a dekomprimaci souborů ovládá nejdůležitější prostředky přímé komunikace 	Internet jako zdroj informací a komunikace <ul style="list-style-type: none"> princip internetu, adresy na internetu práce s internetovým prohlížečem, vyhledávání na webu ověřování a hodnocení informací, nebezpečí na internetu elektronická pošta příloha elektronické pošty, komprimace souborů přímá (online) komunikace zásady bezpečné komunikace 	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní funkce textového editoru vhodně využívá stylů při formátování textu a odstavce změní vlastnosti písma a odstavce vloží obrázek do textového dokumentu a nastaví jeho vlastnosti vytiskne dokument 	Základy zpracování textů <ul style="list-style-type: none"> styly textu formátování písma a odstavce obrázky v textu tisk dokumentu kopie informací a obrázků z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk

<ul style="list-style-type: none"> vloží do textového dokumentu text a obrázky z internetu 		
<ul style="list-style-type: none"> zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě 	Elektronická prezentace <ul style="list-style-type: none"> základní zásady při tvorbě prezentace tvorba jednoduché prezentace nastavení animací a přechodů 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk výtvarná výchova

2. ročník (sekunda)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem využívá nástroje pro kontrolu pravopisu a automatické opravy nastaví vzhled dokumentů, vhodně strukturuje text pomocí odrážek a číslování při tvorbě textových dokumentů používá a vhodně upraví šablony při tvorbě tiskovin využívá sloupcové sazby 	Nastavení a vzhled dokumentu <ul style="list-style-type: none"> typografická pravidla kontrola pravopisu, automatické opravy vzhled stránky, záhlaví, zápatí, číslování stránek odrážky a číslování šablony sloupcová sazba 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> umístí do textového dokumentu obrázky, tabulky a další grafické objekty, nastaví jejich vlastnosti 	Obrázky a tabulky v dokumentu <ul style="list-style-type: none"> vložení a úpravy obrázku a tabulky grafické objekty v textu 	
<ul style="list-style-type: none"> vytváří lineární i strukturované prezentace s využitím vhodných obrázků, grafů, tabulek vytváří prezentace s využitím multimédií (zvuky, videa) vytiskne obsah prezentace 	Elektronická prezentace <ul style="list-style-type: none"> vložení a úprava obrázku, tabulky, grafu schémata a diagramy vložení zvuku a videa tisk prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodné formáty bitmapových souborů získá a upraví obrázky skenováním ovládá práci s vybranými prohlížeči obrázků kreslí jednoduché obrázky pomocí nástrojů bitmapových editorů 	Bitmapová grafika <ul style="list-style-type: none"> prohlížeče obrázků typy bitmapových souborů nástroje pro kreslení skenování, kopie obrazovky 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> popíše základní funkce digitálního fotoaparátu uživatelsky ovládá digitální fotoaparát při fotografování využívá základní kompoziční zásady zvládá základní úpravy fotografií uloží fotografii ve vhodném rozlišení a typu souboru 	Základy fotografování a úpravy fotografií <ul style="list-style-type: none"> digitální fotoaparát a jeho funkce zásady kompozice obrazu focení vybraných scén kompoziční a expoziční úpravy fotografie 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarná výchova

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s nástroji pro výběr části obrázku • vytváří jednoduché koláže v bitmapovém editoru • publikuje obrázky ve vybraných webových galeriích 	<ul style="list-style-type: none"> • úprava barevného podání fotografie • použití filtrů, retušování fotografie • nástroje pro výběr, vrstvy, koláže • publikování a sdílení obrázků 	
---	--	--

3. ročník (tercie)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní principy práce v tabulkovém kalkulátoru • nastaví vhodný formát buňky, tabulky • rozlišuje mezi relativním a absolutním odkazem • ve výpočtech využívá základní matematické, statistické a logické funkce • vytváří jednoduché vzorce • ovládá práci s filtry a třídění dat • vhodným způsobem zkopíruje tabulku do textového editoru • zpracuje tabulková data do grafické podoby • využívá vhodné typy grafů 	Tabulkový kalkulátor <ul style="list-style-type: none"> • tabulka, buňka, řádek, sloupec, list • formát buňky, tabulky, podmíněné formátování • vzorce – absolutní a relativní odkaz • kopírování vzorců, vyplňování číselných řad • základní matematické, statistické a logické funkce • uspořádání dat, filtry • kopírování tabulek z tabulkového kalkulátoru • tvorba a úpravy grafů 	<ul style="list-style-type: none"> • matematika
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a edituje základní objekty vektorové grafiky • pracuje s textem ve vektorovém editoru 	Vektorová grafika <ul style="list-style-type: none"> • základní objekty, tvarování objektů • obrys a výplň objektu • text ve vektorovém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje jednoduché 3D modely • importuje a exportuje data v 3D editoru • vytvořený model vytiskne na 3D tiskárně 	Základy 3D modelování <ul style="list-style-type: none"> • principy 3D modelování • datové formáty, export a import dat • 3D tisk 	<ul style="list-style-type: none"> • matematika • výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> • provede stříh, spojení a úpravu hlasitosti zvukových souborů • vytvoří bodový scénář filmu • při natáčení videa používá vhodné typy a délku záběrů • provede stříh a uložení videa ve vhodném formátu • publikuje video na internetu 	Základy zpracování audia a videa <ul style="list-style-type: none"> • zpracování zvuku • natáčení videa • zpracování videa • publikování videa 	<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • výtvarná výchova

4. ročník (kvarta)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • popíše nejrozšířenější sociální sítě a možnosti jejich efektivního využití • nastaví vhodné zabezpečení účtu na sociálních sítích • je si vědom rizik sociálních sítí • při využívání sociálních sítí respektuje hlavní bezpečnostní zásady • identifikuje základní bezpečnostní hrozby na internetu a možnou ochranu před nimi 	Sociální sítě a počítačová bezpečnost <ul style="list-style-type: none"> • druhy sociálních sítí • využití sociálních sítí • digitální stopa • chování na sociálních sítích • hrozby na internetu a sociálních sítích 	
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se podílí na vytváření obsahu webů 2.0 • využívá on-line nástroje pro týmovou spolupráci • využívá kancelářské a grafické on-line aplikace • vytvoří osobní webovou stránku 	Tvorba sdíleného obsahu <ul style="list-style-type: none"> • web 2.0, jeho principy a služby • online nástroje a jejich funkce pro týmovou práci • kancelářské nástroje online • grafické nástroje online • osobní webová stránka 	
<ul style="list-style-type: none"> • zadaný úkol zpracuje do posloupnosti jednotlivých kroků (algoritmu) • řeší jednoduché úlohy s pomocí blokového programování • naprogramuje vlastního robota (vlastní aplikaci) 	Základy algoritmizace a robotiky <ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace úlohy • blokové programování 	

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Dějepis

5.4.1.1 Obsahové vymezení

Dějepis svým vzdělávacím obsahem vyplňuje vzdělávací oblast „člověk a společnost“. Hlavním cílem je poskytnout žákům základní orientaci v minulosti, s důrazem na pochopení příčin, souvislostí a následků v dlouhodobém vývoji české a evropské společnosti. Chceme také ukázat, že minulost se často úzce dotýká naší současnosti.

Zařazené tematické celky:

- metody historické práce, významné historické instituce
- vznik člověka, počátky lidské společnosti
- křesťanství a středověká Evropa
- počátky nové doby (16.–17. stol.), zámořské plavby, renesance, reformace
- modernizace společnosti 18.–19.stol.
- moderní doba, svět do roku 1945
- rozdělený a integrující se svět, vývoj 1945–1990

5.4.1.2 Časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět dějepis má vyčleněnou následující časovou dotaci:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	2	2	2	2

Výuka se realizuje v celých nedělených třídách příslušných ročníků v převážně frontálně rozmístěné učebně. Pro moderní a přitažlivou výuku chceme využívat interaktivní tabuli – pro obrazový materiál, mapy apod.

5.4.1.3 Společné strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme žáky, aby samostatně vyhledávali informace z různých zdrojů (učebnice, atlasy, internet, knihovna, učitel)
- dále žáky podporujeme ve schopnosti rozlišit podstatné a podružné informace, aby dokázali spojit informace dle jejich souvislostí
- motivujeme žáky v učení tak, aby si uvědomovali, že bez znalostí minulosti nelze zaujmout vlastní postoj k současným jevům
- motivujeme žáky tak, aby viděli dějiny jako možnost poučení pro lidstvo

Kompetence k řešení problémů

- v hodinách dějepisu se budeme zaměřovat na sporné otázky, krizové jevy
- zamýšlet se nad jejich příčinami, řešeními a dlouhodobými následky
- budeme žáky podporovat v tom, aby důsledky krizových jevů minulosti dokázali odhalit v současnosti

Kompetence komunikativní

- v hodinách dějepisu využíváme více možností komunikace

- požadujeme, aby žáci naslouchali výkladu učitele, ale také sdělením jiných žáků – např. při referátu
- budeme využívat skupinovou práci při řešení zadaného úkolu
- na žácích požadujeme jasnou formulaci otázky, problému
- budeme podporovat porozumění historických symbolům, mapám, značkám

Kompetence sociální a personální

- na řadě historických příkladů ukazujeme trvalé hodnoty jako je humanita, lidská svoboda, důstojnost, rozdílnost a zároveň rovnost lidí
- spravedlivým rozdělováním úkolů a spravedlivým hodnocením přispíváme k příjemné atmosféře ve třídě
- rozdělováním a kontrolou povinností přispíváme k sebeovládání žáka

Kompetence občanské

- nabízíme žákům řadu historických příkladů boje za občanská práva
- ukazujeme hrozná důsledky totalitních režimů, válek, násilí
- ukazujeme krásu a význam historických památek, smysl úcty k uměleckým dílům, především na území ČR

Kompetence pracovní

- podporujeme žáky v efektivním využívání času během výuky i doma k získání nových vědomostí
- důslednou kontrolou přispíváme k dodržování vymezených pravidel (školního řádu) a k pravidelné přípravě žáků

DĚJEPIS

Prima

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	Úvod do dějepisu	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost 	Pravěk	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	Starověk	
<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	Starověké Řecko Starověký Řím	<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk

Sekunda

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	Evropa raného středověku	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	Velká Morava a české země raného středověku	<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk

<ul style="list-style-type: none"> vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	Vrcholný středověk	
<ul style="list-style-type: none"> ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	Kultura raného a vrcholného středověku	<ul style="list-style-type: none"> výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	Reformace	
<ul style="list-style-type: none"> vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	Husitství a doba Jagellonců	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	Objevné plavby a velmoci pozdního středověku	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	Státy raného novověku	
<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	Třicetiletá válka	

Tercie

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti 	Osvícenský absolutismus	<ul style="list-style-type: none"> občanská výchova
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	Kultura 17. a 18. století	<ul style="list-style-type: none"> výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé 	Velká francouzská revoluce a napoleonské války	
<ul style="list-style-type: none"> porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy 	Revoluce 1848	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla 	Postavení velmocí 2. pol. 19. století	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií • na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • popíše jednotlivé fáze 1. světové války v Evropě i koloniích • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů 	První světová válka	
--	----------------------------	--

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět • rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	Mezi světovými válkami	<ul style="list-style-type: none"> • občanská výchova
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	Československá republika mezi válkami	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku 2. světové války • uvede příklady střetávání obou bloků 	Druhá světová válka	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa • uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí 	Poválečné dějiny	<ul style="list-style-type: none"> • občanská výchova
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vývoj Československa v období 1945-1989 	Československo po 2. světové válce	
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	Období od roku 1989 po současnost	

5.4.2 Občanská výchova

5.4.2.1 Obsahové vymezení předmětu

Občanská výchova je integrovaný předmět, který svým vzdělávacím obsahem vyplňuje vzdělávací oblast „Člověk a společnost“, vzdělávací obor „Výchova k občanství“ a dále částečně oblast „Člověk a zdraví“, vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“.

Hlavním cílem je přispět k bezproblémovému začlenění jedince do kolektivu třídy, školy i širší společnosti, k přijetí společných hodnot a norem jako je demokracie, úcta k druhým lidem, vzájemná tolerance, nenásilí.

Tematické celky občanské výchovy:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět
- Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- Osobnostní a sociální rozvoj
- Svět práce

5.4.2.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	1	1	1	1

Výuka se realizuje v celé nedělené třídě dle jednotlivých ročníků v běžných kmenových třídách.

5.4.2.3 Společné strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- u žáků podporujeme samostatné vyhledávání informací z více zdrojů
- vytváříme prostor pro vytvoření vlastního názoru na společenské jevy na základě podložených údajů
- motivujeme žáky k pochopení významu sledování aktuálních informací o současné společnosti pro svůj život

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k samostatnému formulování rozporů, krizí ve společnosti
- vedeme žáky k porovnávání různých způsobů života, různých kultur a mentalit
- vedeme žáky k pochopení nutnosti určitých pravidel, zákonů pro fungování společnosti a řešení problémů společnosti
- podporujeme schopnost argumentovat pro určitý názor nebo řešení

Kompetence komunikativní

- ponecháváme dostatečný prostor pro otázky, diskuse, skupinovou práci, argumentaci, obhajobu vlastního názoru
- podporujeme využívání moderních informačních zdrojů při získávání aktuálních informací

Kompetence sociální a personální

- častým využíváním skupinové práce, společného řešení zadaného úkolu, škálováním apod. budeme přispívat k dělbě rolí ve skupině, k nutnosti dosažení konsensu
- podobnými metodami budeme přispívat k pochopení principu vůle většiny a tolerance názoru menšiny

Kompetence občanské

- občanská výchova přispívá k pochopení základních norem, zákonů společnosti
- na konkrétních příkladech ukazujeme práva a povinnosti v různých společenských rolích
- využíváme modelové situace krizových situací a ukazujeme, jak se správně zachovat, jak poskytnout pomoc (živelné katastrofy, dopravní nehody apod.)

Kompetence pracovní

- pracovní činnost motivujeme tím, že výsledná známka, hodnocení výkonu žáka bude odpovídat především jeho vlastní aktivitě v hodinách, dále jeho přípravě zadaných projektů

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Prima

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině a ve škole 	Rodina a škola	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	Obec a vlast	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, 	Denní režim	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše přírodu ve svém okolí • zná způsoby ochrany životního prostředí 	Příroda	<ul style="list-style-type: none"> • biologie
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	Osobní bezpečí	<ul style="list-style-type: none"> •

Sekunda

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zapojení jedince do sociálních skupin • popíše komunikaci a vztahy mezi vrstevníky a sociálními institucemi 	Sociální skupiny	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • uvede příklady významných světových a českých kulturních památek 	Kultura a umění	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	Stát	<ul style="list-style-type: none"> • dějepis

<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 		
<ul style="list-style-type: none"> objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	Majetek, vlastnictví a rozpočet	
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	Lidská práva	

Tercie

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	Vývoj osobnosti	
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	Poznávací procesy	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	Náročné životní situace	
<ul style="list-style-type: none"> uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	Hospodaření – trh	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, 	Právní minimum	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 		
---	--	--

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 	Právo	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • orientuje se v základech finanční gramotnosti • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	Hospodaření státu	<ul style="list-style-type: none"> • matematika
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 	Globální svět	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		
--	--	--

5.5 Člověk a příroda

5.5.1 Biologie

5.5.1.1 Obsahové vymezení předmětu

- předmět zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem
- vzdělávací obsah přírodopisu umožňuje žákům hledat příčiny přírodních procesů, souvislostí nebo vztahy mezi nimi
- dává příležitost poznávat přírodu jako evoluční systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- umožňuje uvědomovat si důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav (včetně člověka)
- vede k aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě
- rozvíjí dovednost pozorovat a experimentovat a snaží se o vytváření otevřeného myšlení přístupného alternativním názorům, kritického myšlení a logického uvažování
- učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví, být za ně odpovědný a předcházet úrazům
- vede k upevnění hygienických a stravovacích návyků

5.5.1.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	2	3	2	2

Biologie je vyučována ve všech čtyřech ročnících nižšího gymnázia. Kromě vlastního učiva biologie člověka jsou do učiva zařazeny tematické celky zdravý způsob života a péče o zdraví. Zbývající učivo ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizováno v občanské výchově. V sekundě je 1 hodina týdně věnována laboratorním cvičením, třída se může dělit na poloviny.

V návaznosti na probírané učivo se v jednotlivých ročnících řadí jako součást výuky:

- přírodopisné procházky spojené s poznáváním rostlin a živočichů
- exkurze
- tvorba herbářů
- laboratorní cvičení
- odborné přednášky k probíranému učivu (např. první pomoc ...)
- referáty a projekty, v nichž žáci řeší aktuální problémy, s nimiž se setkávají v běžném životě

5.5.1.3 Společné strategie, utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání efektivních způsobů a metod učení
- klade u žáků důraz na schopnost získávat, třídit informace a využít je v procesu učení i v praktickém životě
- zapojuje žáky do pozorování a experimentů a dbá, aby žák uměl získané výsledky kriticky porovnat a vyvodit z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k logickému řešení problémů a k hledání různých variant řešení
- klade důraz na praktické ověřování správnosti řešených problémů
- rozvíjí u žáků schopnost obhájit výsledky své práce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na to, aby žák dokázal vyjádřit svoje myšlenky souvisle a kultivovaně, a to v písemném i ústním projevu
- rozvíjí u žáků schopnost obhájit svůj názor a vhodně argumentovat
- vede žáky k práci s různými formami textů, záznamů a obrazových materiálů
- motivuje žáky k používání moderních komunikačních a informačních prostředků a k získávání nejnovějších informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke společné práci ve skupině a dbá, aby se zapojil každý žák
- nastavuje pravidla při práci ve skupině a dbá na udržování dobrých mezilidských vztahů
- vyžaduje, aby žáci dokázali ocenit a respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- dbá, aby si žák byl vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- předkládá modelové situace, jak se zodpovědně chovat v krizových situacích (např. při ohrožení zdraví a života)
- klade důraz na chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci (např. při laboratorních pracích), k ochraně zdraví žáků a k ochraně životního prostředí
- kontroluje žáky, aby při práci šetřili přístroje, nástroje a veškeré vybavení školy

5.5.1.4 Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova

- Ekosystémy (člověk mění podnebí planety)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (třídní projekt)
- Vztahy člověka k prostředí (naš životní styl)

BIOLOGIE

Prima

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů rozliší zástupce živé a neživé přírody vyjmenuje příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi 	Živá a neživá příroda	<ul style="list-style-type: none"> chemie
<ul style="list-style-type: none"> popíše základní rozdíly mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou, rostlinnou a živočišnou buňkou a objasní funkci základních organel chápe hierarchii členění: buňka → tkáň (pletivo) → orgán → orgánová soustava → organismus vysvětlí na příkladu, jak se buňka rozmnožuje a jaký je rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním 	Jednobuněčnost a mnohobuněčnost <ul style="list-style-type: none"> prokaryotická a eukaryotická buňka 	<ul style="list-style-type: none"> chemie
<ul style="list-style-type: none"> popíše význam virů, bakterií a sinic v přírodě a jejich význam pro člověka vyjmenuje základní choroby, které viry a bakterie vyvolávají 	Viry, bakterie, sinice	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí význam hub v ekosystémech a v potravních řetězcích 	Houby <ul style="list-style-type: none"> houby jednobuněčné a mnohobuněčné 	
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla nižší rostliny (stélka) pozná a zařadí běžné druhy řas do systému 	Nižší rostliny	<ul style="list-style-type: none"> chemie zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů rozliší a porovná jednotlivé skupiny, určí jednotlivé živočichy a zařadí je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka 	Jednobuněční <ul style="list-style-type: none"> Prvoci Mnohobuněční <ul style="list-style-type: none"> Bezobratlí živočichové 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis

Sekunda

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnitřní a vnější stavbu těla živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů • rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy a zařadí je do jednotlivých taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka • zvládá práci s mikroskopem a s laboratorní technikou 	Strunatci <ul style="list-style-type: none"> • studenokrevní • teplotokrevní 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu rostlinného těla • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů • rozliší základní systematické skupiny rostlin a určí jejich zástupce • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí 	Vyšší rostliny Rostlinné orgány Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny <ul style="list-style-type: none"> • Rostliny jednoděložné • Rostliny dvouděložné 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis

Tercie

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 	Fylogeneze člověka	<ul style="list-style-type: none"> • dějepis
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní typy tkání v lidském těle podle jejich stavby a funkce • objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	Stavba a funkce lidského těla <ul style="list-style-type: none"> • soustava opěrná a pohybová • soustavy látkové přeměny • soustavy regulační • soustava rozmnožovací 	<ul style="list-style-type: none"> • tělesná výchova • chemie • fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vývoj jedince od početí až do stáří • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu 	Ontogeneze člověka	

<ul style="list-style-type: none"> zná zásady zdravého životního stylu určí riziko nebezpečí nezdravého stravování a vzniku poruch příjmu potravy aplikuje první pomoc při běžných poraněních i poraněních ohrožujících život člověka 	Člověk a zdraví <ul style="list-style-type: none"> zdravý životní styl 	
--	--	--

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života vysvětlí stavbu zemského tělesa 	Vznik a stavba Země	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí nerosty podle vzniku a určí jejich základní vlastnosti zařadí nerosty do mineralogického systému vyjmenuje naleziště hlavních nerostů v České republice a ve světě zná praktické využití hlavních nerostů 	Mineralogie	<ul style="list-style-type: none"> fyzika zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí horniny podle vzniku, určí jejich základní vlastnosti a složení vyjmenuje naleziště výskytu hornin v České republice a ve světě jmenuje příklady využití hornin v průmyslu 	Petrologie	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí geologické děje na vnitřní a vnější a objasní důsledky jejich působení 	Geologické děje	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> porovná jednotlivé teorie vzniku a vývoje života na Zemi rozliší jednotlivá geologická období podle jejich charakteristických znaků 	Vznik a vývoj života na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí Českou republiku na geologické jednotky objasní geologický vývoj Českého masívu a Západních Karpat 	Geologický vývoj a stavba ČR	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní ekologické pojmy a objasní je na příkladech vysvětlí podstatu jednotlivých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam rozliší základní abiotické a biotické podmínky pro život uvádí příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému rozliší chráněná území v České republice 	Ekologie	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis

5.5.2 Fyzika

5.5.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V předmětu fyzika si žáci osvojují určitý systém vybraných poznatků z různých oborů současné fyziky. Tyto poznatky si osvojují především na základě pozorování, měření a experimentování. Fyzika ale současně přispívá i postupnému rozvoji rozumových schopností žáků, tedy od převážně názorného poznávání k poznávání, v němž se již začínají objevovat prvky vědeckého uvažování a zkoumání. Ve fyzice se též rozvíjejí specifické zájmy žáků a seznamují se v ní s konkrétními možnostmi využití fyzikálních poznatků v nejrůznějších oblastech techniky i technologií. Fyzika účinně využívá znalostí a dovedností matematiky při řešení nejrůznějších problémů a umožňuje i kvantitativní vyjádření těchto problémů.

Předmět fyzika je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia v těchto dotacích:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	2	2	2	3

Součástí výuky jsou laboratorní cvičení.

5.5.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu

Kompetence k učení

Učitel učí žáka:

- samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení
- samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět experimenty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovované hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách
- vyslovovat v diskusích hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a využívat získané poznatky k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu
- vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající s problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu
- poznávat souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáka:

- rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v danou dobu k dispozici (metody pozorování, měření, matematické metody, grafické vyjádření apod.)
- vyjádřit či jednoznačně formulovat problém, na který narazí
- hledat, navrhnout různé metody, informace a nástroje, které vedou k řešení problému
- posuzovat řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti
- korigovat chybná řešení
- používat osvojené metody řešení i v jiných oblastech jejich vzdělávání

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáka:

- komunikovat s vyučujícím, se spolužáky
- komunikovat v rámci pracovních týmů při řešení problémů
- jasněmu a stručnému vyjadřování a přesnou formulaci při popisu problému

Kompetence sociální a personální

Učitel učí žáka:

- při týmové práci přijmout a respektovat názor druhého
- přesvědčit o správnosti svého postupu vhodným způsobem

Kompetence občanské

Učitel učí žáka:

- při řešení problémů se zamýšlet nad správností a dosahem svých závěrů, např. v oblasti ochrany přírody
- zamýšlet se nad ekologickou problematikou v nejrůznějších technických oborech

Kompetence pracovní

Učitel učí žáka:

- získávat i jistou manuální zručnost, při měření fyzikálních veličin
- využívat nejrůznější fyzikální přístroje, se kterými se pak setkávají v životě

FYZIKA

Prima

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> zná rozdíl mezi tělesem a látkou ví, že látky mají různé skupenství a dovede je rozlišovat vytváří si základní představu o částicovém složení látek uveče konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 	Vlastnosti látek a těles <ul style="list-style-type: none"> tělesa a látky vlastnosti látek, částicové složení, difuze skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> Che
<ul style="list-style-type: none"> vytváří si představu o elektrickém náboji zná elementární částice podílející se na stavbě atomu umí popsat způsoby elektrování těles 	Elektrické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> model atomu ionty elektrování těles 	
<ul style="list-style-type: none"> popíše tyčový magnet pokusem ověří průběh indukčních čar daného magnetu umí zmagnetizovat daný předmět 	Magnetické vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> magnet a jeho části magnetické pole, indukční čáry magnetizace magnetické pole Země 	<ul style="list-style-type: none"> Ze
<ul style="list-style-type: none"> umí měřit nebo vypočítat důležité fyzikální vlastnosti vybranými metodami předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	Měření veličin <ul style="list-style-type: none"> měření délky, objemu, hmotnosti, teploty, času nepřímá měření – obsah, hustota 	

Sekunda

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles řeší obecně úlohy o pohybu zakreslí a vysvětlí jednodušší grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase 	Pohyb tělesa <ul style="list-style-type: none"> druhy pohybů, rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý 	<ul style="list-style-type: none"> Ma
<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	Síla, účinky síly <ul style="list-style-type: none"> síly a jejich skládání 	<ul style="list-style-type: none"> Ma

<ul style="list-style-type: none"> • změří velikost působící síly • užívá vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • vysvětlí využití účinku sil na páce a pevné kladce • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly • určí na čem závisí deformační účinky síly • vysvětlí, jaké síly na těleso působí v různých pohybových stavech a reálných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • gravitační síla, těžiště • Newtonovy pohybové zákony • otáčivý účinek síly • tlak, tlaková síla • tření a odpor prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • vysvětlí princip jednoduchých hydraulických zařízení • vysvětlí vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do tekutiny • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	Mechanické vlastnosti tekutin <ul style="list-style-type: none"> • hydrostatický a atmosférický tlak, atmosféra Země • Pascalův zákon a jeho využití v hydraulických zařízeních • Archimédův zákon a plování těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Ze

Tercie

Školní výstup – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • určí změnu energie z vykonané práce • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem mechanické energie konkrétních problémů a úloh 	Práce, výkon, energie <ul style="list-style-type: none"> • práce • výkon, účinnost • polohová a pohybová energie 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady jevů dokazující, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • vysvětlí změny rozměrů a objemu tělesa z hlediska částicového složení • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem 	Vnitřní energie a teplo <ul style="list-style-type: none"> • částicové složení látek, tepelná výměna • teplo, měrná tepelná kapacita 	<ul style="list-style-type: none"> • Che
<ul style="list-style-type: none"> • popíše částicovou stavbu tří skupenství látek • pojmenuje přeměny skupenství a rozhodne, kdy se teplo uvolňuje, nebo přijímá • určí, na čem závisí rychlost vypařování kapalin 	Změny skupenství látek <ul style="list-style-type: none"> • tání a tuhnutí • vypařování, var a kapalnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Che
<ul style="list-style-type: none"> • nakreslí zjednodušený model atomu daného prvku • znázorní a popíše elektrické pole 	Elektrický náboj a elektrické pole <ul style="list-style-type: none"> • elementární náboj, elektrický náboj 	

<ul style="list-style-type: none"> • popíše účinky elektrického pole na vodič a nevodíč 	<ul style="list-style-type: none"> • siločáry elektrického pole • vodič a izolant v elektrickém poli 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • pozná situace, ve kterých hrozí úraz elektrickým proudem, popíše konkrétní důvody nebezpečí 	Elektrický proud <ul style="list-style-type: none"> • definice elektrického proudu • zdroje elektrického napětí • napětí, proud, měření • tepelné účinky proudu • elektrický odpor, Ohmův zákon • elektrická práce a energie, výkon 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, co je zvuk • zná základní principy šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování nadměrného hluku 	Zvukové jevy <ul style="list-style-type: none"> • zvuk • vlastnosti zvuku 	

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle schématu elektrický obvod • změří elektrický proud a napětí v jednoduchém obvodu • znázorní a popíše magnetické pole trvalého magnetu • znázorní a popíše magnetické pole cívky s proudem • vysvětlí činnost elektromagnetu, elektromotoru, generátoru a transformátoru • popíše princip elektromagnetické indukce • zakreslí a vysvětlí časový průběh střídavého proudu a napětí • zná zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením 	Elektromagnetické jevy <ul style="list-style-type: none"> • elektrický obvod • elektrický proud, napětí a měření • magnetické pole magnetu a cívky s proudem • elektromagnet a jeho využití • elektromotor • elektromagnetická indukce • střídavý proud a jeho charakteristiky • transformátor a rozvod elektrické energie 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše princip vedení proudu v kapalinách, plynech a polovodičích • rozlišuje polovodiče čisté a příměsové typu N a P • zapojí správně polovodičovou diodu 	Vedení elektrického proudu v látkách <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud v kapalinách • elektrický proud v plynech • polovodiče čisté a příměsové • polovodičové součástky 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problému a úloh 	Světelné jevy <ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetické vlnění a jeho vlastnosti • šíření a rychlost světla • zákon odrazu 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, jak se bude světlo lámat na optickém rozhraní, a využívá to při analýze průchodu světla čočkami • zakreslí chod význačných paprsků na zrcadlech a jednoduchých čočkách 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinná a kulová zrcadla • lom světla • čočky • rozklad světla hranolem, spektrum 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atomu, vysvětlí pojem izotop • vysvětlí způsob ochrany před zářením • popíše jaderné řetězové reakce • vysvětlí princip výroby el. energie v jaderných elektrárnách • pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>Atomové jádro</p> <ul style="list-style-type: none"> • složení atomu • radioaktivita, jaderné záření • jaderné reakce • jaderná elektrárna • ochrana před radioaktivním zářením 	<ul style="list-style-type: none"> • Che
<ul style="list-style-type: none"> • popíše pohyby Země • vysvětlí souvislosti mezi pohyby Země a střídáním dne a noci a střídáním ročních období • vysvětlí jevy zatmění Slunce a zatmění Měsíce • umí vyjmenovat planety Sluneční soustavy • rozliší vesmírná tělesa – hvězdy, planety, měsíce 	<p>Země a její okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso • Sluneční soustava a Galaxie 	<ul style="list-style-type: none"> • Ze

5.5.3 Chemie

5.5.3.1 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučování chemie na NG vede žáky k poznávání chemických látek a reakcí zvláště těch, které jsou součástí přírody a běžného života lidí. Zároveň získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Výuka je vedena tak, aby žáci poznávali souvislosti mezi složením látek a jejich vlastnostmi. Získají základní poznatky z obecné, anorganické, organické chemie, osvojí si elementární dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, učí se nacházet vysvětlení chemických jevů a jejich spojitost s praktickým využitím.

Předmět chemie je vyučován ve všech ročnících nižšího gymnázia v těchto dotacích:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	0	2	3	2

Chemie je povinný předmět, vyučuje se v sekundě 2 hodiny týdně, z toho jedna hodina týdně je věnována cvičením, v tercii 3 hodiny týdně, z toho 1 je věnována cvičením, v kvartě 2 hodiny týdně. Experimentální a činnostní složka výchovně vzdělávacího se rozvíjí v sekundě realizací učiva vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, tematického okruhu Práce s laboratorní technikou, v kvartě zařazením laboratorních prací do výuky. Pro práci s laboratorní technikou se třída může dělit na poloviny, stejně jako při cvičení v tercii.

5.5.3.2 Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v předmětu

Kompetence k učení

Žáky během výuky chemie vedeme k tomu, aby pro efektivní učení volili vhodné způsoby a postupy, aby používali správně chemické termíny, uváděli chemické objekty a jevy do souvislostí. Učíme je vyhledávat potřebné informace týkající se chemického poznávání a využívat je v dalším svém studiu.

Kompetence k řešení problémů

Hledáním logických vztahů a analogií při řešení chemických úloh podporujeme schopnost žáků řešit problémové úlohy. Přitom zdůrazňujeme znalost základních pojmů jako nezbytného předpokladu pro tuto činnost. Učivo chemie na NG ve většině témat toto umožňuje.

Kompetence komunikativní

Požadujeme výstižné vyjadřování, formulace myšlenek v logickém sledu. Žáci se učí používat chemické tabulky, diskutují se spolužáky při hledání správného řešení problémových úloh.

Kompetence sociální a personální

Během teoretické i praktické výuky chemie učíme žáky spolupráci ve skupině, společně se podíleme na vytváření pravidel práce v týmu.

Kompetence občanské

Ukazujeme, že chemie nabízí dostatek témat pro rozvíjející se ekologické myšlení, žáky informujeme o škodlivosti některých chemických látek pro zdraví občanů.

Kompetence pracovní

V laboratorních cvičeních učíme žáky používat bezpečně chemické látky, využívat vybavení laboratoře, dodržovat osvědčené pracovní postupy a laboratorní řád.

CHEMIE

Sekunda

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> zná a používá zásady bezpečné práce při manipulaci s chemikáliemi je schopen poskytnout první pomoc při úrazu umí správně reagovat při haváriích s únikem nebezpečných látek 	Zásady hygieny a bezpečnosti práce v chemické laboratoři a v běžném životě	<ul style="list-style-type: none"> biologie
<ul style="list-style-type: none"> zná terminologii k označování pomůcek v laboratorní praxi správně vede laboratorní protokol při zpracování protokolu využívá počítačových aplikací 	Chemická laboratoř	<ul style="list-style-type: none"> informatika
<ul style="list-style-type: none"> odliší fyzikální a chemické vlastnosti látek uvede příklady chemických dějů a vymezí oblast zájmu chemických věd určí skupenství a skupenské změny látek orientuje se v chemických tabulkách a je schopen zjistit údaje u vybraných látek 	Vlastnosti látek	<ul style="list-style-type: none"> fyzika
<ul style="list-style-type: none"> je schopen rozlišovat látky chemicky čisté a směsi umí uvést příklady a rozpoznat základní typy směsí, včetně oddělení jejich složek vypočítá procentuální zastoupení složek směsi správně používá pojmy vztahující se k problematice roztoků vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek dokáže připravit roztok o určité procentuální koncentraci rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu 	Klasifikace látek <ul style="list-style-type: none"> chemicky čisté látky směsi roztoky 	<ul style="list-style-type: none"> matematika fyzika
<ul style="list-style-type: none"> dokáže v praxi správně používat termíny hmota, látka a energie dokáže schematicky zakreslit a popsat stavbu atomu ovládá periodický zákon a jeho aplikaci při odvozování pozice prvků v PTP správně chápe význam elektronů – vznik chemické vazby 	Látky a jejich složení <ul style="list-style-type: none"> hmota, látka, energie atom a jeho stavba Periodická soustava prvků vznik chemické vazby 	

Tercie

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže uvést příklady některých prakticky důležitých chemických reakcí, přičemž je schopen odlišit reaktanty od produktů chemických reakcí • znázorní i složitější chemický děj pomocí chemické rovnice • pomocí chemické rovnice a s využitím veličin látkového množství, molární hmotnosti a zákona zachování hmotnosti, dokáže vypočítat hmotnost reaktantů nebo produktů chemické reakce • dokáže od sebe odlišit základní typy chemických reakcí • charakterizuje základní faktory ovlivňující průběh chemické reakce, zvažuje rizika nebezpečného průběhu některých chemických reakcí 	Chemická reakce <ul style="list-style-type: none"> • typy chemických reakcí • výpočty z chemických rovnic • termochemie • reakční kinetika 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu stavby anorganických sloučenin • určí nejvýznamnější zástupce prvků ve skupinách a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich využití v praxi • orientuje se v podstatě problematiky kyselin a zásad • popíše vlastnosti a použití H_2SO_4, HCl, NaOH • zná stupnici pH • zhodnotí rizika spojená s laboratorní manipulací a průmyslovým využíváním vybraných kyselin a zásad • vysvětlí vznik kyselých dešťů • popíše přípravu solí • zhodnotí praktický význam NaCl, Na_2CO_3 	Anorganická chemie <ul style="list-style-type: none"> • vodík, kyslík • halogeny • alkalické kovy • síra • oxidy • halogenidy • sulfidy • kyseliny a hydroxidy • soli 	

Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační čísla prvku ve sloučenině • rozlíší oxidaci a redukci na základě změny oxidačního čísla • zapíše oxidaci a redukci jako přenos elektronů • rozpozná redoxní děj z chemické rovnice • stanoví oxidační a redukční činidlo • využívá řadu reaktivity kovů • popíše děje probíhající na elektrodách při elektrolýze 	Redoxní reakce <ul style="list-style-type: none"> • oxidace a redukce • řada reaktivity kovů • elektrolýza • galvanický článek • výroba železa 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • uvede využití elektrolýzy • charakterizuje galvanický článek a jeho význam • sestaví chemické rovnice u výroby železa, popíše vysokou pec 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší nasycené, nenasycené, aromatické uhlovodíky • uvede zdroje uhlovodíků, vlastnosti a použití • pozná adici, substituci, eliminaci, hydrogenaci, dehydrogenaci • orientuje se v problematice konstituční izomerie, vytvoří a pojmenuje izomery • u jednotlivých skupin uhlovodíků zapíše chemickou rovnicí jejich typické reakce • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	Uhlovodíky <ul style="list-style-type: none"> • alkany a cykloalkany • alkeny a alkadieny • alkyny • areny • uhlí, ropa, zemní plyn, paliva 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis • občanská výchova
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • ovládá názvosloví derivátů • u jednotlivých skupin derivátů uvede přípravu a jejich typické reakce • rozliší typy alkoholů 	Deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> • halogenderiváty • aminy a nitrosloučeniny • alkoholy, fenoly, ethery • karbonylové sloučeniny • karboxylové kyseliny a jejich deriváty 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy, určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů sacharidů, lipidů, bílkovin, vitaminů • uvede příklady funkcí sacharidů, lipidů, bílkovin, nukleových kyselin v lidském těle • rozlišuje monosacharidy, disacharidy a polysacharidy, zná jejich nejvýznamnější zástupce • vytvoří peptidovou vazbu • nukleové kyseliny vnímá jako polynukleotidy, jejichž sekvence podmiňuje sekvenci aminokyselin v bílkovině 	Přírodní látky <ul style="list-style-type: none"> • sacharidy • lipidy • bílkoviny • nukleové kyseliny • vitaminy 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvalé udržitelného rozvoje na Zemi • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • dovede zapsat schéma polymerace 	Chemie a společnost <ul style="list-style-type: none"> • chemický průmysl v ČR • průmyslová hnojiva • cement, vápno, sádra, keramika • plasty • detergenty, pesticidy, insekticidy • léčiva a návykové látky 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie • zeměpis

5.5.4 Zeměpis

5.5.4.1 Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis v RVP ZV. Ve vyučovacím předmětu Zeměpis se žáci seznamují s přírodními, společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními poměry místního regionu, Česka, Evropy a dalších světadílů. Žáci si osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a získávají poznatky o znázornění povrchu Země. Získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami a orientují se v nich. Učí se samostatně pracovat se statistickými daty a informačními materiály, vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů.

Vzdělávací obsah Zeměpisu umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si přírodní i civilizační rizika i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

5.5.4.2 Časové a organizační vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	2	2	2	1

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis je zařazen do všech ročníků nižšího gymnázia. V primě, sekundě a tercii je vyučován 2 hodiny týdně, v kvartě 1 hodinu týdně.

Vyučovací předmět Zeměpis má k dispozici samostatnou odbornou učebnu, vybavenou interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem připojeným k síti a bezdrátovým Wi-Fi připojením. Hlavními učebními pomůckami pro žáky jsou školní atlasy, učebnice a pracovní sešity. Ve výuce je možné využívat mobilní zařízení žáků.

Významnou část výuky Zeměpisu tvoří projekty, v nichž žáci řeší aktuální problémy, s nimiž se setkávají v běžném životě – navrhují varianty řešení, rozhodují se pro určitý postup, zdůvodňují svá rozhodnutí, samostatně zpracovávají a obhajují svůj vlastní návrh. Žáci při realizaci geografických projektů poznávají, jaký význam mají zeměpisné vědomosti a dovednosti v praxi.

Nedílnou součástí výuky Zeměpisu jsou terénní cvičení, kde mohou žáci získané znalosti a dovednosti uplatnit při praktických činnostech v městské nebo venkovské krajině. Terénní cvičení probíhá převážně v závěru školního roku a je do výuky zařazeno minimálně 1x v tercii ve formě projektového dne.

Problematice geografických informačních systémů jsou věnovány dva projektové dny, v sekundě se žáci prakticky seznámí s možnostmi využití vybraných mapových portálů, v kvartě je větší pozornost věnována analýze a tvorbě mapy s pomocí vhodné aplikace.

5.5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka (rozvíjí u žáků smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a jevů i lidských výtvorů)
- používá vhodné učební pomůcky (učebnice, atlasy, mapy, časopisy), audiovizuální techniku (obrázky, animace, video) a měřicí přístroje (kompas, buzola, přístroj GPS apod.)
- vede žáky k efektivnímu organizování a řízení svého učení (promyšlet úkol, plánovat, navrhnout postup řešení, vyhledat informace)

- podporuje samostatné a systematické učení žáků a rozvíjí trvalý zájem o poznávání různých zemí a regionů, života, tradic a zvyků jejich obyvatel

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům modelové situace problémů souvisejících s geografickou tematikou a vede žáky jejich optimálnímu řešení
- podporuje žáky v hledání různých variant řešení problémů
- motivuje žáky ke kladení geografických otázek, vytváření a ověřování hypotéz
- vede žáky k zobecnění informací, formulování závěrů a vhodné interpretaci výsledků (formou grafu, mapy, tabulky, elektronické prezentace)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na srozumitelný, souvislý a kultivovaný písemný i ústní projev žáka
- podporuje u žáků vhodné formy prezentace získaných informací a výsledků (např. text, schéma, plán, kartogram)
- vede žáky ke vzájemné komunikaci (žák naslouchá, ptá se, formuluje otázky, vysvětluje, vede dialog, obhajuje vlastní názor)
- nabízí žákům využívání informačních a komunikačních technologií pro získání aktuálních geografických informací a vede je ke kritickému posouzení jejich obsahu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině podle schopností žáků a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- podporuje samostatné rozhodování žáků
- vyžaduje od žáků nesení důsledků a odpovědnosti za své rozhodnutí
- vytváří se žáky mentálních mapy a myšlenková schémata geografického prostoru
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- seznamuje žáky s kulturní i mentální odlišností různých lidských ras, národů a kultur
- podporuje u žáků toleranci a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití v současném globalizovaném světě
- aktivně zapojuje žáky do účasti v geografických soutěžích a dění v místním regionu
- učí žáky orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině a bezpečnému chování za mimořádných situací

Kompetence pracovní

Učitel:

- provádí se žáky základní terénní průzkum pomocí jednoduchých pomůcek (mapa, buzola, GPS)
- zařazuje praktická cvičení s různými druhy map, grafy, statistickými materiály
- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- kontroluje samostatné práce žáka

ZEMĚPIS

1. ročník (prima)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> rozliší hvězdy od planet, popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy popíše tvar Země a porovná její vlastnosti s planetami určí délku otočení Země kolem osy a délku oběhu Země kolem Slunce zdůvodní střídání ročních období na Zemi vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi, objasní délku dne a noci v průběhu roku v závislosti na zeměpisné šířce objasní podstatu časových pásem a datové hranice popíše povrch a pohyb Měsíce, měsíční fáze, objasní vznik přílivu a odlivu popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce 	Planeta Země <ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava tvar Země pohyby Země roční období časová pásma na Zemi Měsíc 	<ul style="list-style-type: none"> fyzika matematika
<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní kartografické a topografické pojmy vnímá globus jako zmenšený model planety Země určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách rozlišuje druhy map podle jejich měřítka a obsahu čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map orientuje se v obsahu a v rejstříku zeměpisných atlasů 	Základy kartografie a topografie <ul style="list-style-type: none"> globus plán a mapa zeměpisné souřadnice měřítko map obsah map 	<ul style="list-style-type: none"> matematika
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá na mapě světa oceány a kontinenty objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry vyjádří základní představu o mechanismu litosférických desek objasní příčiny zemětřesení a sopečné činnosti, vyhledá aktivní zemětřesné a sopečné oblasti na mapě rozliší typy pohoří podle jejich vzniku popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů objasní erozní činnost vody, větru, vznik krasových oblastí 	Přírodní obraz Země – litosféra <ul style="list-style-type: none"> oceány a kontinenty stavba zemského tělesa vznik pevnin a oceánů zemětřesení a sopečná činnost jak se mění povrch Země 	<ul style="list-style-type: none"> biologie
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje složky ovzduší vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím, popíše základní meteorologické prvky vyčte ze synoptické mapy stav počasí v dané oblasti 	Přírodní obraz Země – atmosféra <ul style="list-style-type: none"> složení atmosféry počasí mechanismus větrů v atmosféře 	<ul style="list-style-type: none"> chemie

<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře • popíše vznik, charakter a místa výskytu pasátů a monzunů • porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa 	<ul style="list-style-type: none"> • podnebí a podnebné pásy 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozložení zásob vody na Zemi a mechanismus oběhu vody • pojmenuje, porovná a vyhledá na mapě jednotlivé oceány, znázorní části oceánského dna • popíše vlastnosti a rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody • popíše útvary povrchových vod a části vodního toku • znázorní režim odtoku řeky podle její polohy v podnebném pásu • popíše proces vzniku a činnosti horského a pevninského ledovce, porovná jejich rozmístění na Zemi 	<p>Přírodní obraz Země – hydrosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • oběh vody na Zemi • světové oceány • moře a jejich části • vodstvo na pevnině • ledovce 	<ul style="list-style-type: none"> • chemie • fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik a složení půdy • rozliší hlavní půdní druhy a půdní typy • objasní zonální rozmístění hlavních půdních typů 	<p>Přírodní obraz Země – pedosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik a složení půdy • půdní typy a půdní druhy • rozmístění půd 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik různých typů přírodních krajin a pravidelnost v jejich rozmístění na Zemi • popíše, vyhledá v mapách biosféry a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí a druhů rostlinstva, živočišstva • popíše život lidí a hospodářskou činnost v různých typech přírodních krajin 	<p>Přírodní obraz Země – biosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • tropické deštné lesy • savany • pouště • subtropické krajiny • stepi • lesy mírného pásu • tundry a polární oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu, významné prvky horizontální a výškové členitosti Afriky • porovná podnebí v jednotlivých částech Afriky • vyhledá v mapách hlavní vodní toky a jezera Afriky • popíše typické biomy Afriky • vymezí v mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Afriky, srovná obyvatelstvo Afriky podle způsobu života a náboženství • vyhledá na politické mapě Afriky vybrané regiony, státy, vybraná hlavní města a velká města • určí v mapách oblasti těžby hlavních nerostných surovin Afriky • uvede příklady hlavních zemědělských plodin Afriky 	<p>Afrika</p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní poměry Afriky • lidé a sídla Afriky • hospodářství Afriky • oblasti a státy Afriky 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • dějepis

<ul style="list-style-type: none"> • porovná přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství hlavních oblastí Afriky 		
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu, významné prvky horizontální a výškové členitosti Austrálie • porovná podnebí v jednotlivých částech Austrálie • vyhledá v mapách hlavní vodní toky a jezera Austrálie • popíše typické biomy Austrálie • zdůvodní příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel, vymezí v mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Austrálie • vyhledá na mapě Austrálie hlavní město a velká města Australského svazu • uvede příklady hlavních zemědělských plodin Austrálie • zhodnotí a popíše hospodářskou úroveň Australského svazu • vyhledá v mapách a popíše vybrané oblasti a státy Oceánie 	Austrálie a Oceánie <ul style="list-style-type: none"> • přírodní poměry Austrálie a Oceánie • lidé a sídla Austrálie a Oceánie • hospodářství Austrálie a Oceánie • Australský svaz a státy Oceánie 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí geografickou polohu Arktidy a Antarktidy • popíše společné znaky a odlišnosti polárních oblastí • posoudí význam Arktidy a Antarktidy pro vědecké výzkumy 	Polární oblasti <ul style="list-style-type: none"> • Arktida • Antarktida 	

2. ročník (sekunda)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu, významné prvky horizontální a výškové členitosti Ameriky • porovná podnebí v jednotlivých částech Ameriky • vyhledá v mapách hlavní vodní toky a jezera Ameriky • popíše typické biomy Ameriky • vymezí v mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Ameriky, srovná obyvatelstvo Ameriky podle způsobu života a náboženství • vyhledá na politické mapě Ameriky vybrané regiony, státy, vybraná hlavní města a velká města • určí lokality Ameriky se stálým politickým, náboženským a národnostním napětím, objasní jejich zdroje napětí • určí v mapách oblasti těžby hlavních nerostných surovin Ameriky • uvede příklady hlavních zemědělských plodin jednotlivých oblastí Ameriky • posoudí hospodářský a politický význam vybraných regionů Ameriky v současném světě 	Amerika <ul style="list-style-type: none"> • přírodní poměry Ameriky • lidé a sídla Ameriky • hospodářství Ameriky • oblasti a státy Ameriky 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • dějepis • anglický jazyk

<ul style="list-style-type: none"> • porovná přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství hlavních oblastí Ameriky 		
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu, významné prvky horizontální a výškové členitosti Asie • porovná podnebí v jednotlivých částech Asie • vyhledá v mapách hlavní vodní toky a jezera Asie • popíše typické biomy Asie • vymezí v mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Asie, srovná obyvatelstvo Asie podle způsobu života a náboženství • vyhledá na politické mapě Asie vybrané regiony, státy, vybraná hlavní města a velká města • určí lokality Asie se stálým politickým, náboženským a národnostním napětím, objasní jejich zdroje napětí • určí v mapách oblasti těžby hlavních nerostných surovin Asie • uvede příklady hlavních zemědělských plodin jednotlivých oblastí Asie • posoudí hospodářský a politický význam vybraných regionů Asie v současném světě • porovná přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství hlavních oblastí Asie 	<p>Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní poměry Asie • lidé a sídla Asie • hospodářství Asie • oblasti a státy Asie 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • dějepis
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu, významné prvky horizontální a výškové členitosti Evropy • porovná podnebí v jednotlivých částech Evropy • vyhledá v mapách hlavní vodní toky a jezera Evropy • popíše typické biomy Evropy • vymezí v mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Evropy, srovná obyvatelstvo Evropy podle způsobu života a náboženství • vyhledá na politické mapě Evropy vybrané regiony, státy, vybraná hlavní města a velká města • určí a vyhledá v mapách státy Evropské unie a státy, které se o členství ucházejí • určí lokality Evropy se stálým politickým, náboženským a národnostním napětím, objasní jejich zdroje napětí • určí v mapách oblasti těžby hlavních nerostných surovin Evropy • uvede příklady hlavních zemědělských plodin jednotlivých oblastí Evropy 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní poměry Evropy • lidé a sídla Evropy • hospodářství Evropy • oblasti a státy Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • občanská výchova

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí hospodářský a politický význam vybraných regionů Evropy v současném světě • porovná přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství hlavních oblastí Evropy 		
<ul style="list-style-type: none"> • na mapových portálech vyhledá vybrané informace, místa, naplánuje trasu • pracuje s porozuměním s jízdními řády v elektronické podobě, vyhledá optimální dopravní trasu • pořizuje jednoduché itineráře a přiměřenou dokumentaci z výletů a cest včetně náčrtků, fotodokumentace a videodokumentace • využívá letecké a družicové snímky při studiu informací o krajině 	Mapové portály na internetu (projektový den) <ul style="list-style-type: none"> • mapové portály • itinerář výletu • letecké a družicové snímky • aplikace Google Earth a funkce Street View 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika

3. ročník (tercie)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu Česka, porovná rozlohu s evropskými státy • vymezí na geologické mapě Česka oblast Českého masívu a Karpat, určí hlavní oblasti výskytu vyvřelých, usazených a přeměněných hornin • orientuje se na fyzické mapě Česka, vyhledá v mapě hlavní geomorfologické celky a nejvyšší vrcholy u významných pohoří • pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí Česka, zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti Česka • vymezí podnebné oblasti Česka, popíše typický chod počasí během roku • zařadí území Česka k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách • objasní příčiny, průběh a následky povodňových situací na území Česka • vymezí hlavní vodní nádrže v Česku, rozliší jezera podle původu • lokalizuje významné oblasti výskytu lázeňských pramenů • pojmenuje a lokalizuje hlavní půdní typy na území Česka • analyzuje půdní druhy a půdní typy s ohledem na zemědělské využití • popíše příčiny, důsledky a ochranu před vodní a větrnou erozí půdy • popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území Česka, pojmenuje výškové vegetační stupně • zhodnotí současný stav jednotlivých složek životního prostředí, rozliší oblasti Česka podle kvality životního prostředí • rozliší a uvede příklady velkoplošných a maloplošných chráněných území 	Přírodní poměry Česka <ul style="list-style-type: none"> • poloha a rozloha • geologická stavba • geomorfologické členění • podnebí • vodstvo • půdy • biota • životní prostředí • ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie • informatika

<ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu obyvatelstva a její změny, zhodnotí rozmístění obyvatelstva v rámci Česka • posoudí aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v Česku • určí hlavní migrační trendy v rámci Česka a mezi Českem a okolními státy, objasní jejich příčiny • porovná strukturu a funkce venkovských a městských sídel v Česku • zhodnotí proces urbanizace a suburbanizace v Česku 	Lidé a sídla Česka <ul style="list-style-type: none"> • struktura obyvatelstva • rozmístění obyvatelstva • demografický vývoj • územní pohyb obyvatelstva • venkovská a městská sídla 	<ul style="list-style-type: none"> • občanská výchova
<ul style="list-style-type: none"> • člení hospodářství do jednotlivých sektorů • popíše hlavní změny, které v posledních sto letech významně ovlivnily jednotlivé sektory hospodářství • porovná oblasti Česka podle míry nezaměstnanosti, uvede její příčiny • vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby hlavních nerostných surovin • popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů • lokalizuje na mapě významné elektrárny • pojmenuje klíčové obory hutnictví, strojírenství a chemického průmyslu v Česku, lokalizuje na mapě významné závody a určí příklady výrobků • uvede hlavní obory a lokalizační faktory spotřebního průmyslu, vyhledá v mapách významné závody spotřebního průmyslu, určí příklady výrobků • zhodnotí charakter českého zemědělství a změny v posledních letech, porovná dotační politiku v zemědělství v českém a evropském prostoru • porovná zemědělské výrobní oblasti podle charakteru rostlinné a živočišné výroby, určí hlavní produkty rostlinné a živočišné výroby • vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní trasy pozemní, vodní a letecké dopravy v Česku • objasní aktuální trendy v osobní, nákladní, silniční a železniční dopravě • rozliší výrobní a nevýrobní služby, uvede jejich konkrétní příklady • vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v Česku, popíše a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a památek UNESCO • uvede příklady hlavních exportovaných a importovaných druhů zboží • pojmenuje a určí zaměření významných mezinárodních organizací, jejichž členem je Česko 	Hospodářství Česka <ul style="list-style-type: none"> • sektory hospodářství • vývoj hospodářství • nerostné suroviny • energetika • těžký průmysl • spotřební průmysl • zemědělství • doprava • služby • cestovní ruch • zahraniční obchod • Česko v mezinárodních organizacích 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • občanská výchova • fyzika • chemie
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší instituce státní správy a územní samosprávy, uvede příklady pravomocí státní správy a samosprávy 	Regiony Česka <ul style="list-style-type: none"> • administrativní členění Česka • kraje Česka • Kraj Vysočina 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • občanská výchova

<ul style="list-style-type: none"> vymezí na mapě a porovná kraje Česka z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, kvality životního prostředí, možností dalšího rozvoje a problémových jevů specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry Kraje Vysočina a Novoměstka 	<ul style="list-style-type: none"> Novoměstsko 	
<ul style="list-style-type: none"> učí světové strany pomocí terénních předmětů, buzoly, Slunce a hodinek učí vzdálenost krokováním zjistí azimut vybraných míst v krajině pomocí buzoly objasní princip a využití polohových navigačních systémů ovládá práci s GPS přístrojem/mobilní aplikací (určení polohy, navigaci na daný cíl, uložení bodu a trasy) využívá GPS/mobilní aplikace k praktickým úlohám (mapování okolí školy, návrh naučných tras a výletů, geocaching) provádí měření vzdáleností na turistických mapách, vyhledává základní údaje z map, čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky vykreslí výškový profil terénu načrtne osobní mentální mapu ilustrující konkrétní jev v krajině vytvoří a zhodnotí mapu využití ploch (land use) v místním regionu dodržuje zásady bezpečného pobytu a pohybu v terénu popíše chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom 	<p>Praktický zeměpis (projektový den)</p> <ul style="list-style-type: none"> orientace v krajině bez mapy práce s buzolou systémy pro určování polohy a navigaci mapování v krajině s pomocí GPS/mobilní aplikace práce s turistickou mapou mentální mapy land use zásady bezpečného pobytu v přírodě ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy 	<ul style="list-style-type: none"> informatika matematika

4. ročník (kvarta)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím určí příčiny kolonizace, popíše charakter a problémy, které přinášela pojmenuje a vyhledá v mapách největší a nejlidnatější státy světa uvede základní znaky a rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení, jmenuje příklady států s různými typy státního zřízení uvede základní znaky a rozdíly mezi totalitním a demokratickým režimem, jmenuje příklady totalitních režimů rozliší mezi unitárním a federativním státem, uvede příklady členění státu na menší územně správní celky pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě 	<p>Politický zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> státy na Zemi státní zřízení způsob vlády správní členění ohniska neklidu v současném světě mezinárodní politické organizace evropská integrace 	<ul style="list-style-type: none"> občanská výchova

<ul style="list-style-type: none"> • uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací, jejich cíle a vybrané členské státy • popíše základní strukturu Organizace spojených národů • uvede hlavní mezníky a cíle evropské integrace, popíše instituce Evropské unie a jejich fungování, lokalizuje na mapách členské státy Evropské 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne modelové typy věkových pyramid • porovná délku života v zemích podle úrovně vyspělosti • uvede rozdíly ve fyzických znacích lidských ras, lokalizuje na mapě rozmístění lidských ras a smíšených rasových skupin • rozliší pojmy národ a národnost • zařadí hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin • rozliší monoteistická a polyteistická náboženství • určí na mapách hlavní oblasti rozšíření světových náboženství • popíše základní charakteristiky přirozeného pohybu obyvatel • popíše fáze demografické revoluce a uvede příklady států v jednotlivých fázích • s pomocí map lokalizuje hlavní světové emigrační a imigrační oblasti, uvede příčiny a rozliší typy migrací podle různých kritérií • vypočítá přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek obyvatel • nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi • popíše typické znaky venkovských sídel • popíše procesy urbanizace a suburbanizace • rozliší mezi aglomerací, konurbací a megalopolí, uvede jejich příklady • popíše strukturu současných měst, vymezí v plánu města jednotlivé zóny podle jejich funkčního využití 	<p>Společenské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • biologické znaky obyvatelstva • kulturní znaky obyvatelstva • přirozený pohyb obyvatelstva • územní pohyb obyvatelstva • vývoj počtu obyvatel na Zemi • rozmístění obyvatel na Zemi • venkovská sídla • městská sídla • urbanizace a suburbanizace • územní struktura měst 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • občanská výchova • dějepis
<ul style="list-style-type: none"> • uvede kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti států, vymezí kategorie států podle hospodářské vyspělosti • rozliší sektorovou strukturu hospodářství • popíše základní rozdíly mezi intenzivním a extenzivním zemědělstvím • porovná různé zemědělské systémy • specifikuje jednotlivá podnebná pásma s pomocí reprezentativních zemědělských plodin a hospodářských zvířat • rozliší nerostné suroviny podle charakteru a využití, lokalizuje na mapě hlavní oblasti výskytu významných nerostných surovin • rozliší obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje 	<p>Hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • hospodářské sektory • státy světa podle stupně rozvoje • zemědělství • těžba nerostných surovin • energetika • zpracovatelský průmysl • mezinárodní hospodářské organizace • doprava 	<ul style="list-style-type: none"> • občanská výchova • fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • uvede podstatné výhody a nevýhody tepelných, vodních a jaderných elektráren • uvede příklady ekologických zdrojů energie, jejich výhody a nevýhody • rozliší zpracovatelský průmysl na základní odvětví, uvede lokalizační faktory a konkrétní příklady výrobků zpracovatelského průmyslu • uvede příklady hlavních světových hospodářských organizací, jejich cíle a vybrané členské státy • rozliší dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku, zhodnotí úroveň dopravy v různých částech světa • objasní hlavní výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy • specifikuje postavení obslužné sféry v zemích podle hospodářské vyspělosti • rozliší základní typy cestovního ruchu, vymezí a lokalizuje na mapách hlavní světové rekreační oblasti • vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem surovin a průmyslových výrobků 	<ul style="list-style-type: none"> • služby • cestovní ruch • zahraniční obchod 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede a rozliší na konkrétních příkladech základní složky krajiny • rozliší vzhled a znaky přírodních a kulturních krajín • objasní působení lidské činnosti (těžby, průmyslu, zemědělství, dopravy, lesního hospodářství) na krajinu a životní prostředí • posoudí příčiny a následky globálního poškození životního prostředí, uvede možné způsoby nápravy • objasní princip trvale udržitelného rozvoje • objasní hlavní zásady ochrany přírody, objasní funkce a uvede příklady velkoplošných chráněných území ve světě a lokalizuje je na mapě • objasní funkce maloplošných chráněných území, biosférických rezervací a soustavy NATURA 2000 • uvede příklady a cíle českých a mezinárodních ekologických organizací 	<p>Krajina a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajina, typy krajiny • vliv lidské činnosti na krajinu • trvale udržitelný rozvoj • světová ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika • biologie
<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní princip GIS a jejich využití v praxi • využívá mapové portály a cloudové aplikace pro načtení datových vrstev a analyzuje databázi atributů jejich prvků (identifikace prvků, vyhledávání číselných a popisných atributů prvků, měření vzdáleností) • využívá mapové portály a cloudové aplikace pro úpravu obsahu digitální mapy 	<p>Geografické informační systémy (projektový den)</p> <ul style="list-style-type: none"> • princip GIS • datové vrstvy a jejich analýza • úprava digitální mapy v GIS 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika

5.6 Umění a kultura

5.6.1 Hudební výchova

5.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Integrace

Do HV jsou integrována průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, multikulturní výchova.

Mezipředmětové vztahy

V HV žáci využívají a rozšiřují učivo Českého jazyka a literatury, Občanské výchovy, Dějepisu, Výtvarné výchovy, případně i Tělesné výchovy a cizího jazyka.

Předmět je realizován v primě, sekundě, tercii, kvartě, kvintě a 1.B, 1.C, a v sextě 2.B, 2.C.

Hodinová dotace:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	1	1	1	1

5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy v předmětu Hudební výchova směřující k vytváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů, reaguje na hodnocení ze strany druhých a přijímá ocenění, radu i kritiku.

Efektivně získává poznatky a využívá k tomu různé postupy: vyhledává informace v odborných publikacích a na internetu, analyzuje poslechové ukázky, případně i notový materiál, získává, doplňuje a systematizuje poznatky z výkladu vyučujícího a z referátů spolužáků.

Kompetence k řešení problémů:

Do nové vzniklých situací (poslech neznámé skladby, návštěva zajímavého koncertu) aplikuje již dříve získané vědomosti, využívá své individuální schopnosti a pružně reaguje.

Kompetence komunikativní:

využívá hudebního projevu jako jedinečného prostředku mezilidské komunikace. Aдекватně vystupuje na veřejnosti, přirozeně sebevědomě se prezentuje v mluveném, zpívaném, případně instrumentálním projevu.

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. ročník (prima)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • zdravé a přirozené tvoření tónu, práce s dechem • rozšiřování hlasového rozsahu (dle individuálních schopností h–c2) 	Vlastnosti tónů a notová osnova	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • chápe zpěv jako přirozenou součást lidského života, bez ostychu zpívá sólově před spolužáky • podle svých schopností se zapojují při realizaci písní s instrumentálním doprovodem a do skupin k realizaci různých hudebních projektů (např. oslavy Vánoc) 	Hudební výrazové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • melodie, rytmus, harmonie • dynamika, barva, kontrast a gradace • hudební nástroje v lidové hudbě • hudební nástrojová uskupení • nástrojové obsazení symfonického orchestru • partitura orchestrální a vokální • píseň a její hudební forma, variace • opera, opereta, hudební revue • muzikál • česká opera, Národní divadlo a česká hudba • melodram, scénická hudba 	<ul style="list-style-type: none"> • dějepis • český jazyk

2. ročník (sekunda)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • zdravé a přirozené tvoření tónu, práce s dechem, rozšiřování hlasového rozsahu zvláště do dvoučárkované oktávy • využívá hlavového tónu • osvojí si zásady hlasové hygieny • taktuje v rytmu hudby • podle svých schopností se zapojují při realizaci písní s instrumentálním doprovodem a do skupin k realizaci různých hudebních projektů (např. oslavy Vánoc) 	Lidský hlas a hlasová hygiena <ul style="list-style-type: none"> • dělení lidských hlasů, pěvecký sbor • lidské nešvary a hudba • hudba jako kulisa • tempo 	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě 	Lidová píseň <ul style="list-style-type: none"> • ukolébavka, verbuňk • milostné a pracovní písně, písně obřadů 	

<ul style="list-style-type: none"> zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> písně jiných etnik (romské, židovské) zlidovělá píseň 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální a vybrané hudební formy. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů chápe smysl důležitých hudebních pojmů a dokáže je využívat a aplikovat při praktické realizaci písní a hudebních skladeb 	Hudba a tanec: <ul style="list-style-type: none"> lidový tanec společenské tance a pochod symfonie symfonická báseň duchovní a světská hudba oratorium, kantáta polyfonie vokální, kánon, fuga, koncert muzikál 	

3. ročník (tercie)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého podle svých schopností se zapojují při realizaci písní s instrumentálním doprovodem a do skupin k realizaci různých hudebních projektů (např. oslavy Vánoc) 	Úloha hudby v životě člověka Hudba umělecká a nonumělecká	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Původ hudby <ul style="list-style-type: none"> pravěk, starověk, hudba ve starém Řecku a Římě gotika-gregoriánský chorál truvéři, trubadúři, minnesaengři hudba v období renesance a baroka instrumentální suita, koncert, fuga opera, kantáta, oratorium hudba v období klasicismu 	<ul style="list-style-type: none"> dějepis český jazyk

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální a vybrané hudební formy na hudbu dokáže reagovat pohybem, vyjádřit základní taktovací gesta, využít taneční kroky, vytvářet pohybové improvizace reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> symfonie, smyčcové kvarteto opera v období romantismu hudební impresionismus dodekafonie a expresionismus hudba 1. poloviny 20. století moderní hudební nástroje vážná hudba 2. pol. 20. století country and western rock and roll vznik jazzu riff, synkopa Anglie a rock 60. let worksongy, spirituály, gospely blues, minstrelská představení ragtime, pochodový a klasický jazz, dixieland swing-big bandy populární, rocková a jazzová hudba 	
---	---	--

4. ročník (kvarta)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého podle svých schopností se zapojují při realizaci písní s instrumentálním doprovodem a do skupin k realizaci různých hudebních projektů (např. oslavy Vánoc) 	Rytmus, metrum, tempo, takt	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	Dějiny české hudby <ul style="list-style-type: none"> počátky renesance a baroko klasicismus a romantismus vznik české opery 	<ul style="list-style-type: none"> dějepis český jazyk

<ul style="list-style-type: none"> • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální a vybrané hudební formy • na hudbu dokáže reagovat pohybem, vyjádřit základní taktovací gesta, využít taneční kroky, vytvářet pohybové improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	<ul style="list-style-type: none"> • významné osobnosti české hudby 19. a 20.století • současné osobnosti vážné hudby • počátky české populární hudby • jazz a swing • trampská píseň, folk a country • populární hudba 2. pol. 20. století • český big beat • současná hudba a muzikály	
--	---	--

5.6.2 Výtvarná výchova

5.6.2.1 Časové a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	2	1	1	2

Výtvarná výchova se vyučuje v primě a kvartě 2 hodiny týdně, v sekundě a tercii 1 hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v učebnách školy, v kmenové třídě – odborná učebna a patřičné vybavení chybí. Výtvarná činnost je zaměřena na praktický tvůrčí postup související s osvojováním výtvarných dovedností na základě smyslových zkušeností, subjektivního řešení daného námětu a odborných znalostí z oblasti malby, grafiky, plastiky a dějin výtvarného umění.

Do výuky jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat – Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobností a sociální výchova. Uplatněny a rozvíjeny jsou kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální, personální a občanské.

V nižších ročnících (prima, sekunda) je soustředěna pozornost na kreativní postupy v oblasti smyslového vnímání, na pochopení umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. K zobrazení svých představ si žáci procvičují výtvarnou řeč, výtvarné prostředky, kterými jsou linie, tvary, objemy. Učí se je umístit na plochu a vyvážit kompozice. K realizaci se většinou využívá klasických postupů jako je kresba, malba či prostorová tvorba, ale také experiment a kombinování výtvarných technik. Do vzdělávacího obsahu v primě je interpretováno průřezové téma Osobností a sociální výchova (cvičení smyslového vnímání, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity). V sekundě se toto téma dotýká tematického okruhu Sociální rozvoj (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem). V konečné fázi výtvarného díla je ponechán prostor na obhajobu, vysvětlování a veřejnou prezentaci.

V tercii je do vyučovacího předmětu výtvarná výchova integrováno průřezové téma Multikulturní výchova – tematický okruh: kulturní diference (individuální zvláštnosti člověka, respektování různých etnik – jedinečnost každého z nás). V oblasti vlastního tvoření se žák opírá o znalosti nejen praktické a historické, ale čerpá i z vlastních zážitků a zkušeností, které se opírají o informace z kulturní oblasti jiných národů, jejich tradic a hodnot.

V kvartě je kladen důraz nejen na obsahovou stránku výtvarného díla, ale také na kvalitu a provedení příslušnou výtvarnou technikou. Do vzdělávacího obsahu jsou integrována průřezová témata Osobností a sociální výchova – tematický okruh: Morální rozvoj, Výchova v evropských a globálních souvislostech s tematickým okruhem Evropa a svět nás zajímá. Inspirace – současná umělecká tvorba (Horácká galerie, Horácké muzeum), užité umění, design, netradiční výtvarné techniky.

5.6.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Formy a metody práce se používají podle charakteru učiva a cílů vzdělání (skupinové práce, samostatná práce, kolektivní práce).

Kompetence k učení

- žák je motivován k aktivnímu zájmu o výtvarné umění
- rozumí základním termínům z oblasti výtvarného umění
- je veden k samostatnému zpracování daného námětu
- ovládá výtvarné techniky kresby a malby
- je schopen zpracovat informace formou referátu nebo počítačové prezentace

- výtvarné zkušenosti a dovednosti jsou žákům předkládány jako prakticky využitelné i v jejich dalším vzdělávání a mimoškolní činnosti

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- kladně se hodnotí originální řešení námětu a jeho zpracování
- žáci obhajují své pojetí a interpretují svá vizuální řešení
- učitel vede žáky k uvědomování si podstaty daného problému

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- žáci jsou vedeni k úctě k mluvenému a psanému slovu
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace
- žáci jsou vedeni k vyjadřování vlastního názoru na výtvarnou realizaci svoji a svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí objektivnímu přístupu při hodnocení své práce, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby pomáhá najít vhodné řešení
- podporuje jejich kreativitu

Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých
- prezentují výsledky své práce v prostorách školy, pořádají výstavy i pro veřejnost
- učí se zodpovědně a tvořivě přistupovat k plnění svých povinností

Kompetence pracovní

- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci v učebně musí dodržovat daná pravidla
- musí být na vyučovací hodinu připraveni a mít v pořádku výtvarné pomůcky

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. ročník (prima)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálních obrazných elementů, využívá fantazii, představivost a výtvarnou zkušenost 	Co je v přírodě ukryto <ul style="list-style-type: none"> linie, tvar, kompozice, barevný kontrast 	<ul style="list-style-type: none"> dějepis
<ul style="list-style-type: none"> využívá smyslového vnímání k zachycení pohybu, pokouší se o perspektivu, zdokonaluje výtvarné techniky 	Náš svět <ul style="list-style-type: none"> prostorová tvorba 	
<ul style="list-style-type: none"> zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření 	Radosti a smutky <ul style="list-style-type: none"> ilustrační tvorba 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> správně užívá techniku malby, míchání barev, barevný kontrast 	Po čem toužím	

2. ročník (sekunda)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> realizuje fantazijní představy na základě výběru výtvarných prostředků a umí kombinovat a využívat jejich vlastnosti a vztahy, usiluje o originalitu 	Podzimní etudy <ul style="list-style-type: none"> přírodní materiály, barevné valéry 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> využívá své smyslové vizuální zkušenosti k zaznamenání vnějšího světa 	Tajemné předměty <ul style="list-style-type: none"> studie proporcí, detail, prostorové cítění 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky výtvarných prací, nalézá vhodnou formu jejich prezentace 	Člověk a svět <ul style="list-style-type: none"> portrét – ánfas, profil, vztahy, proporce 	<ul style="list-style-type: none"> biologie dějepis
<ul style="list-style-type: none"> využívá smyslového vnímání k realizaci abstraktních představ 	Co vnímám smysly	<ul style="list-style-type: none"> fyzika biologie

3. ročník (tercie)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> samostatně rozvíjí výtvarnou zkušenost v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku, uvědomuje si symbolickou obsahovost 	Rytmus života	<ul style="list-style-type: none"> hudební výchova občanská výchova
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje uměleckou řeč, rozlišuje osobité výrazové prostředky výtvarných děl minulosti i současnosti, využívá uvědoměle své zkušenosti k dosažení vyššího výsledného účinku 	Móda <ul style="list-style-type: none"> proporce lidského těla, pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> biologie

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje komunikační účinky zdařilých prací, nedostatky v proporčních vztazích, ve výtvarném projevu 	Město <ul style="list-style-type: none"> estetické citění, prostorová orientace 	<ul style="list-style-type: none"> dějepis
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjádřit odraz smyslového prožitku, využívá osobitého řešení kombinuje výtvarné techniky 	Záhadné krajiny <ul style="list-style-type: none"> experiment s barvou, kompozicí, kombinované techniky 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis český jazyk

4. ročník (kvarta)

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> využívá rozmanité prostředky výtvarného projevu, umí je kombinovat a účelně využít 	Hledání cesty <ul style="list-style-type: none"> kombinace výtvarných technik 	<ul style="list-style-type: none"> dějepis český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace konkrétní výtvarné výpovědi, vysvětluje své postoje k nim, obhajuje svou výtvarnou výpověď, vysvětluje svůj záměr 	Vánoční krajiny, zátiší <ul style="list-style-type: none"> využití grafických technik, písmo 	<ul style="list-style-type: none"> český jazyk
<ul style="list-style-type: none"> využití studijních zkušeností s prací podle modelu, získání větší jistoty v realizaci 	Okno do duše okno <ul style="list-style-type: none"> detail 	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky, porovnává svoji interpretaci s interpretacemi ostatních, hledá vhodnou formu pro prezentaci užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie 	Svět kolem nás <ul style="list-style-type: none"> digitální fotografie 	<ul style="list-style-type: none"> výpočetní technika

5.7 Člověk a zdraví

5.7.1 Tělesná výchova

5.7.1.1 Obsahové vymezení předmětu

Obsahem předmětu Tělesná výchova (TV) na gymnáziu je cílený rozvoj pohybových schopností, výuka širokého spektra pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich zařazení do každodenního života žáků. V předmětu jsou rovněž integrovány vybrané tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Rozsah výuky jednotlivých celků vychází z odborné zaměřenosti vyučujícího a je určován také v závislosti na pohybové úrovni jednotlivých skupin.

5.7.1.2 Časové vymezení předmětu

ročník	prima	sekunda	tercie	kvarta
hodinová dotace	3	3	2	2

5.7.1.3 Organizační vymezení předmětu

Při vyučování TV jsou využívány následující výukové formy a metody: výklad, ukázka vyučujícího i žáka, zpětnovazební učení, problémové učení, programové učení, frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka, individualizovaná výuka a jejich kombinace.

Nedílnou součástí učebního plánu jsou v primě sportovně harmonizační dny a v sekundě pak kurz běžeckého lyžování.

Kromě základního učiva rozpracovaného přímo ve vzdělávacím programu Tělesné výchovy lze dle zájmu žáků a podmínek školy zařadit další různé sporty a pohybové činnosti jako např. frisbee, badminton, KIN-BALL, squash, tenis, bowling, kuželky, plavání, bruslení, hry na ledě a na sněhu, průpravná cvičení gymnastického charakteru apod., které svým charakterem odpovídají výchovné a vzdělávací strategii vzdělávacího plánu.

Do náplně předmětu TV jsou zařazeny další doplňující aktivity, které odpovídají svým charakterem výchovné a vzdělávací strategii výchovně-vzdělávacího plánu, např. Sportovní den, Gymnaziální laťka a soutěže pořádané AŠSK.

5.7.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- žáci jsou aktivizováni zapojením do rozcviček na začátku hodiny
- vyučující vedou žáky k volbě vhodných postupů rozcvičení a užívání správného názvosloví
- žáci jsou směřováni ke vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů
- žáci se dle svých schopností, možností a zájmů účastní tělovýchovných a sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů:

- při pobytu v přírodě se žáci učí bezpečně zdolávat různé přírodní překážky, žáci jsou vedeni individuálně či ve skupinách k samostatnému řešení problémových úkolů a situací při různých pohybových činnostech a hrách

Kompetence komunikativní:

- při práci ve dvojicích či skupinách jsou žáci vedeni k tomu, aby řídili činnost skupiny a vzájemně si korigovali případné nedostatky

- žáci dokáží účelně komunikovat při realizaci pohybové činnosti (např. při míčových hrách)

Kompetence sociální a personální:

- učitel navozuje situace, při nichž žáci vytváří drobné sestavy z předepsaných probíraných prvků (např. v gymnastice)
- vyučující vybízí žáky a umožňuje jim připravit po dohodě s vyučujícím speciální hodiny nebo části hodin pro své spolužáky (tanec, aerobik, bojová umění, lezení na umělé stěně apod.)
- při realizaci sportovních činností jsou žáci vedeni k vyhodnocování případných rizik poškození zdraví a jejich eliminaci
- žáci jsou seznámeni s širokou škálou tělovýchovných a sportovních činností jako podkladem pro zdravý životní styl

Kompetence občanské:

- žáci se zapojují do organizace a řízení pohybových činností, jsou vedeni k praktickému přebírání dílčí odpovědnosti za své zdraví i za zdraví a bezpečnost spolužáků (vedení skupiny při cvičení, rozhodování v míčových hrách, dopomoc a záchrana v gymnastice, respektování méně zdatných spolužáků apod.)
- učitel dává žákům prostor při sportovních disciplínách k vytváření rovnocenných družstev a fair play soutěžení

Kompetence pracovní:

- žáci jsou vedeni k systematické, přesné a pečlivé práci
- žáci dodržují instrukce vyučujících, pravidla jednotlivých sportovních disciplín, dbají na bezpečnost při tělovýchovných aktivitách

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Prima – Kvarta

Školní výstupy – žák:	Téma a učivo:	Přesahy a vazby:
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování při tělesné výchově i sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • provádí cvičení v souladu se svými kondičními schopnostmi a pohybovými dovednostmi • odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se zdravím a sportovní etikou • zná zásady první pomoci při běžných drobnějších sportovních úrazech či zdravotních potížích a dokáže ji poskytnout 	<p>Bezpečnost a hygiena cvičení.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotně zaměřená cvičení <ul style="list-style-type: none"> ○ testování svalové nerovnováhy ○ kompenzační cvičení • testování kondičních schopností a pohybových dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybová soustava ○ dýchací a oběhová soustava ○ první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam rozcvičení (zahřátí a protažení svalů) před sportovním výkonem • usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti a výkonnosti v souladu s individuálními předpoklady • zvládá osvojované pohybové dovednosti jednotlivých atletických disciplín, aplikuje je v podmínkách soutěže i při rekreačních činnostech • zná základní pravidla a techniky osvojovaných atletických disciplín • dokáže využít zlepšené techniky a fyzické výkonnosti k dosažení vyšších výkonů • snaží se vůlí překonávat některé nepříjemné pocity během výkonu 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • běhy na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh) se zaměřením na techniku běhu • nácvik techniky vybraných disciplín v souladu s aktuálními schopnosti a dovednostmi (sprint z nízkého startu, skok daleký, skok vysoký, hod granátem, hod kriketovým míčkem, vrh koulí) 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla sportovních her, ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech • chápe taktickou stránku sportovních her a dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva • dodržuje podmínky fair play – čestného soupeření • aktivně se zapojuje do školních i mimoškolních tělocvičných aktivit • používá správné názvosloví, gesta a signály • zvládne roli hráče, diváka i rozhodčího 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravné míčové hry • basketbal <ul style="list-style-type: none"> ○ herní činnosti jednotlivce (driblink, střelba, přihrávky) ○ herní kombinace a základní herní systémy (zónová a osobní obrana) • základy pálkovacích her (softbal, baseball) <ul style="list-style-type: none"> ○ herní činnosti jednotlivce (odpal, nadhoz, chytání, házení) ○ herní činnosti družstva (herní kombinace, taktické herní varianty) • odbíjená <ul style="list-style-type: none"> ○ techniky odbití míče (obouruč, jednoruč) 	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ útočné a obrané prvky (hra na síti, hra v poli) ○ herní systémy (2:2, 3:3, 6:6) ● florbal <ul style="list-style-type: none"> ○ herní činností jednotlivce (technika hole, vedení míčku, přihrávka, střelba, hra brankaře) ○ herní činnosti družstva (herní kombinace, taktické herní varianty) ● kopaná <ul style="list-style-type: none"> ○ herní činností jednotlivce (technika ovládní míče, přihrávka, střelba, hra brankaře) ○ herní činnosti družstva (herní kombinace, taktické herní varianty odpovídající sálové kopané, futsalu, malé a velké kopané) ● házená <ul style="list-style-type: none"> ○ manipulační cvičení s míčem jednotlivce (driblink, trojtakt, střelba, uvolnění se s míčem a bez míče) ○ herní role (pivot, brankář, spojka) ○ herní kombinace a základní herní systémy (zónová a osobní obrana) 	
<ul style="list-style-type: none"> ● chápe význam sebeobrany, zná její základy a dokáže ji použít přiměřeně dané situaci 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> ● úpolová cvičení a hry, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pádová technika, základy sebeobrany 	
<ul style="list-style-type: none"> ● usiluje o zlepšení svých pohybových schopností i osvojovaných dovedností ● chápe význam gymnastiky pro zdraví (uplatňuje správné držení těla, prevenci a korekci jednostranného zatížení, rozvoj síly, obratnosti a kloubní pohyblivosti jako předpoklad i pro jiné sporty a fyzické zátěže) ● užívá osvojované názvosloví jednotlivých cviků ● zvládá schopnost koncentrace na cvičení, posiluje schopnost překonat strach, rozvíjí další morálně volní vlastnosti ● chápe význam kondičních a estetických forem cvičení, cvičení s hudbou ● zvládá jednotlivé probírané dovednosti ● je schopen osvojené cviky spojovat do sestav 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pořadová cvičení ● kondiční cvičení pro rozvoj zdatnosti a obratnosti (kruhový trénink, překážkové dráhy, koordinační cvičení s náčiním i bez něj) ● cvičení s hudbou v různých variacích (aerobik, pohybové skladby) ● akrobacie (kotouly, stoje, přemety, salta, průpravné prvky, poskoky, jednoduché sestavy) ● přeskoky (roznožka, odbočka, skrčka a cviky průpravné) ● cvičení na nářadí (hrazda, kruhy, trampolína, žebřiny, žebřík) <ul style="list-style-type: none"> ○ základní cviky ○ jednoduché sestavy ○ šplh na tyči a na laně v různých formách 	<ul style="list-style-type: none"> ● fyzika <ul style="list-style-type: none"> ○ vektory sil, setrvačnost ● hudební výchova <ul style="list-style-type: none"> ○ rytmika ○ cvičení s hudbou

<ul style="list-style-type: none"> • zná úroveň svých pohybových schopností (ověření testy) a usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku • zná své případné svalové nerovnováhy, vybere si a používá ve spolupráci s učitelem kompenzační cvičení • respektuje věkové, výkonnostní a další pohybové rozdíly, rozumí osvojovaným pojmům 	<p>Základy posilování</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody a formy posilování s využitím různých prostředků (vlastní tělo, trenažery, partneři) • fitness aerobní a anaerobní cvičení • kompenzační a relaxační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie <ul style="list-style-type: none"> ○ svalová soustava člověka ○ význam tepové frekvence ○ význam rozcvičení před výkonem
<ul style="list-style-type: none"> • má základní teoretické vědomosti a zvládá praktické dovednosti osvojované sportovní činnosti, chápe zdravotní, sociální i poznávací význam rekreačních pohybových aktivit 	<p>Harmonizační dny – prima</p> <ul style="list-style-type: none"> • tradiční i netradiční sportovní a pohybové aktivity • orientace a pobyt v přírodě <p>Lyžařský výchovně výcvikový kurz – sekunda</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla bezpečného chování na horách • základní metodika nácviu běžeckého lyžování • výběr a příprava vybavení 	<ul style="list-style-type: none"> • Minimální preventivní program <ul style="list-style-type: none"> ○ rizikové sporty a rizikové chování v dopravě ○ prevence úrazů

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla hodnocení

Základní východiska a obecné zásady pro hodnocení

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. Tento pojem se dá charakterizovat jako informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku (správně, nesprávně, málo, příliš atd.), nikoliv však posuzování kvalit žáka (šikovný, schopný, pilný atd.). Informace vyjadřuje, co se žák naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Okamžitou zpětnou vazbu považujeme za jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení, zatímco posuzování kvalit žáka je naopak rizikovým postupem, který může učení blokovat.

Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) je kladen důraz na vhodnou formulaci. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.

Používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáků musí být v souladu se základní filosofií školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vztahem k dětem. Oblast hodnocení je tradiční oblastí uplatňování mocenských postojů vůči dětem, a proto je i prubířským kamenem toho, jak opravdově tento proklamovaný partnerský vztah cítíme a realizujeme. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).

Být otevřený k dětem i rodičům, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení. Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.

Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu. Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

Žáci jsou k sebehodnocení a k sebekontrolě vedeni cíleně, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Žáci mají právo při zjišťování jejich znalostí bez vysvětlení říct, že nejsou připraveni (toto neplatí při souhrnnějších písemných pracích).

6.2 Způsoby hodnocení – klasifikace

Základní pravidla hodnocení prospěchu a chování klasifikací

Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.

Tradiční ústní zkoušení u tabule je kombinováno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.

Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe.

Celohodinové práce jsou předem oznámeny žákům. V jeden den je možno psát pouze jednu takovou ohlášenou celohodinovou práci.

Žáci své opravené a oklasifikované podklady pro hodnocení zakládají do osobní složky. Za vedení složky odpovídá žák a za kontrolu rodiče.

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.

Prospěch žáka

v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od začátku studia. Ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně a písemně vždy po ukončení tematického celku. Možným nástrojem sebehodnocení je portfolio.

6.3 Kritéria pro hodnocení

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žáků ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení žáka odrážejí společné výchovné a vzdělávací strategie školy. Kritéria hodnocení žáka se odvíjejí od klíčových kompetencí.

Obecná kritéria

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- schopnost řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje
- dodržování termínů odevzdávání prací

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení ...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy ...
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce
- projektové a skupinové práce
- projektové dny celoškolské a projektové dny ročníkové, zařazované na konci školního roku
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- vědomostní a dovednostní testy Cermat, Kalibro pro kvartu

Podrobnější pravidla hodnocení jsou součástí klasifikačního řádu viz příloha č. 1 ŠVP.

6.4 Autoevaluace školy

6.4.1 Hodnocení podmínek ke vzdělávání

Cíle vlastního hodnocení oblasti:

Personální zabezpečení výuky, fluktuace pedagogů, zajišťování kvality výuky, kvalifikace. Zjišťování vlivu kvality a množství zájemců o budoucí studium na vzdělávací strategii školy. Vývoj v oblasti materiálního vybavení školy a množství financí.

oblast	Evaluační nástroje	Cílový stav	termín
Uchazeči o studium	1. Srovnání výsledků přijímacího řízení a analýza přihlášených uchazečů. 2. Sledování demografického vývoje.	1. Výsledky PZK jsou obdobné hodnocení ze ZŠ. 2. Zájem ze strany veřejnosti o studium na naší škole trvá.	září říjen–prosinec
Pedagogický sbor	1. Plán DVPP 2. Aprobovanost sboru 3. Kritéria osobních příplatků a odměn 4. Řízený rozhovor	1. Plán DVPP je plněn. 2. Plná aprobovanost. 3. Postup dle kritérií. 4. Pohovory s jednotlivci	červen září září, leden květen, červen
Pozice školy na veřejnosti	1. Konkurence schopnost školy v regionu. 2. Dotazníky rodičům, pravidelná zasedání výboru Unie rodičů.	1. Škola je konkurenceschopná. V regionu je škola vnímána pozitivně.	1x ročně 1x 2 roky
Vybavenost školy	1. ICT plán školy 2. Výstupy z předmětových komisí, analýza inventarizace školy, studentský parlament.	1. ICT plán školy je plněn. 2. Vybavenost školy je hodnocena kladně více jak ¾ respondentů.	červen 1x2 roky říjen
Ekonomické podmínky školy	1. Rozbor výroční zprávy o hospodaření (HČ, VČ). 2. Rozbory účetních ukazatelů. 3. Kompatibilita s „Dlouhodobým záměrem kraje ve vzdělávání“.	1. Kladný hospodářský výsledek. 2. Efektivní hospodaření. 3. Potřeby školy odpovídají finančním prostředkům.	únor červen leden

6.4.2 Hodnocení výchovných a vzdělávacích strategií

Cíle vlastního hodnocení oblasti:

Posuzování vývoje školního klimatu, spolupráce s rodiči, zhodnocení aktivit školy.

okruh	evaluační nástroje	cílový stav	termín
Klima školy	Dotazníky rodičům, žákům, učitelům.	Je hodnoceno ze ¾ kladně.	květen (1x2 roky)
Vztahy s rodiči	Výstup z pravidelného zasedání školské rady a Unie rodičů.	Management školy kreativně reaguje na připomínky a implementuje je do kritizovaných rámců.	listopad, duben
Projekty	Závěrečné hodnocení projektů.	Projekt byl úspěšný.	po uskutečnění
Harmonizační dny	Rozbor a zpětná vazba ze strany žáků.	Kurz splnil vytýčený cíl.	září

6.4.3 Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle vlastního hodnocení oblasti:

Zhodnotit výuku ve studijních skupinách tvořených napříč třídami, posoudit účinnost týmové spolupráce, vyhodnocení vyučovacích metod upřednostňovat individuální a aktivizační metody práce, v oblasti výchovného poradenství, koordinátora prevence zhodnotit práci v přístupu k žákům.

okruh	evaluační nástroje	cílový stav	termín
Individuální přístup	1. Hodnocení výsledků hospitační činnosti. 2. Dotazníky žákům a učitelům. 3. Analýza činnosti VP a preventisty.	1. Ze strany pedagoga ochota v doučování žáků a dodržování podmínek individuálního studijního plánu (ISP – VG). 2. Žáci využívají nabídky VP a preventisty	červen 1x2 roky, září
Vyučovací metody	1. Hodnocení výsledků hospitační činnosti. 2. Rozbor zápisů předmětových komisí. 3. Dotazníky učitelů a žáků.	1. Většina učitelů používá moderní metody práce. 2. Žáci dosahují lepších studijních výsledků.	1x 2 roky (červen)
Týmová spolupráce	Rozbory zápisů předmětových komisí.	Spolupráce pedagogů v rámci předmětových komisí.	červen (průběžně)

6.4.4 Hodnocení výsledků žáků

Cíle vlastního hodnocení oblasti:

Porovnat výsledky externích testů s výsledky na úrovních kraje a republiky. Preferovat hodnocení žáků ve vztahu k dosažení klíčových kompetencí. Sledovat úspěšnost žáků při přijetí na vysoké školy.

okruh	evaluační nástroje	cílový stav	termíny
Vědomostní oblast	Externí testy – testy Kalibro (NG), Cermat (NG, VG).	Výsledky testů jsou nad regionálním průměrem.	1 x 2 roky (červen)
Plnění klíčových kompetencí	Hodnocení žáků.	Všichni dosáhnou předepsaného.	1x 2 roky(červen)
Úspěšnost absolventů	Analýza výsledků přijímacích zkoušek.	Vyšší počet jak 96 %.	červen, září (1 x ročně)

6.4.5 Hodnocení řízení školy

Cíle vlastního hodnocení:

Posoudit řídicí systém z pohledu vedení školy a zároveň z pohledu předmětových komisí a zaměstnanců školy.

okruh	evaluační nástroje	cílový stav	termín
Účinnost řídicího systému	Dotazník pracovníků školy. SWOT analýza. Výstupy z pedagogických porad a předmětových komisí.	Řídicí systém je plně funkční.	říjen (1x 2 roky)
		Škola využívá pro svou práci výsledků.	říjen (1x 2 roky)
		Vedení školy akceptuje požadavky.	červen (1 x ročně)
Profesní hodnocení pedagogických pracovníků	Rozbor výsledků hospitační činnosti a vlastní autoevaluace pedagoga.	Existuje otevřený systém profesního hodnocení pedagogů a je tvořen hodnocením vedení školy, hodnocením předsedy předmětové komise a vlastním hodnocením pedagoga.	prosinec (1 x 2 roky)
Vzdělávání pedagogických pracovníků	Plán DVPP.	Plán DVPP je plněn a je fyzicky vypracován, pedagogové plně využívají nabídek k DVPP ze strany externích a interních dodavatelů.	červen (každoročně)

6.4.6 Hodnocení úrovně výsledků práce školy

Cíle vlastního hodnocení oblasti:

Hodnotit naplněnost školy a jednotlivých studijních programů s maximální cílovou kapacitou školy a oborů, sledovat naplňování studijního programu Sportovní příprava. Sledovat plnění závazných ukazatelů rozpočtu, hodnotit úspěšnost v oblasti investiční a posoudit možnosti zisku mimorozpočtových zdrojů při financování.

okruh	evaluační nástroje	kritéria	termín
Kapacita školy	1. Rozbor výkazů školy. 2. Zřizovací listina.	1. Cílová kapacita školy je naplněna. 2. Kapacita školy není překročena.	říjen říjen
Rozpočet školy	1. Pololetní a výroční zprávy o hospodaření školy. 2. Analýza žádostí o granty a programy a projekty.	1. Výsledek hospodaření je kladný. 2. Škola každoročně dosáhne na mimorozpočtové zdroje.	říjen červen
Plnění investičních záměrů	Rozbor plnění plánu investiční činnosti, odpisového plánu a žádostí o investiční dotace.	Škola pravidelně předkládá zřizovateli investiční záměr na reprodukci investičních prostředků.	říjen (1x2 roky)

7. Přílohy

7.1 Příloha č. 1: Školní a klasifikační řád

Školní řád

Školní řád vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhlášky č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři a metodického pokynu MŠMT čj.: 10 194/2002-14 (o uvolňování a omlouvání žáků).

Obsah

- A. Základní práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců a pravidla vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky
  - Práva žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků
  - Povinnosti žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků
  - Povinnosti žáků oborů 79-41-K/41 a 79-42-K/41
  - Uvolňování z výuky a omlouvání absence
- B. Provoz a vnitřní režim školy
  - Chování žáků
  - Řád vyučovacího dne
  - Organizační zásady
  - Individuální vzdělávací plán
  - Individuální studijní plán pro žáky oborů 79-41-K/41 a 79-42-K/41
- C. Bezpečnost a ochrana zdraví, prevence
- D. Zacházení s majetkem školy
- E. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
  - Úvod
  - Formy a prostředky k získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
  - Hodnocené kompetence a dovednosti
  - Klasifikace
  - Dílčí klasifikace
  - Neklasifikovaní žáci
  - Výchovní opatření a hodnocení chování

A. Základní práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců a pravidla vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Práva žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků

1. Žáci mají právo

- a) na vzdělávání a školské služby dle školského zákona,
- b) na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
- c) volit a být voleni do školské rady, jsou-li zletilí,
- d) využít studentský parlament k řešení problémů, vyjádření názorů a připomínek. Všechny připomínky budou projednány na zasedání studentského parlamentu s vedením gymnázia,
- e) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje,

2. Práva uvedená v odstavci 1 s výjimkou písmen a) a d) mají také zákonní zástupci nezletilých žáků.

3. Na informace podle odstavce 1 písm. b) mají v případě zletilých žáků právo také jejich rodiče, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost.

Povinnosti žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků

1. Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat,
- b) dodržovat školní řád, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem
- d) v případě zavedení distanční výuky se této výuce účastnit a plnit své studijní povinnosti, které k této výuce stanoví vedení školy.

2. Zletilí žáci jsou dále povinni

- a) informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- b) dokládat důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- c) oznamovat škole údaje podle § 28 školského zákona odst. 2. Další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.

3. Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni

- a) zajistit, aby žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení,
- b) na vyzvání ředitele školy se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka,
- c) informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží dítěte nebo žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- d) dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,

- e) oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a žáka, a změny v těchto údajích.
- f) v případě zavedení distanční výuky zajistit, aby žák plnil své povinnosti, které pro tento typ výuky stanoví vedení školy.

Povinnosti žáků oborů 79-41-K/41 a 79-42-K/41

1. Žáci oboru Gymnázium se sportovním zaměřením 79-41-K/41 jsou povinni doložit potvrzení o činnosti ve sportovním oddíle do konce září každého školního roku.
2. Žáci oboru Gymnázium se sportovní přípravou 79-42-K/41 jsou povinni se řádně zúčastňovat všech tréninkových jednotek dle učebního plánu. Tréninkový proces je součástí povinné školní docházky.
3. Nemůže-li se žák tréninku zúčastnit a je-li absence předem známa, je žák povinen tuto skutečnost nahlásit svému trenérovi a třídnímu učiteli nejméně jeden den předem.
4. Nastane-li absence na tréninku ze zdravotních či jiných důvodů, které však nebrání účasti ve výuce, je žák povinen nahlásit svou přítomnost ve škole třídnímu učiteli, event. učiteli tělesné výchovy či jiného předmětu probíhající výuky (žák bude přítomen ve výuce či ve studovně).
5. Nepřítomnost žáka v tréninkové jednotce omlouvá trenér jen ze závažných důvodů (nemoc, událost v rodině, dopravní důvody apod.). Žák je povinen osobně či telefonicky nejpozději před zahájením tréninku vysvětlit trenérovi svou nepřítomnost.
6. Pro žáky oboru 79-41-K/41 a 79-42-K/41 je školní řád závazný v plném rozsahu.

Uvolňování z výuky a omlouvání absence

1. Nepřítomnost nezletilého žáka ve škole omlouvá v souladu s platnými právními předpisy zákonný zástupce žáka; zletilý žák omlouvá svou nepřítomnost sám.
2. Každá absence musí být potvrzena v omluvném listu žáka. Ten je za svůj omluvný list zodpovědný. V případě jeho ztráty si vyzvedne v kanceláři školy nový za poplatek.
3. Nelze-li nepřítomnost žáka ve škole předem předvídat, oznámí zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka neprodleně (nejpozději do tří kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti) třídnímu učiteli (event. telefonicky či elektronicky na sekretariát školy) důvod nepřítomnosti. Při příchodu do vyučování předloží žák třídnímu učiteli ještě též den omluvný list s písemnou omluvou absence podepsanou zákonným zástupcem, zletilý žák si omluvenku podepisuje sám.
4. Je-li nepřítomnost žáka předem známa (akce organizací, rodinné důvody, návštěva lékaře apod.), žák se omluví zásadně předem, a to zápisem do omluvného listu. Důvod nepřítomnosti musí být jasně uveden. O uvolnění žáka z vyučování do délky dvou dnů rozhoduje třídní učitel, při delší předpokládané absenci rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti, kterou žák předkládá prostřednictvím třídního učitele. Plánované, déle trvající absence musí žák oznámit třídnímu učiteli nejméně měsíc předem.
5. Nepřítomnost žáka ve vyučování lze omluvit jen ze závažných důvodů (nemoc, mimořádná událost v rodině, dopravní důvody apod.). Při rozhodování o uvolnění žáka z výuky v ostatních případech se vychází především z doporučení třídního učitele, doložené lékařské zprávy, žádosti a doporučení institucí apod. v souvislosti s mírou absence, studijními výsledky a chováním žáka.
6. Lékařská vyšetření, která nemají akutní charakter, je žák povinen, je-li to z provozního hlediska zdravotního zařízení možné, absolvovat v době mimo vyučování.

7. V případě častých absencí žáka může škola požadovat jako součást omluvenky potvrzení ošetřujícího lékaře.
8. Neúčast žáka v menší části vyučovací hodiny, způsobená subjektivní nedbalostí (zaspání apod.), je evidována jako pozdní příchod. Pokud se budou žákovy pozdní příchody opakovat, třídní učitel zváží udělení výchovného opatření.
9. Sdělení nepravdivých údajů při omlouvání absence a žádosti o uvolnění z vyučování bude považováno za závažné porušení školního řádu.
10. Žáci jsou povinni zprostředkovat informace o postupu při omlouvání absencí a uvolňování z vyučování rodičům (zákonným zástupcům).
11. Při neomluvené absenci ve vyučování vyzve třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka (v případě zletilého žáka, žáka samotného) k projednání nápravy a seznámí ho s možnými důsledky takového jednání. Neomluvená absence je závažným důvodem k přijetí výchovného opatření.
12. Ředitel školy uvolní žáka z výuky předmětu tělesná výchova na základě písemné žádosti. Žádost pro nezletilého žáka podává zákonný zástupce, zletilý žák ji podává sám. K žádosti musí být přiloženo písemné doporučení praktického nebo odborného lékaře. Pokud ředitel školy žádosti vyhoví, žák není z tělesné výchovy hodnocen. Žák, který necvičí v hodině tělesné výchovy, se řídí pokyny učitele.

B. Provoz a vnitřní režim školy

Chování žáků

1. Žáci a učitelé se k sobě chovají zdvořile a s úctou.
2. Žáci dodržují pravidla slušného a společenského chování vůči sobě navzájem i vůči všem zaměstnancům školy, ve třídě zdraví žáci povstáním.
3. Na veřejnosti vystupuje žák tak, aby dobře reprezentoval svou školu a chránil její jméno.
4. Ve škole je vhodně, čistě a bez výstředností oblečen a upraven.
5. V hodinách se žák musí chovat ukázněně a nesmí rušit výuku. Žák je povinen nosit do školy školní pomůcky podle rozvrhu hodin a podle pokynů učitele, být náležitě připraven a mít vypracované domácí úkoly.
6. Za hrubé porušení řádu školy se považuje podvádění při ověřování znalostí (napovídání, opisování, používání nepovolených pomůcek apod.) a opisování zadaných samostatných prací (včetně čerpání z internetu bez řádné citace).
7. Žákům je zakázáno používat při výuce mobilní zařízení (mobilní zařízení je ve vyučovacích hodinách vypnuto, pokud vyučující nestanoví jinak).
8. Ve školní jídelně je žák povinen chovat se ukázněně a dodržovat řád školní jídelny.
9. Veškerá ustanovení školního řádu jsou závazná i pro akce pořádané školou (návštěva divadla, kina, školní akademie, sportovní akce, exkurze atd.)

Řád vyučovacího dne

1. Školní budova se otevírá v 6.00 hodin, uzavírá se v 17.00 hodin. Vchod pro žáky je pouze šatnou. Žáci oboru 79-42-K/41 využívají jako vchod do budovy přístavbu pro sportovce.
2. Vyučovací doba – rozpis vyučovacích hodin:

vyučovací hodina	od – do
1.	7.35–8.20
2.	8.25–9.10
3.	9.25–10.10
4.	10.20–11.05
5.	11.15–12.00
6.	12.10–12.55
7.	13.00–13.45
8.	13.50–14.35
9.	14.40–15.25
10.	15.30–16.15

3. Během vyučování (včetně přestávek) žák neopouští budovu školy. Zletilí žáci mají možnost vzdálit se z budovy školy ve volných hodinách na vlastní nebezpečí.

4. Musí-li žák odejít během vyučování z budovy školy, omluví se třídnímu učiteli. Pokud není třídní učitel k dosažení, obrátí se žák na jeho zástupce, popř. na vyučujícího následující hodiny, zástupce ředitele školy nebo na ředitele školy. Nesplnění této povinnosti bude posuzováno jako závažné porušení školního řádu. Nezletilí žáci opouštějí školu pouze v doprovodu osoby starší osmnácti let, resp. mohou být propuštěni na základě písemné žádosti zákonného zástupce. Pokud žák v uvedené době školní budovu opustí, nepřebírá škola za něj odpovědnost.

5. Při náhlé nevolnosti uvědomí učitel vedení školy a sekretariát, která v případě nutnosti zajistí lékařské ošetření. V případě nezletilého žáka uvědomí zákonného zástupce a dohodne s ním způsob předání žáka.

6. Ve volných hodinách během vyučování a po jeho ukončení, kdy není dovoleno prodlévat v učebnách s výjimkou doučování a kroužků, mohou žáci využít studovny, která je pro žáky přístupná v době od 6.00 do 16.45 hodin.

Organizační zásady

1. Žák obdrží na začátku studia průkaz žáka školy, kterým prokazuje příslušnost ke škole. Průkaz je platný po dobu studia na škole. V případě předčasného ukončení studia je povinností žáka průkaz vrátit na sekretariát školy. V případě jeho ztráty je nové vydání průkazu zpoplatněno.

2. Žák obdrží na začátku studia čip pro vstup do školy (proti vratné záloze 100 Kč).

3. Žák je povinen na začátku školního roku oznámit třídnímu učiteli adresu svého bydliště, popřípadě přechodného ubytování, adresu svých rodičů nebo jiných osob, které zajišťují jeho výživu. Každou změnu je povinen žák oznámit nejdéle do 3 dnů.

4. Žák je povinen chodit do školy pravidelně a včas podle svého rozvrhu hodin. Musí být ve škole nejméně pět minut před začátkem vyučování.

5. Nedostaví-li se vyučující do 5 minut po začátku vyučovací hodiny, oznámí žákovská služba tuto skutečnost neprodleně řediteli školy či jeho zástupci, případně na sekretariát.

6. Povinností žáka je sledovat změny v rozvrhu na následující den a být připraven na výuku dle avizovaných změn. Změny jsou vyvěšeny na nástěnce v budově školy a přístupné na webových stránkách školy a po přihlášení v elektronické klasifikaci. V rozvrhu může dojít k posunu začátku vyučování či dřívějšímu ukončení v důsledku odpadlých hodin.

7. Žák obdrží na začátku studia přístupové údaje do elektronické klasifikace. Povinností žáka je tyto údaje udržovat v tajnosti. Žák nese plnou zodpovědnost za škody způsobené zneužitím jeho účtu. Rodiče žáka obdrží přihlašovací údaje do elektronické klasifikace do jednoho měsíce od zahájení studia žáka na škole.

8. Žákům se doporučuje nenosit u sebe větší obnosy peněz, cenné předměty a šperky. V nutném případě je odevzdají do úschovy třídnímu učiteli nebo na sekretariátu školy.

9. Mobilní telefony, notebooky a tablety se pokládají za soukromý majetek, který je pod stálým dohledem vlastníka. Z tohoto důvodu škola neodpovídá za ztrátu či poškození mobilního telefonu, notebooku či tabletu. Pravidla pro používání vlastních notebooků a tabletů a dalších mobilních zařízení jsou vymezena řádem učebny IVT.

10. Na začátku školního roku přidělí třídní učitel každému žákovi šatní skříňku. O skříňku se žák řádně stará, na konci školního roku ji předá vyklizenou a odemčenou v nepoškozeném stavu. V případě cizího poškození nahlásí tuto skutečnost neprodleně třídnímu učiteli. Polepování a popisování skříňek není dovoleno. V šatnách se žáci zbytečně nezdržují. Každý žák má od své šatní skříňky vlastní klíč. Žáci sami dbají o uzamčení své šatní skříňky.

11. V budově školy se žáci přezouvají. Jako přezůvky nepoužívají sportovní obuv a boty určené pro venkovní nošení.

12. V budově školy mohou žáky navštívit pouze jejich rodinní příslušníci, a to jen ze závažných důvodů. Všechny návštěvy se musí nahlásit v kanceláři školy.

13. V každé vyučovací hodině zodpovídá žák za pořádek ve své lavici. Ve školních lavicích nesmějí být po ukončení vyučování zanechané žádné školní potřeby (atlasy, sešity apod.) nebo části oděvů. Po ukončení vyučování žáci ve třídě zvednou židličky na lavice a služba zavře okna, smaže tabuli a zhasne světla.

14. Do školní tělocvičny nesmějí žáci vstupovat bez vyučujícího a v hodinách tělesné výchovy musí cvičit v úboru, který stanoví vyučující.

15. Žáci, kteří mají vyučování v odborné učebně nebo v laboratoři, vyčkají v klidu na chodbě před učebnou příchodu vyučujícího.

16. Provoz laboratoří, odborných učeben, tělocvičen, hřiště a studovny se řídí zvláštním provozním řádem.

17. Žákům není dovoleno vstupovat bez vyzvání do sborovny, ředitelny a kabinetů. Úřední hodiny jsou uvedeny na dveřích sekretariátu školy.

Individuální vzdělávací plán

1. Ředitel školy může ze zvlášť závažných důvodů povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Písemnou žádost podává zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka.

2. V individuálním vzdělávacím plánu je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.

3. Na vypracování individuálního vzdělávacího plánu se podílí výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů, pro něž je individuální plán vypracován.

4. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5. Klasifikace:

Žák má nárok na doplňování učiva formou konzultací a dodatečného přezkoušení s příslušnými vyučujícími. Na četnosti konzultací a zkoušek se student dohodne s vyučujícím daného předmětu.

6. Prodloužení klasifikace:

V případě nutnosti je možné žákovi povolit prodloužení klasifikace. A to za 1. pololetí nejpozději do 31. března, za 2. pololetí nejpozději do 30. září.

Individuální studijní plán pro žáky oborů 79-41-K/41 a 79-42-K/41

1. Plnoletý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka podá žádost o individuální studijní plán řediteli školy prostřednictvím třídního učitele.

2. Přílohou žádosti bude potvrzení o sportovní činnosti od daného sportovního oddílu, roční tréninkový plán, plán soustředění a seznam umístění v absolvovaných závodech (utkáních) za předcházející sezónu.

3. V případě schválení:

Pro obor (79-42-K/41) – Gymnázium se sportovní přípravou.

a) Žák je uvolněn z výuky po dobu tréninků a soustředění.

I. Žáci sportovních odvětví lyžování, biatlon, severská kombinace a atletika jsou zařazeni do tréninkových skupin trenérů sportovní gymnázia. Tréninky probíhají v dopoledních i odpoledních hodinách. Trenér přejímá za žáka v době tréninku (počínaje opuštěním školní budovy, resp. časem zahájení tréninku) plnou zodpovědnost.

II. Žáci sportovních odvětví rychlobruslení a short track trénují pod vedením nekmenových trenérů a zodpovědnost nese trenér, popřípadě zákonný zástupce.

III. V době prázdnin, státních svátků či jiného volna trénují studenti po dohodě s trenérem podle tréninkového plánu.

b) Žák je povinen vést tréninkový deník, který pravidelně kontroluje trenér, a předložit jej na požádání třídnímu učitelé a vedení školy k nahlédnutí.

c) Pokud se žák nemůže tréninku účastnit, dochází do výuky dle rozvrhu.

d) Žák je povinen omluvit svoji nepřítomnost na tréninku trenérovi i třídnímu učitelé.

e) Absenci omlouvá žák dle školního řádu, a to včetně účasti na závodech a soustředěních.

Pro obor (79-41-K/41) – Gymnázium se sportovním zaměřením.

a) Žák je uvolněn z výuky po dobu tréninků a soustředění. V tuto dobu nese plnou zodpovědnost za žáka zákonný zástupce.

b) Žák je povinen vést tréninkový deník, který pravidelně kontroluje trenér, a předložit jej na požádání třídnímu učitelé a vedení školy k nahlédnutí.

c) Absenci omlouvá žák dle školního řádu, a to včetně účasti na závodech a soustředěních.

4. Klasifikace:

Žák má nárok na doplňování učiva formou konzultací a dodatečného přezkoušení s příslušnými vyučujícími. Na četnosti konzultací a zkoušek se student dohodne s vyučujícím daného předmětu.

5. Prodloužení klasifikace:

V případě nutnosti je možné žákovi povolit prodloužení klasifikace. A to za 1. pololetí nejpozději do 31. března, za 2. pololetí nejpozději do 30. září.

6. Odebrání ISP:

Vedení školy po předchozí konzultaci s vyučujícími žáka, TU, trenérem a zákonným zástupcem nezletilého žáka **může odebrat** ISP v případě:

- nevyhovujících studijních výsledků – řádná a dodatečná klasifikace předznamenává, že student nebude schopen v dalším studiu navázat na získané vědomosti (resp. postoupit do dalšího ročníku),
- neplnění povinností náplně sportovní přípravy.

C. Bezpečnost a ochrana zdraví, prevence

1. Žák chrání své zdraví a zdraví jiných, dbá na čistotu a pořádek a pomáhá při udržování pořádku ve škole a v jejím okolí.
2. Žáci dodržují pokyny vyučujících, chrání bezpečnost a zdraví své i svých spolužáků, dodržují bezpečnost při práci a hrách ve škole i na veřejnosti, okamžitě hlásí dospělým každé svoje poranění i poranění spolužáka.
3. Žákům je zakázáno otevírat okna o přestávkách, vyklánět se z nich a sedat na okenní parapety.
4. Onemocní-li žák nebo některá z osob, s nimiž bydlí nebo je v trvalém styku přenosnou nemocí, oznámí to žák (nebo jeho zákonný zástupce) ihned prostřednictvím třídního učitele řediteli školy.
5. Žákům je zakázáno užívat zvláště hrubých slovních a úmyslných fyzických útoků vůči spolužákům a zaměstnancům školy. Žákům jsou zakázány veškeré projevy šikany, vandalismu, brutality a rasismu. Při setkání s takovými projevy je žák povinen okamžitě to hlásit svému třídnímu učiteli nebo vedoucím pracovníkům školy.
6. Ve školní budově, na pozemku školy a v jejím okolí (dále jen škola) je zakázáno kouřit. Ve škole je přísně zakázáno používat, distribuovat nebo propagovat alkohol, drogy a jiné toxické nebo návykové látky. Ve škole je rovněž zakázáno hraní hazardních her. Při setkání s takovými jevy je žák povinen okamžitě to hlásit svému třídnímu učiteli nebo vedoucím pracovníkům školy.
7. Do školy žáci nesmí nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu žáků. Nesmí také nosit cenné předměty, které nepotřebují k výuce, ani větší obnosy peněz (v odůvodněných případech svěří žák peníze do úschovy v kanceláři školy).
8. Žák má právo využívat služeb výchovného poradce a školního metodika prevence a protidrogového preventisty.
9. Žák má právo na ochranu před fyzickým nebo psychickým násilím.
10. Žák je povinen hlásit třídnímu učiteli nebo v kanceláři školy veškeré závady a poškození majetku, které mohou vést k ohrožení zdraví žáků a zaměstnanců.

D. Zacházení s majetkem školy

1. Žák má právo užívat zařízení školy, pomůcky a učebnice související s výukou, je při tom povinen řídit se pokyny učitelů.
2. Žák je povinen šetřit školní zařízení, chránit je před poškozením, hospodárně zacházet s učebnicemi a učebními pomůckami.
3. Za škodu na majetku školy, kterou způsobí žák svévolně nebo z nedbalosti bude vyžadována odpovídající náhrada. Veškeré projevy vandalismu jsou považovány za závažné porušení školního řádu.
4. Ztráty věcí hlásí žák neprodleně svému třídnímu učiteli. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí – uzamykání skříněk.

E. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Úvod

Tento klasifikační řád je metodickou pomůckou s cílem sjednotit přístup učitelů a žáků k hodnocení výsledků studia, jeho náročnost a objektivitu. Ustanovení mají především doporučující charakter (s výjimkou těch, která jsou určena osnovami). V odůvodněných případech (např. u handicapovaných žáků) vychází hodnocení z individuálního přístupu učitele.

Formy a prostředky k získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- soustavné sledování činnosti a projevu žáka ve vyučování,
- průběžné hodnocení připravenosti žáka na vyučování a kvality zpracování domácích úkolů,
- písemné formy zkoušení – krátké prověrky a testy ověřující aktuálně probírané učivo,
- písemné prověrky zařazené na závěr větších tematických celků,
- pololetní písemné práce stanovené osnovami,
- ústní zkoušení,
- prezentace a projekty.

Hodnocené kompetence a dovednosti

- rozsah, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, vztahů a dovedností,
- schopnost uplatňovat svoje poznatky a dovednosti při řešení problémů, schopnost zvolit vhodný postup, umět ho zdůvodnit a vyhodnotit,
- samostatnost, schopnost koncentrace a pohotovost,
- úroveň ústního, grafického a písemného projevu,
- schopnost s porozuměním číst text a umět jej interpretovat,
- osobitost, kreativita, aktivita a pracovitost v plnění studijních povinností,
- svědomitost, důslednost a vytrvalost,
- dovednost práce s informacemi získanými z různých zdrojů (učebnic, literatury, internetu apod.),
- osvojení metod samostatného studia,
- vztah žáka k činnostem, zájem o ně, kvalita projevu,
- dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Klasifikace

1. Učitel na počátku klasifikačního období seznámí žáky s pravidly a podmínkami klasifikace. S využitím předchozích odstavců je celková známka komplexním vyjádřením hodnocení žáka učitelem. Prospěch žáka je v jednotlivých vyučovacích předmětech klasifikován stupni 1 až 5.

2. Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Toto své řešení dovede vysvětlit, popsat a zdůvodnit. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě úplně a přesně. S upřesňujícími zásahy učitele dovede využít získané poznatky a dovednosti k řešení úloh a problémů. S menšími podněty učitele své řešení popíše, vysvětlí a zdůvodní. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Je však schopen tyto nedostatky opravit. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí mezery. Při využívání získaných poznatků a dovedností k řešení úloh a problémů očekává podněty od učitele. S jeho pomocí dovede nepřesnosti a chyby odstranit, řešení nalézt a zdůvodnit. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat učební texty podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Nedovede samostatně využít získané znalosti a dovednosti k řešení úloh a problémů. S podstatnou pomocí učitele odstraní základní nedostatky a řešení pochopí a realizuje. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky, pojmy a zákonitosti neosvojil úplně, uceleně a přesně. Ani s pomocí učitele nedovede najít řešení úloh a problémů nebo je řeší se závažnými nedostatky. Neprojevuje samostatnost v myšlení, dopouští se zásadních logických chyb. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Nedovede samostatně studovat. Úroveň svých znalostí není schopen navazovat na výklad nové látky.

3. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka ředitel školy, krajský úřad.

4. Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

5. Pokud je žák v 1. i 2. pololetí klasifikován z daného předmětu nedostatečně, dělá komisionální opravnou zkoušku z učiva za celý školní rok.

Dílčí klasifikace

1. Evidence klasifikace je vedena pouze v elektronické podobě.

2. Příslušný vyučující odpovídá za průběžnou evidenci známek a aktualizaci jejich zápisu.

3. Pro typ známky si vyučující individuálně stanoví spektrum využití váhy známek.

4. V zápisu klasifikace bude povinně rozlišena forma zkoušení (písemná, ústní, projekty, domácí úkoly atd.)

5. O termínu „velkých“ písemných prací musí být žáci informováni nejméně s týdenním předstihem. Vyučující tuto skutečnost zaznamená do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku tohoto druhu. Přednost mají čtvrtletní a pololetní práce z jazyků a matematiky.

6. Žák má právo, aby při dílčí klasifikaci i celkovém hodnocení byla zohledněna doporučení a omezení stanovená pedagogicko-psychologickou poradnou nebo odborným lékařem.

Neklasifikovaní žáci

1. Žák není v řádném termínu klasifikován, nesplní-li podmínky klasifikace stanovené vyučujícím na počátku klasifikačního období.

2. Doplnění podkladů pro klasifikaci může být realizováno formou komisionální zkoušky nebo individuálním dodatečným přezkoušením žáka v rámci individuálního studijního plánu.

3. Forma komisionální zkoušky může být využita v případě absence vyšší než 30%. Příslušný vyučující oznámí žákovi rozsah zadaného učiva a formu zkoušky. Její výsledek se pak zahrne do celkové klasifikace společně s ostatními klasifikačními podklady.

4. Rozhodnutí o konání komisionální zkoušky oznámí vyučující před uzavřením klasifikace v daném pololetí žákům a zástupci ředitele, který zajistí časový harmonogram a složení zkušebních komisí komisionálních zkoušek.

5. S výjimkou závažných zdravotních důvodů proběhnou komisionální zkoušky vždy nejpozději do konce příslušného pololetí.

Výchovná opatření a hodnocení chování

1. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

2. Pochvalu třídního učitele může třídní učitel udělit žákovi na základě vlastního rozhodnutí, nebo podnětu ostatních vyučujících za výrazný projev školní iniciativy nebo za úspěšnou práci.

3. Pochvalu ředitele školy může ředitel školy udělit žákovi na základě vlastního rozhodnutí, podnětu jiné právnické či fyzické osoby za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

4. Při porušení povinností stanovených školním řádem může třídní učitel, nebo ředitel školy uložit žákovi podle závažnosti tohoto porušení kázeňské opatření:

- napomenutí třídního učitele,
- důtku třídního učitele,
- důtku ředitele školy,
- sníženou známku z chování,

- podmíněné vyloučení žáka ze školy se stanovením zkušební lhůty, a to nejdéle na dobu jednoho školního roku,
- vyloučení žáka ze školy.

5. Chování žáka se hodnotí stupni 1 až 3.

6. Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla občanského soužití a ustanovení školního řádu. Je zdvořilý ke spolužákům, k učitelům i k ostatním osobám, se kterými se během studia setkává. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je zpravidla přes udělení předchozích kázeňských opatření k posílení kázně opakovaně v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu nebo se žák dopustil závažného přestupku (např. poškozením majetku nebo ohrožením bezpečnosti a zdraví svého nebo jiných osob, narušením výchovně vzdělávací činnosti školy apod.). Žák se nechová zdvořile, své chování ani přes upozornění není schopen korigovat.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustil se takových přestupků proti školnímu řádu, jimiž je vážně ohrožen majetek, výchova, bezpečnost či zdraví jeho samotného nebo jiných osob. Záměrně a zpravidla přes udělení předchozích kázeňských opatření narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Žák se chová nezdvořile, toto své chování v reakci na opakovaná napomínání spíše stupňuje.

7. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu během klasifikačního období.

Tento školní řád nabývá platnosti 1. září 2013.

Mgr. Jiří Maděra
ředitel školy